

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

DEVELOPING A PROGRAM TO ENHANCE TEACHER'S
COMPETENCY ON CLASSROOM MANAGEMENT FOR SCHOOLS
UNDER SA KAEO PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

กัญญารัตน์ แหยมแก้ว

วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการ
ชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

กัญญารัตน์ แหยมแก้ว

วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการ
ชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สระแก้ว เขต 1

Developing a Program to Enhance Teachers' Competency on
Classroom Management for Schools under Sa Kaeo Primary
Educational Service Area Office 1

ชื่อ - นามสกุล

นางสาวกัญญารัตน์ แหยมแก้ว

สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, ปร.ด.

ปีการศึกษา

2565

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยอนันต์ มั่นคง, ศษ.ด.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีระวัฒน์ มอนโธสง, ศษ.ด.)

..... กรรมการ
(อาจารย์ลัญญา กุญชรินทร์, Ph.D.)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, ปร.ด.)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์

..... คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล, ค.อ.ม.)

วันที่..16..เดือน..มกราคม... พ.ศ. 2566..

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
ชื่อ - นามสกุล	นางสาวกัญญารัตน์ แหยมแก้ว
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, ปร.ด.
ปีการศึกษา	2565

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 2) เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 3) เพื่อทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 และ 4) เพื่อจัดทำคู่มือการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

กลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมการพัฒนา คือ ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ที่สมัครใจเข้าร่วมทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูจำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบบประเมิน แบบทดสอบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น และ ค่า t-test (การทดสอบที)

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) องค์กรประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน มี 4 องค์กรประกอบ จำนวน 23 ตัวชี้วัด ยืนยันโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 3) การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียนที่พัฒนาขึ้น ผลการประเมินโปรแกรมอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ผลการนำโปรแกรมไปใช้ พบว่า ผลการทดสอบความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียนก่อนการพัฒนา มีค่าเฉลี่ย 11.66 คิดเป็นร้อยละ 58.3 และมีคะแนนหลังการพัฒนาสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ย 17.1 คิดเป็นร้อยละ 85.5 ครูมีความสามารถในการบริหารจัดการชั้นเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรม โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างสมรรถนะครู การบริหารจัดการชั้นเรียน

Thesis Title	Developing a Program to Enhance Teachers' Competency on Classroom Management for Schools under Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office 1
Name - Surname	Miss Kanyarat Yamkeaw
Program	Educational Administration
Thesis Advisor	Associate Professor Pimolpun Phetsombat, Ph.D.
Academic Year	2022

ABSTRACT

The purposes of this research article were to: 1) study the current and desirable conditions of teachers' competency in classroom management under the Sa Kaeo Educational Service Area Office 1; 2) develop a program to enhance teachers' competency on classroom management for schools under Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office 1; 3) try out the teachers' competency enhancement program for classroom management in schools under the Office of Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office 1; and 4) prepare a manual for the development of a program for enhancing teachers' competency on classroom management in schools under the Office of Sa Kaeo Primary Educational Service Area 1.

The target group was 30 primary school teachers under Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office 1 who voluntarily participated in the experiment using the teachers' competency program. The tools used to collect data were questionnaires, assessment forms, and tests. Statistics used in analyzing data were percentage, mean, standard deviation, need index, and t-test.

According to the research findings, it was found that: 1) the overall current condition of the classroom management competency was at a high level but the overall desirable condition of the classroom administration competency was at the highest level, 2) there were 4 components and 23 indicators of classroom administrative competency confirmed by experts which were appropriate at a high level, 3) the evaluation results of the developed program to enhance the classroom management competency were at the highest level, and 4) the result of the application of the program revealed that the knowledge test results on the competency of classroom management before the development had an average of 11.66, representing 58.3 percent, and the score after developing the competency of classroom management had an average of 17.1, representing 85.5 percent. The teachers had the overall classroom management ability at the highest level. The overall satisfaction assessment of the program participants in all aspects was at the highest level.

Keywords: program development, teachers' competency, classroom management

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยดี โดยได้รับความเมตตากรุณาเป็นอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยอนันต์ มั่นคง อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ มอนโรสง อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ผู้ทรงคุณวุฒิ และ อาจารย์ ดร. ลินฐฎา กุญชรินทร์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้เกียรติมาเป็นคณะกรรมการสอบพิจารณาให้คำแนะนำ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญ ประกอบไปด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรา เดชโฮม ดร.อนุสรณ์ นามประดิษฐ์ ดร.อธิคุณ สินธนาปัญญา ดร.วิษณุ เปரியนิม และ นายราชัน เทวัน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังยาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่เลี้ยงดูและคอยดูแลให้การสนับสนุนผู้วิจัย จนผู้วิจัยเติบโตและประสบความสำเร็จในวันนี้ ผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงพระคุณบูรพาจารย์ที่ให้ความเมตตาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และขอขอบพระคุณ ผู้เขียนเอกสาร บทความ ตำราหนังสือของทุกท่านที่ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูล และที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก อันเป็นสิ่งพิงให้ผู้วิจัยได้สติปัญญาในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

กัญญารัตน์ แหยมแก้ว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพ.....	(10)
บทที่ 1 บทนำ.....	11
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	11
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	15
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	15
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	16
1.5 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	18
1.6 ประโยชน์ที่จะได้รับ.....	19
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ.....	20
2.2 สมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน.....	26
2.3 โปรแกรมและการพัฒนาโปรแกรม.....	50
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	63
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการ โดยใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1.....	63
ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1.....	67
ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการ ชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1.....	69

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ขั้นตอนที่ 4 จัดทำคู่มือการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหาร จัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1.....	70
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	97
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	97
5.2 การอภิปรายผล.....	98
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	102
บรรณานุกรม.....	104
ภาคผนวก.....	108
ภาคผนวก ก - รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินเครื่องมือวิจัย.....	110
- หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินเครื่องมือวิจัย.....	111
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	116
ภาคผนวก ค ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC).....	139
ภาคผนวก ง ภาพการจัดอบรมการใช้โปรแกรมการบริหารจัดการชั้นเรียน.....	143
ประวัติผู้เขียน.....	144

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่ง และ ประสบการณ์ในการทำงาน.....	72
ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการ ชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1.....	73
ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการ ชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน.....	74
ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการ ชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน.....	76
ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการ ชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา.....	78
ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการ ชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน.....	80
ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโปรแกรม.....	82
ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโปรแกรม ส่วนที่ 1 หลักการและ วัตถุประสงค์.....	83
ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโปรแกรม ส่วนที่ 2 องค์ประกอบ สมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน.....	84

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโปรแกรม ส่วนที่ 2 องค์ประกอบ สมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน.....	85
ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโปรแกรม ส่วนที่ 2 องค์ประกอบ สมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านจัดทำข้อมูลสารสนเทศและ เอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา.....	87
ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโปรแกรม ส่วนที่ 2 องค์ประกอบ สมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก ระหว่างครูกับนักเรียน.....	89
ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโปรแกรม ส่วนที่ 3 กระบวนการ พัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครู ด้านการบริการจัดการชั้นเรียน.....	91
ตารางที่ 4.14 ผลการทดสอบความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน ก่อนและหลัง การพัฒนา.....	92
ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบก่อนการอบรมพัฒนา และคะแนนการทดสอบหลังการอบรมพัฒนา.....	94
ตารางที่ 4.16 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้าน การบริหารจัดการชั้นเรียน.....	94

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	19
ภาพที่ 2.1 ภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model).....	21

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและความเป็นมา

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม จึงนับเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังพระบรมราโชวาทของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ที่ทรงพระราชทานเกี่ยวกับการศึกษาไว้ว่า “การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพและประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศก็ย่อมทำได้สะดวก รวดเร็วที่ได้ผลที่แน่นอนและรวดเร็ว” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540) ในภาพรวมของประเทศช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจากความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการและเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้บุคคลและสังคมปรับตัวตามไม่ทัน ส่งผลให้เกิดความไม่สมดุลของการพัฒนาในหลายลักษณะ วิชาชีพครูจึงมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นเนื่องจากเป็นวิชาชีพในการพัฒนาคนให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและเป็นผู้นำสังคมได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553)

การจัดการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดไว้ในหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ส่วนที่ 8 สิทธิและเสรีภาพในการศึกษา มาตรา 50 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในทางวิชาการ การเรียนการสอน การวิจัยและการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการ ย่อมได้รับความคุ้มครอง เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และสอดคล้องกันความต้องการของบุคคลและสังคม ดังนั้น การศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งหวังจะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ในหมวดที่ 4 ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสามารถพัฒนาตนเองได้ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด บุคคลที่มีส่วนพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามความมุ่งหวังดังกล่าวคือ ครูผู้สอน ตามมาตรา 24(5) ได้กำหนดให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ไปพร้อมกัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24(5) กำหนดไว้ว่า “ให้สถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้” และกำหนดไว้ในมาตรา 30 ระบุให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มี ประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละ ระดับการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) ในส่วนของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางใน การบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อมุ่งไปสู่ความเป็นเลิศโดยที่ “ความเป็นเลิศ” ของสถานศึกษาสามารถ วัดได้จากเกณฑ์มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน 6 มาตรฐาน และในการทำให้ “คุณภาพผู้เรียน” เกิด ความเป็นเลิศ สถานศึกษาจำเป็นต้องมีกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ด้านการจัดการศึกษา (คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ที่เกี่ยวข้องกับครู ผู้บริหารและ สถานศึกษา ซึ่งครูมีบทบาทสำคัญในการทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพตาม มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา

จากกระแสการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้แวดวงทางการศึกษาทั่วโลกต่างก้าวพ้นรูปแบบ การเรียนการสอนที่ใช้ครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher-Centered) มาเป็นการเรียนรู้แบบกระบวนทัศน์ใหม่ ที่เรียกว่า การจัดการศึกษายุคฐานแห่งเทคโนโลยี (Technology Based) (สิทธิพล อาจอินทร์ และคณะ, 2565; วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และ อธิป จิตตฤกษ์, 2554) ซึ่งเป็นการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการจัด การเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น ทำให้บทบาทของครูผู้สอนได้เปลี่ยนแปลงไป โดยในช่วงระยะสองทศวรรษ ที่ผ่านมาทุกประเทศทั่วโลกได้ริเริ่มและดำเนินการปฏิรูปการศึกษา อันมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบ การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยได้มีการบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับการสอนมากยิ่งขึ้น ปรับเปลี่ยน บทบาทครู เพิ่มบทบาทของนักเรียนให้เป็นผู้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง เพื่อให้นักเรียน มีคุณภาพและมาตรฐาน ทำให้สามารถผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพสู่ยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ จากบทบาทครู ที่เปลี่ยนแปลงไปนั้น ทำให้กระบวนการผลิตครูได้เปลี่ยนแปลงไปเช่นกัน เพราะครูซึ่งถือได้ว่าเป็นบุคคล ที่มีความสำคัญในกระบวนการปฏิรูปการศึกษา เพราะเป็นด้านหน้าและกลไกสำคัญในการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน และเนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาครูและเตรียมครูที่จะ เข้าสู่วิชาชีพให้มีสมรรถนะสูง เพราะครูต้องพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สามารถเผชิญสถานการณ์ต่างๆ ได้ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต “สมรรถนะ” หมายถึง พฤติกรรมในการทำงานของบุคคลให้เกิดผลงานที่โดดเด่น โดยอาศัยความรู้ ทักษะ/ความสามารถ และคุณลักษณะเชิงพฤติกรรม เพื่อให้เกิดผลสำเร็จของงาน (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2552) สมรรถนะการทำงานของแต่ละองค์กรมีความ แตกต่างกันไปออกไปตามบริบทการปฏิบัติงาน ซึ่งในแต่ละองค์กรหรือหน่วยงานได้กำหนดสมรรถนะการ

ทำงานไว้ในองค์กรเพื่อให้การดำเนินงานต่างๆ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยสมรรถนะของครูนั้น ได้กำหนดไว้ในคู่มือการปฏิบัติงาน และในคู่มือการประเมินสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 ซึ่งสมรรถนะครูของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

โดยสมรรถนะครูที่กำหนดขึ้นนี้เป็นสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับการปฏิบัติงานของครู รวมถึง การเสริมสร้างและปลูกฝังเจตคติที่ดีและถูกต้องในการเป็นครูมืออาชีพ การสร้างและสนับสนุน กิจกรรมที่ส่งผลให้ครูมีองค์ความรู้และทักษะในการจัดการเรียนรู้ และการส่งเสริมให้มีระบบการสนับสนุนให้ครู สามารถทำหน้าที่ได้อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา)

สภาพการณ์พัฒนาวิชาชีพครูในระยะที่ผ่านมาก่อนการปฏิรูปการศึกษา จากรายงานผลการสังเคราะห์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยสำนักงานโครงการพิเศษเพื่อการปฏิรูปการฝึกหัดครูพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540) ระบุว่า สภาพการณ์วิชาชีพครูประสบปัญหาในเชิงปริมาณและปัญหาคุณภาพ ครูปรากฏอยู่ในระบบการผลิตครู การใช้ครู การพัฒนาครูและการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ นับตั้งแต่การขาดกลไกประสานระหว่างหน่วยงานผลิตครูและหน่วยงานการใช้ครู ส่งผลให้การผลิตครูขาดทิศทางที่ชัดเจน ดังนั้น การเริ่มต้นแก้ปัญหาวิชาชีพครูให้มีคุณภาพสามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้สอนที่เชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ภายใต้ยุทธวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ความสำคัญต่องานสอนของตน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีวิธีการเรียนรู้นำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีคุณภาพต่อไป ดังนั้น การเชื่อมโยงมาสู่ภารกิจโดยตรงของสถาบันการศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตครู คือ คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ทั้งในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งในปี พ.ศ. 2541 มีจำนวน 114 สถาบันทั่วประเทศต้องมีรูปแบบการจัดการศึกษาให้มีระบบเพื่อสู่มาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540)

สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน อาศัยแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2549) ที่กำหนดให้การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นสมรรถนะประจำสายงานของครูด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ คือ 1) การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุข และความปลอดภัยของผู้เรียน หมายถึง มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียน มีการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้และปลอดภัยอยู่เสมอ 2) จัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา หมายถึง มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคล และเอกสาร

ประจำชั้นเรียนอย่างถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน และมีการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ได้เต็มตามศักยภาพ 3) การกำกับดูแลชั้นเรียน หมายถึง การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎกติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน แก้ปัญหา/พัฒนานักเรียนด้านระเบียบวินัย โดยการสร้างวินัยเชิงบวกในชั้นเรียน และมีการประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2549)

ปัจจุบันการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษายังไม่มี ความชัดเจน และไม่เป็นที่ไปตามความต้องการของครูผู้สอนเท่าที่ควร มีเพียงคู่มือการประเมินสมรรถนะครูที่ ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นแบบประเมินครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และเพื่อประเมินการปฏิบัติงานประจำปีเท่านั้น แต่คู่มือที่มียังขาดรายละเอียดถึงวิธีการ ขั้นตอนการปฏิบัติในการได้มาของแต่ละตัวบ่งชี้ ซึ่งสอดคล้องกับกลุ่มงานวิจัย สำนักวิจัยและพัฒนา การศึกษาที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาครูของหน่วยงานต่างๆ ซึ่งสรุปในภาพรวมว่า การพัฒนาครูนั้นยัง ขาดระบบการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การพัฒนาครูจึงไม่มีคุณภาพและมาตรฐานที่ชัดเจน หลักสูตรและเนื้อหาไม่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาตนเองของครู เน้นหลักการ ทฤษฎี มากกว่าการได้ลงมือปฏิบัติ ทำให้ครูไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากการอบรมได้ ขาดการติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553)

การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จ หรือมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนหรือไม่นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีโปรแกรมการพัฒนาที่มีคุณภาพซึ่ง สามารถบอกรายละเอียดของขั้นตอนวิธีการไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติได้เข้าใจง่ายและสามารถ นำไปใช้ เน้นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าโปรแกรมการพัฒนา เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในการที่จะบอกให้ผู้ปฏิบัติได้รับรู้ถึงขั้นตอนวิธีการในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิด การพัฒนาและเน้นไปในทิศทางที่ต้องการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มุ่งเน้นให้ความสำคัญโดยกำหนด กลยุทธ์ในการพัฒนาองค์กร คือ การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ เน้นอันดับแรกโดย เน้นให้ครูมีทักษะในตนเองที่บ่งบอกถึงทักษะ 3 ประการ คือ KPP (Knowledge Process Product) เน้นให้ผลผลิตของบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ และมีมาตรฐานตามจุดเน้นดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้มีการกำหนดให้มีระบบการพัฒนาที่เน้นสมรรถนะ (Teachers and Personals Competency) ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการผนึกความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) แรงจูงใจ (Motivation) ทศนคติ (Attitude) และคุณลักษณะส่วนตัวของบุคลากรเข้าด้วยกันแล้วแสดง ออกในเชิงพฤติกรรมที่ส่งผลต่อความสำเร็จของงานในบทบาท หน้าที่อย่างโดดเด่น และมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น การพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน เน้นสมรรถนะหนึ่งที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้กำหนดเน้นสมรรถนะประจำสายงานเพื่อใช้ในการประเมินสมรรถนะของครู (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2549) ซึ่งครูในฐานะที่เน้นปัจจัยหลักของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาครูจึงควรได้รับการพัฒนาสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุดต่อไป

จากความสำคัญและความเป็นมาของสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยมุ่งศึกษาใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน 2) ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน 3) ด้านการจัดทำข้อมูลสารสนเทศประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา 4) การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน เพื่อใช้ในการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะในการบริหารจัดการชั้นเรียนด้วยตัวเองจนนำไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ สามารถทำหน้าที่ของตนเองได้อย่างเข้มแข็ง จริงจัง และดำเนินงานด้านการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาที่ดีมีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1

1.2.2 เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

1.2.3 เพื่อทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

1.2.4 เพื่อจัดทำคู่มือการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

สมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1) ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน 2) ด้านการกำกับ

ดูแลชั้นเรียน 3) ด้านจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน 4) ด้านส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน

1.3.2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงนำเสนอเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1.3.2.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 145 โรงเรียน จำนวน 1,822 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 145 โรงเรียน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 320 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie & Morgan (1970)

1.3.2.2 ประเมินการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ยืนยันความเหมาะสมความเป็นไปได้ โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.4.1 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง การดำเนินการที่เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรทางการศึกษาที่ประกอบไปด้วย ผู้ให้การพัฒนา ผู้รับการพัฒนาในหน่วยงานต้นสังกัด โดยใช้เครื่องมือวิธีการในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ภายใต้กระบวนการพัฒนาที่ประกอบด้วย การวางแผนการดำเนินงาน การตรวจสอบและการปรับปรุง เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ผลการพัฒนาบรรลุตามวัตถุประสงค์

1.4.2 สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน (Classroom Management) หมายถึง กระบวนการดำเนินการที่ใช้ในการจัดการชั้นเรียน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุข และความปลอดภัยของผู้เรียน 2) ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน 3) ด้านจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน 4) ด้านส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน

1) การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน หมายถึง จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และมีการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้และปลอดภัยอยู่เสมอ

2) การกำกับดูแลชั้นเรียน หมายถึง เทคนิคหรือกระบวนการของการจัดระเบียบกฎเกณฑ์ที่ทุกคนยอมรับยินดีปฏิบัติที่ครูใช้ในการควบคุมชั้นเรียน ส่งเสริมการสร้างบรรยากาศทาง

จิตวิทยา กระบวนการของการจัดระบบระเบียบ และนำกิจการของห้องเรียนให้เกิดการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียนมักจะถูกรับรู้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัย และควบคุมชั้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎกติกาข้อตกลงในชั้นเรียน โดยแก้ปัญหาและพัฒนานักเรียนด้านระเบียบวินัย โดยการสร้างวินัยเชิงบวกในชั้นเรียน

3) การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลการประมวลผลข้อมูลให้อยู่ในรูปสารสนเทศ มีข้อมูลสารสนเทศนักเรียนประจำชั้นเรียน/ประจำวิชาที่เป็นปัจจุบัน เช่น การบันทึกเวลาเรียน การลา การส่งการบ้าน มีการจัดทำแฟ้มประวัตินักเรียนรายบุคคล มีการจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษา เช่น แบบ ป.พ. ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์สูงสุด และการจัดเก็บรักษาอย่างมีระบบเป็นปัจจุบันเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ สารสนเทศที่ถูกจัดเก็บอย่างเป็นระบบจะสามารถนำไปใช้สนับสนุนการบริหารการตัดสินใจทั้งในระดับปฏิบัติ และพัฒนานักเรียนได้เต็มตามศักยภาพ

4) การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน ครูผู้สอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูจะต้องเตรียมเพื่อให้เด็กสนใจและใช้เวลาเรียนรู้เต็มที่ โดยเน้นให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ใส่ใจติดตามการทำงานของเด็กเพื่อให้คำแนะนำหรือชมเชยเด็กที่ทำได้ รวมทั้งกระบวนการและวิธีดำเนินการที่หลากหลายในการแสดงออกแบบการจัดชั้นเรียน การวางแผนและเตรียมบทเรียนและการจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนก็สามารถเข้าใจบทเรียนได้เป็นอย่างดีและทำให้มีความรู้เพิ่มมากขึ้น

1.4.3 สภาพปัจจุบัน หมายถึง การปฏิบัติในสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน แล้วยนำมาศึกษาเพื่อสำรวจตรวจสอบหาปัญหาหรืออาการของปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อหาแนวทางหรือวิธีการในการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง ได้มาจากการสำรวจความคิดเห็นของครูด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล

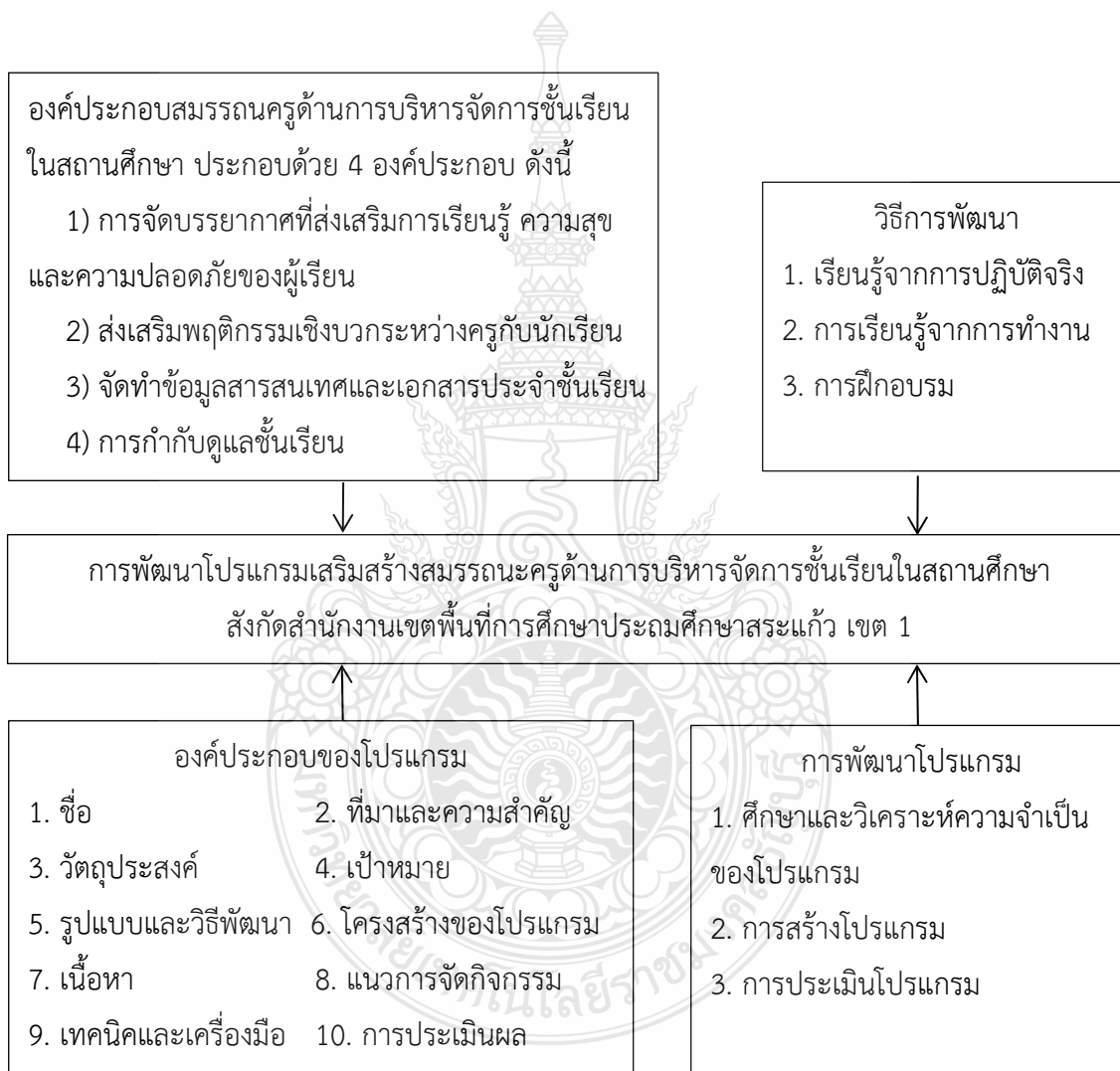
1.4.4 สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง ความต้องการที่มีต่อสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาเพื่อให้การทำงานประสบผลสำเร็จตามเกณฑ์ที่วางไว้ ได้มาจากการสำรวจความคิดเห็นของครูด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล

1.4.5 ครู หมายถึง ข้าราชการครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

1.4.6 สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสังกัดมัธยมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

1.5 กรอบแนวคิดของการวิจัย

การดำเนินการวิจัย เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนจนได้องค์ประกอบและ ตัวชี้วัดสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา ทั้งหมด 4 องค์ประกอบ สรุปเป็น กรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

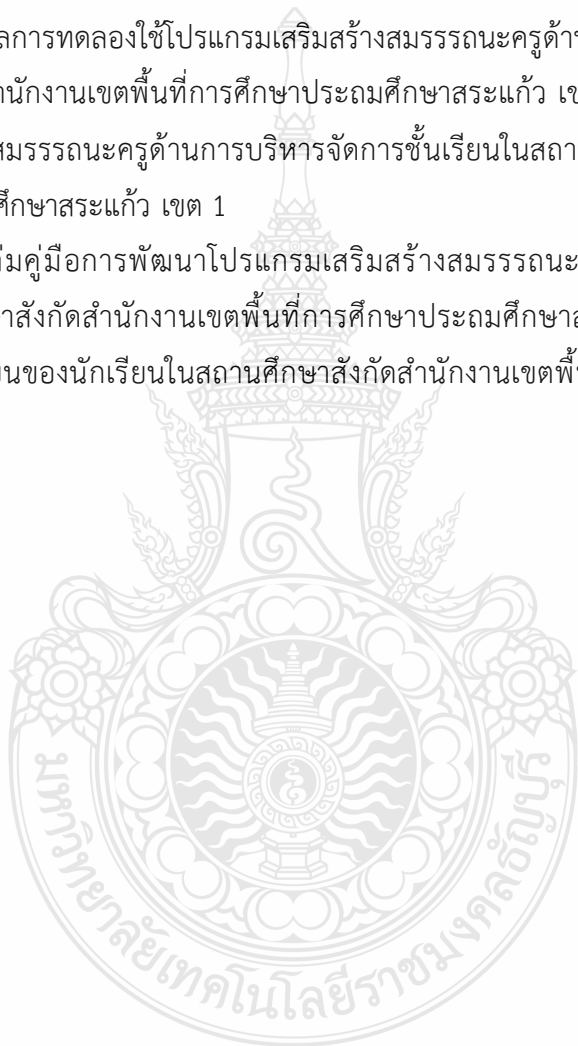
1.6 ประโยชน์ที่จะได้รับ

1.6.1 ได้ทราบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1

1.6.2 ได้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1

1.6.3 นำผลการทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มาเป็นแนวทางในการพัฒนาการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

1.6.4 ได้เล่มคู่มือการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การบริหารวิชาการโดยใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารตำราและเอกสารงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังต่อไปนี้

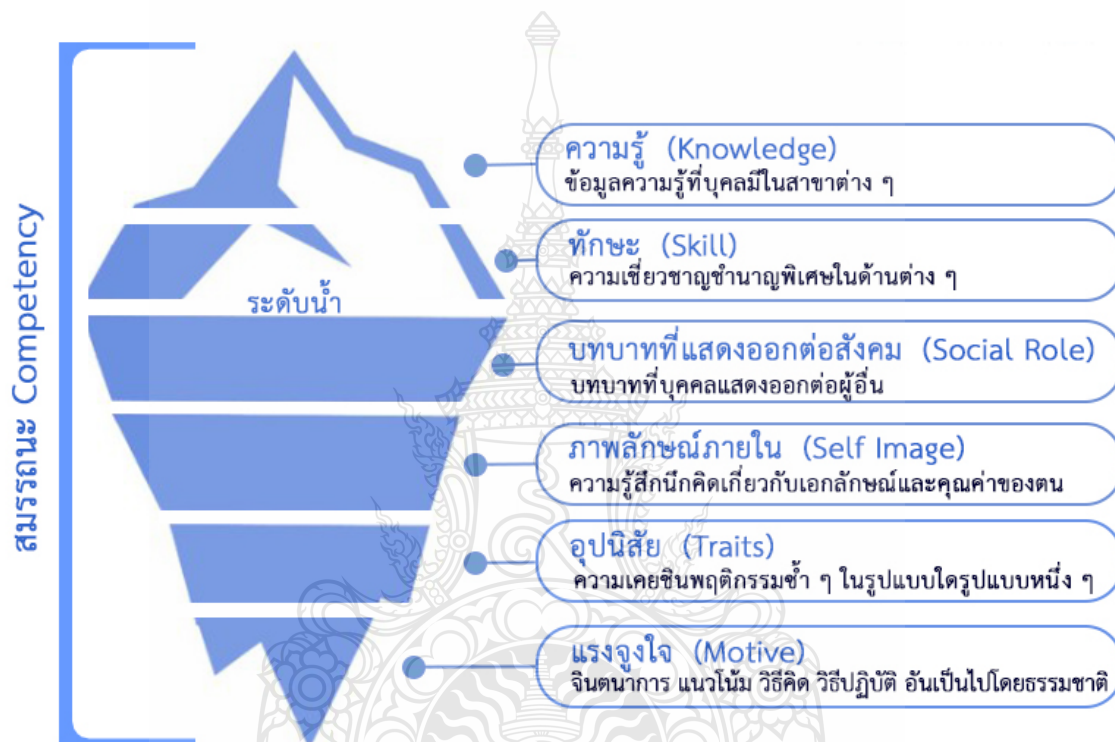
- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ
 - 2.1.1 ความเป็นมาของสมรรถนะ
 - 2.1.2 ความหมายของสมรรถนะ
 - 2.1.3 ประเภทของสมรรถนะ
- 2.2 สมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน
 - 2.2.1 ความหมายของการบริหารจัดการชั้นเรียน
 - 2.2.2 องค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน
- 2.3 โปรแกรมและการพัฒนาโปรแกรม
 - 2.3.1 ความหมายของโปรแกรม
 - 2.3.2 องค์ประกอบของโปรแกรม
 - 2.3.3 การพัฒนาโปรแกรม
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะ

2.1.1 ความเป็นมาของสมรรถนะ

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะหรือขีดความสามารถในการทำงาน (Competency) เกิดขึ้นในช่วงต้นปี ค.ศ. 1970 โดย David McClelland นักวิชาการ ซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัยว่า ทำไมบุคลากรที่ทำงานในตำแหน่งเดียวกันจึงมีผลงานที่แตกต่างกัน เขาได้ทำการศึกษาวิจัยโดยแยกบุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานดีออกจากบุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานพอใช้ แล้วจึงศึกษาว่าบุคลากรทั้ง 2 กลุ่ม มีผลการทำงานที่แตกต่างกันอย่างไร ผลการศึกษาทำให้สรุปได้ว่าบุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานดีจะมีสิ่งหนึ่งซึ่งเรียกว่า สมรรถนะ (Competency) (McClelland, 1970 อ้างถึงใน จิรประภา อัครบวร, 2549) ผู้เสนอ

แนวคิดเรื่องสมรรถนะเป็นคนแรกได้อธิบายว่า ความแตกต่างระหว่างบุคคลเปรียบเทียบกับภูเขาน้ำแข็ง 2 ส่วน คือ ส่วนที่เห็นได้ง่าย และพัฒนาได้ง่าย คือ ส่วนที่ลอยอยู่เหนือน้ำ ได้แก่ ความรู้และทักษะต่างๆ ที่บุคคลมีอยู่ ซึ่งสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้ไม่ยากนักด้วยการศึกษา ค้นคว้า อบรม และการฝึกฝนปฏิบัติ ส่วนที่มองเห็นได้ยาก คือ ส่วนใหญ่สุดที่อยู่ใต้ผิวน้ำ ได้แก่ แรงจูงใจ ลักษณะนิสัย ภาพลักษณ์ของตนเอง และบทบาทที่แสดงออกในสังคม เป็นส่วนที่พัฒนาได้ยากเพราะเป็นสิ่งที่ซ่อนอยู่ภายในตัวบุคคล ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของบุคคลอย่างมาก ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 ภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model) ดัดแปลงมาจาก David McClenlland

จากภาพที่ 2.1 สามารถอธิบายได้ว่า ความแตกต่างระหว่างบุคคลเปรียบเทียบกับภูเขาน้ำแข็ง โดยมีส่วนที่เห็นได้ง่ายและพัฒนาได้ง่าย คือ ส่วนที่ลอยอยู่เหนือน้ำ นั่นคือ องค์ความรู้ และทักษะต่างๆ ที่บุคคลมีอยู่ และส่วนใหญ่มองเห็นได้ยากจะอยู่ใต้ผิวน้ำ ได้แก่ แรงจูงใจ อุปนิสัย ภาพลักษณ์ภายใน และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคม ส่วนที่อยู่ใต้น้ำนี้มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของบุคคลอย่างมากและเป็นส่วนที่พัฒนาได้ยาก ซึ่งอาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า ความรู้ ทักษะ/ความสามารถ (ส่วนที่อยู่เหนือน้ำ) และคุณลักษณะอื่นๆ ของบุคคล (ส่วนที่อยู่ใต้น้ำ) ทำให้บุคคลมีสมรรถนะ (พฤติกรรมในการทำงาน) ในรูปแบบต่างๆ และสมรรถนะต่างๆ มีความสัมพันธ์กับผลงานของบุคคล

2.1.2 ความหมายของสมรรถนะ

ชูชัย สมितिไกร (2552) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของบุคคล ได้แก่ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่นๆ เช่น อุปนิสัย ทัศนคติ บุคลิกภาพ เป็นต้น ซึ่งสามารถวัดได้และมีความเหมาะสม สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ค่านิยมและเป้าหมายขององค์กร เพื่อให้การปฏิบัติงานในหน้าที่ของบุคคลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด รวมถึงต้องสามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างบุคคลที่มีผลการปฏิบัติงานสูงจากบุคคลที่มีผลการปฏิบัติงานต่ำได้

Hay Group (อ้างถึงใน ดุจเดือน พิงคยางกุล, 2555, น.12) ให้ความหมาย สมรรถนะ คือ ชุดของแบบแผนพฤติกรรม ความสามารถ และคุณลักษณะที่ผู้ปฏิบัติงานควรมีในการปฏิบัติหน้าที่ให้ประสบความสำเร็จ สำหรับนำมาใช้ในการบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารงาน และการพัฒนาองค์กร เพื่อให้สมาชิกขององค์กรได้พัฒนาตนเองเพื่อให้การปฏิบัติงานในปัจจุบันและอนาคต

Shermon (อ้างถึงใน กิตติคุณ ตงคำ, 2556, น.18) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะไว้ 2 ความหมาย คือ 1) สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถของแต่ละบุคคลที่จะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในขอบเขตงานที่ตนเองรับผิดชอบ 2) สมรรถนะ หมายถึง คุณสมบัติที่บุคคลจำเป็นต้องมีเพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พันธ์พรหม รังสิธารานนท์ (2558, น.42) ได้สรุปความหมาย สมรรถนะ ว่าหมายถึง ความสามารถ ทักษะ ความรู้ ทัศนคติ ของบุคคลแต่ละคนในการปฏิบัติงานให้ได้ประสิทธิผลตรงตามวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือมากกว่า โดยสมรรถนะสามารถพัฒนาได้เพื่อให้ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ภิชาพัชญ์ โหนะ (2561, น.12) ได้สรุปความหมายของสมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ พฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่บุคคลแสดงออกมา มีความโดดเด่นและสร้างความแตกต่างจากผู้อื่นทำให้ปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดในตำแหน่งงานนั้นๆ สามารถวัดได้ สังเกตได้ และพัฒนาได้

สรุปได้ว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะที่ผู้ปฏิบัติงานควรมีในการปฏิบัติหน้าที่ให้ประสบความสำเร็จ โดยมีทักษะ ความรู้ ความสามารถ ทัศนคติ ของแต่ละบุคคลที่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในขอบเขตงานที่ตนเองรับผิดชอบ เพื่อให้การปฏิบัติงานในหน้าที่ของบุคคลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนดในตำแหน่งงานนั้นๆ

2.1.3 ประเภทของสมรรถนะ

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กล่าวว่า สมรรถนะมี 2 สมรรถนะ คือ สมรรถนะหลัก และ สมรรถนะประจำสายงาน ดังนี้

1) สมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ

(1.1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Working Achievement Motivation) หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพและผลงานอย่างต่อเนื่อง

(1.2) การบริการที่ดี (Service Mind) หมายถึง ความตั้งใจและความเต็มใจในการให้บริการ และการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

(1.3) การพัฒนาตนเอง (Self-Development) หมายถึง การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตาม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน

(1.4) การทำงานเป็นทีม (Team Work) หมายถึง การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุนเสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน แสดงบทบาทการเป็นผู้นำหรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อสร้างและดำรงสัมพันธ์ภาพของสมาชิกตลอดจนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

(1.5) จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Teacher's Ethics and Integrity) หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และสังคม เพื่อสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู

2) สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ

(2.1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management) หมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

(2.2) การพัฒนาผู้เรียน (Student Development) หมายถึง ความสามารถในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกายและสุขภาพจิต ความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทย การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

(2.3) การบริหารจัดการชั้นเรียน (Classroom Management) หมายถึง การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา การกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข และความปลอดภัยของผู้เรียน

(2.4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Analysis & Synthesis & Classroom Research) หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจ แยกประเด็นเป็นส่วนย่อย รวบรวม ประมวลหาข้อสรุปอย่างมีระบบและนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์ห้องค์กรหรืองานในภาพรวมและดำเนินการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนางานอย่างเป็นระบบ

(2.5) ภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน โดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

(2.6) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (Relationship & Collaborative – Building for Learning Management) หมายถึง การประสานความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดี และเครือข่ายกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ คู่มือการประเมินสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553)

เซอร์มอน (2005) แบ่งสมรรถนะออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1) สมรรถนะด้านเทคนิค (technical competency) คือ

(1.1) สมรรถนะที่ใช้ความชำนาญพิเศษ เช่น การอุตสาหกรรม กระบวนการเทคนิค การทำส่วนประกอบต่างๆ หรือการใช้ทักษะหรือองค์ความรู้ในการทำงาน เช่น ความรู้ในการควบคุมระบบความปลอดภัย และการร่วมมือในการใช้หลักเกณฑ์ระหว่างประเทศ การบริการการสั่งการ ทักษะการบูรณาการตั้งแต่จุดเริ่มต้นและจุดหมายปลายทาง ความชำนาญในภาวะการณ์เสี่ยง เป็นต้น

(1.2) สมรรถนะด้านนี้โดยทั่วไปจะรวมไปถึงการฝึกอบรม เช่น การเรียนรู้ การศึกษาในระบบ ซึ่งอาจจะนำประกาศนียบัตรมาประกอบด้วย

2) สมรรถนะด้านที่ไม่ต้องใช้เทคนิค (non-technical competency) คือ

(2.1) สมรรถนะด้านนี้พิจารณาโดย “ทักษะอ่อนๆ” เป็นความสามารถทั่วไปและบุคลิกลักษณะเฉพาะของบุคคล เช่น การรับความเสี่ยง การยืดหยุ่น ความรู้สึกรักองค์การ ความอดทน การให้คำมั่นสัญญา

(2.2) สมรรถนะด้านนี้โดยทั่วไปจะไม่เฉพาะเจาะจงในเรื่องการอุตสาหกรรม กระบวนการ เทคนิคการทำส่วนประกอบต่างๆ หรือการใช้ทักษะ หรือองค์ความรู้ในการทำงาน Hay Group (อ้างถึงใน ดุจเดือน พิงคยงกุล, 2555, น.12) ให้ความหมายของ สมรรถนะ ว่าเป็นชุดของแบบแผน พฤติกรรม ความสามารถ และคุณลักษณะที่ผู้ปฏิบัติงานควรมีในการปฏิบัติหน้าที่ให้ประสบความสำเร็จ

สำหรับนำมาใช้ในการบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารงาน และการพัฒนาองค์กร เพื่อให้สมาชิกขององค์กรได้พัฒนาตนเองเพื่อให้การปฏิบัติงานในปัจจุบันและอนาคต

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2553, น.1-10) จัดประเภทของสมรรถนะออกเป็น 2 กลุ่ม เพื่อใช้สำหรับระบบจำแนกตำแหน่งและค่าตอบแทนที่ปรับปรุงใหม่ โดยจัดทำเป็นโมเดลสมรรถนะสำหรับข้าราชการไทย ได้แก่

1) สมรรถนะหลัก หมายถึง คุณลักษณะร่วมของข้าราชการพลเรือนไทยทั้งระบบเพื่อหล่อหลอมค่านิยมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ร่วมกัน ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ ได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ จริยธรรม และความร่วมมือร่วมใจ

2) สมรรถนะประจำกลุ่มงาน หมายถึง สมรรถนะที่กำหนดเฉพาะสำหรับกลุ่มงานเพื่อสนับสนุนให้ข้าราชการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมแก่หน้าที่ และส่งเสริมให้ปฏิบัติภารกิจในหน้าที่ให้ได้ดียิ่งขึ้น มีทั้งหมด 20 สมรรถนะ โดยสมรรถนะประจำกลุ่มงานบริหารจะมีเพียง 5 สมรรถนะเท่านั้น ได้แก่ วิสัยทัศน์ ศักยภาพเพื่อการนำการเปลี่ยนแปลง การวางกลยุทธ์ภาครัฐ การควบคุมตนเอง และการให้อำนาจผู้อื่น

พันธุพรหม รังสิธารานนท์ (2558, น.42) ได้สรุปความหมาย สมรรถนะ ว่าหมายถึงความสามารถ ทักษะ ความรู้ ทักษะของบุคคลแต่ละคนในการปฏิบัติงานให้ได้ประสิทธิผลตรงตามวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือมากกว่า โดยสมรรถนะสามารถพัฒนาได้เพื่อให้ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

กรกต ขาวสะอาด (2559, น.32) ได้สรุปประเภทของสมรรถนะออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ และ 4 ประเภทย่อย ได้แก่ สมรรถนะส่วนบุคคล แบ่งได้เป็น สมรรถนะพื้นฐาน ได้แก่ ความรู้หรือทักษะ และสมรรถนะที่สร้างความแตกต่าง ได้แก่ ทักษะ บุคลิก แรงจูงใจ และบทบาททางสังคม สมรรถนะสำหรับการปฏิบัติงาน แบ่งได้เป็น สมรรถนะหลัก คือ สมรรถนะทั่วไปที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน สมรรถนะประจำสายงาน คือ สมรรถนะเฉพาะทางที่จำเป็นต้องมีในการปฏิบัติงานนั้นๆ ซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามสายงานที่ปฏิบัติ

สิทธิพงศ์ นกแอนหมาน (2559, น.36) ได้สรุปประเภทของสมรรถนะ ดังนี้

1) สมรรถนะหลัก เป็นสมรรถนะที่บุคลากรในองค์กรนั้นมียู่ทุกคน เป็นความรู้ ทักษะ ความสามารถเฉพาะของแต่ละบุคคล ซึ่งจะเป็นความสามารถที่แท้จริงของแต่ละบุคคล

2) สมรรถนะเฉพาะงาน/หน้าที่การทำงาน เป็นสมรรถนะที่บุคคลจะต้องมีตามบทบาทหน้าที่การทำงานในแต่ละตำแหน่ง เพื่อที่จะปฏิบัติงานให้ออกมามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามที่ต้องการได้ตั้งเป้าหมายไว้

แก้วตา ผู้พัฒนพงศ์ และ นิคม เจียรจินดา (2561) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานกับคุณภาพ การให้บริการขององค์กร ซึ่งประกอบด้วย สมรรถนะหลัก (core competency)

คือ สมรรถนะที่บุคลากรในองค์กรพึงมีร่วมกัน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับองค์กร ระบบงาน และงานที่ปฏิบัติงานอยู่ ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ทศนคติที่ดีต่อองค์กร บุคลิกภาพที่ดีและเหมาะสม เซาว์ทางอารมณ์ที่ดีและเหมาะสม ความมีคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบ สมรรถนะในด้านการจัดการ (managerial competency) คือ สมรรถนะของบุคลากรในตำแหน่งงานระดับบังคับบัญชา ได้แก่ สมรรถนะในการวิเคราะห์วางแผน และการตัดสินใจแก้ปัญหา สมรรถนะในการทำงานเป็นทีม สมรรถนะในการสื่อสารข้อมูล การสนับสนุน และติดตามงาน สมรรถนะตามตำแหน่งงาน (functional competency) คือ สมรรถนะซึ่งเป็นความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของวิชาชีพนั้นๆ ซึ่งในที่นี่ได้กำหนดให้สมรรถนะที่เป็นความเชี่ยวชาญในงาน ประกอบด้วย ชีตความสามารถย่อย 3 ประเภท คือ สมรรถนะหลัก (core competency) คือ สมรรถนะที่บุคลากรในองค์กรพึงมีร่วมกัน สมรรถนะด้านการบริหาร (managerial competency) คือ สมรรถนะของบุคลากรในตำแหน่งงานระดับบังคับบัญชา สมรรถนะตามตำแหน่งงาน (functional competency) ที่เป็นความเชี่ยวชาญซึ่งบุคลากรในกลุ่มงาน (function) นั้นๆ ต้องมีร่วมกัน และสมรรถนะที่เป็นความเชี่ยวชาญในงานที่เฉพาะของตำแหน่งงาน ซึ่งจะแตกต่างกันไปในแต่ละตำแหน่งงานที่อยู่ในกลุ่มงานเดียวกัน

สรุปได้ว่า ประเภทของสมรรถนะ ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก คือ สมรรถนะที่บุคลากรในองค์กรนั้นมีอยู่ทุกคน ได้ความรู้เกี่ยวกับองค์กร ระบบงาน และงานที่ปฏิบัติงานอยู่ ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ทศนคติที่ดีต่อองค์กร บุคลิกภาพที่ดี ภาวะทางอารมณ์ที่ดีและเหมาะสม ความมีคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบ ซึ่งจะเป็นความสามารถที่แท้จริงของแต่ละบุคคลในการปฏิบัติงานให้ได้ประสิทธิผลตรงตามวัตถุประสงค์ขององค์กร สมรรถนะประจำสายงาน หมายถึง สมรรถนะที่กำหนดเฉพาะสำหรับกลุ่มงานที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน เพื่อสนับสนุนให้ข้าราชการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมแก่หน้าที่และส่งเสริมให้ปฏิบัติภารกิจในหน้าที่ให้ได้ดียิ่งขึ้น เป็นสมรรถนะที่บุคคลจะต้องมีตามบทบาทหน้าที่การทำงานในแต่ละตำแหน่ง เพื่อที่จะปฏิบัติงานให้ออกมามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามที่องค์กรได้ตั้งเป้าหมายไว้

2.2 สมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

2.2.1 ความหมายของการบริหารจัดการชั้นเรียน

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายและคำนิยามของการบริหารจัดการชั้นเรียนไว้ดังนี้

Evertson and Weinstein (2006) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นการกระทำของครูที่สร้างสรรค์สภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และด้านอารมณ์ สังคม โดยมีวัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการชั้นเรียน 2 ประการ คือ การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อ

ดึงดูดให้นักเรียนสนใจในการเรียนการสอน และอีกประการคือ เพื่อส่งเสริมด้านสังคมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนให้สูงขึ้น

คดิธร ชันติธรากร (2551) ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการชั้นเรียน ว่ามีความหมายกว้างนับตั้งแต่การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในห้องเรียน การจัดการกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน การสร้างวินัยในชั้นเรียน ตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู และการพัฒนาทักษะการสอนของครูให้สามารถกระตุ้น พร้อมสร้างแรงจูงใจในการเรียนเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สันติ บุญภิรมย์ (2557) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินการในชั้นเรียน ประกอบด้วย 1) การเตรียมการ 2) การวางแผนจัดการ 3) การดำเนินการในชั้นเรียนสำหรับในแต่ละชั้น มีรายละเอียดประกอบ ดังนี้

1) การเตรียมการ หมายถึง การจัดเตรียมการเรียนไว้ให้พร้อมที่จะมีการเรียนการสอนในปีการศึกษานั้นๆ ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมในด้านศักยภาพ

2) การวางแผนการเรียนการสอน หมายถึง การวางแผนการเรียนการสอนในชั้นเรียน และการวางแผนการเลือกใช้กิจกรรมต่างๆ มาใช้ประกอบการเรียนการสอนที่คาดว่าจะบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของรายวิชานั้นๆ

3) การดำเนินการในชั้นเรียน หมายถึง การดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปตามกระบวนการที่ได้กำหนดไว้ มีวัตถุประสงค์เพื่อผู้เรียนได้มีความรู้ความสามารถตามสมรรถนะของรายวิชา พร้อมทั้งมีปฏิกริยาร่วมระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดต่อการดำเนินการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง และก่อให้เกิดความพึงพอใจทั้งสองฝ่ายในระดับที่ยอมรับได้เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศในชั้นเรียน

นิภาภรณ์ ซ้ายโพธิ์กลาง (2561) การบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง การจัดสภาพของห้องเรียน การจัดตกแต่งห้องเรียนทางวัตถุหรือทางกายภาพให้มีบรรยากาศและความปลอดภัย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เต็มศักยภาพของนักเรียน การควบคุมห้องเรียนการดูแลห้องเรียนหรือการจัดการกับพฤติกรรมของนักเรียน และยังรวมไปถึงการวางแผนขอบข่าย หลักการวิธีการ และทักษะสำคัญๆ ให้ชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน เป็นต้น การบริหารจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการสอนของครู และการเรียนของนักเรียนจะต้องคำนึงถึงการดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน เพื่อกระตุ้นส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ รวมถึงการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน การสร้างกฎระเบียบในชั้นเรียน การจัดการเรียนการสอนให้สามารถดำเนินการไปอย่างราบรื่น และการจัดการสื่อสารสนเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอนตลอดจนบรรลุเป้าหมายของการศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินการที่ใช้ในการจัดการชั้นเรียน ได้แก่ การจัดสภาพของห้องเรียน การจัดตกแต่งห้องเรียนทางวัตถุหรือทางกายภาพให้มีบรรยากาศและความปลอดภัย รวมทั้งการจัดการกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน การควบคุมห้องเรียนการดูแลห้องเรียน การจัดการกับพฤติกรรมของนักเรียน แก้ไขปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน การสร้างกฎระเบียบในชั้นเรียนการจัดการเรียนการสอน และยังรวมไปการวางแผนขอบข่าย หลักการวิธีการ และทักษะสำคัญๆ ให้ชั้นเรียน การสร้างวินัยในชั้นเรียน ตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เต็มศักยภาพของนักเรียน การบริหารจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการสอนของครู และการเรียนรู้ของนักเรียนจะต้องคำนึงถึงการดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน เพื่อกระตุ้นส่งเสริมบรรยากาศให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอนตลอดจนบรรลุเป้าหมายของการศึกษา

2.2.2 องค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กำหนดสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนเพื่อใช้เป็นกรอบประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนตามขอบข่ายงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ทั้งหมด 6 สมรรถนะ ได้แก่ 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำครู 6) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรการออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี และการวัดประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด ประกอบด้วย

(1.1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วยสมรรถนะดังนี้

(1.1.1) สร้าง/พัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตร

(1.1.2) ประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนา

(1.2) ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ประกอบด้วยสมรรถนะ ดังนี้

(1.2.1) กำหนดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เน้นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประยุกต์ริเริ่มเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ ความแตกต่างและธรรมชาติของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

(1.2.2) ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เหมาะสมสอดคล้องกับวัยและความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

(1.2.3) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ การจัดกิจกรรม และการประเมินผลการเรียนรู้

(1.2.4) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบโดยบูรณาการอย่างสอดคล้องเชื่อมโยงกัน

(1.2.5) มีการนำผลการออกแบบการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้และปรับใช้ตามสถานการณ์อย่างเหมาะสม และเกิดผลกับผู้เรียนตามที่คาดหวัง

(1.2.6) ประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้เพื่อนำไปปรับปรุง/พัฒนา

(1.3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วยสมรรถนะ ดังนี้

(1.3.1) จัดทำฐานข้อมูลเพื่อออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(1.3.2) ใช้รูปแบบ/เทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

(1.3.3) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝัง/ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะของผู้เรียน

(1.3.4) ใช้หลักจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยความสุข และพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

(1.3.5) ใช้แหล่งเรียนและภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนในการจัดการเรียนรู้

(1.3.6) พัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชน

(1.4) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยสมรรถนะ ดังนี้

(1.4.1) ใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้

(1.4.2) สืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

(1.4.3) ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้

(1.5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วยสมรรถนะ ดังนี้
(1.5.1) ออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และผู้เรียน

(1.5.2) สร้างและนำเครื่องมือวัดและประเมินผลไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม

(1.5.3) วัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง

(1.5.4) นำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน หมายถึง ความสามารถในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาทักษะชีวิตสุขภาพกายและสุขภาพจิต ความเป็นประชาธิปไตย การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ประกอบด้วย

(2.1) การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียน

(2.1.1) สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน

(2.1.2) จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรม

(2.1.3) จัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน

(2.2) การพัฒนาทักษะชีวิต และสุขภาพกายและสุขภาพจิตผู้เรียน

(2.2.1) จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านการดูแลตนเอง มีทักษะในการเรียนรู้การทำงาน การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

(2.3) การปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตยความภูมิใจในความเป็นไทยให้แก่ผู้เรียน

(2.3.1) สอดแทรกความเป็นประชาธิปไตยความภูมิใจในความเป็นไทยให้แก่ผู้เรียน

(2.3.2) จัดทำโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยความภูมิใจในความเป็นไทย

(2.3.3) ให้ผู้เรียน คณะครูผู้สอน และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือ

(2.4) การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(2.4.1) ให้ผู้เรียน คณะครูผู้สอน และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือ

(2.4.2) นำข้อมูลนักเรียนไปช่วยเหลือ/พัฒนาผู้เรียนทั้งด้านการเรียนรู้

(2.4.3) จัดกิจกรรมเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาและส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน

(2.4.4) ส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมกับค่านิยมที่ดีงาม

(2.4.5) ดูแลช่วยเหลือผู้เรียนทุกคนอย่างทั่วถึงทันการด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง ความสามารถในการกำกับดูแลชั้นเรียน

3) สร้างบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ จัดทำข้อมูลสารสนเทศประจำชั้นและประจำวิชา ประกอบด้วย

- (3.1) จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ สุขภาพและความปลอดภัยของผู้เรียน
- (3.1.1) จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- (3.1.2) ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียน
- (3.1.3) ตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้และปลอดภัยอยู่เสมอ
- (3.2) จัดทำข้อมูลสารสนเทศ และเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา
- (3.2.1) จัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคล และเอกสารประจำชั้นเรียนอย่างถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน
- (3.2.2) นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ
- (3.3) กำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชา
- (3.3.1) ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎกติกาข้อตกลงในชั้นเรียน
- (3.3.2) แก้ปัญหาและพัฒนานักเรียนด้านระเบียบวินัย โดยการสร้างวินัยเชิงบวกในชั้นเรียน
- (3.3.3) ประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา
- 4) ด้านการวิเคราะห์การสังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน หมายถึง ความสามารถในการคิดแยกแยะ ทำความเข้าใจในประเด็นต่างๆ แล้วสรุปเป็นกฎเกณฑ์ หลักการ สามารถรวบรวมข้อมูลต่างๆ อย่างเป็นระบบเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางาน ประกอบด้วย
- (4.1) การวิเคราะห์
- (4.1.1) สืบหาปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
- (4.1.2) วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา ระบุสภาพปัจจุบัน
- (4.1.3) มีการวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อย อุปสรรคและโอกาสความสำเร็จของการวิจัย เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน

(4.2) การสังเคราะห์

(4.2.1) รวบรวม จำแนกและจัดกลุ่มของสภาพปัญหาของผู้เรียน แนวคิด ทฤษฎี และวิธีการแก้ไขปัญหา เพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้สรุปข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหในชั้นเรียน โดยใช้ข้อมูลรอบด้าน

(4.3) การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

(4.3.1) จัดทำแผนการวิจัยและดำเนินการกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบตามแผนการดำเนินการวิจัยที่กำหนดไว้

(4.3.2) มีการประมวลผล

(4.3.3) ตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของผลการวิจัยอย่างเป็นระบบ

(4.3.4) มีการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในกรณีศึกษาอื่นๆ ที่มีบริบทของปัญหาที่คล้ายคลึงกัน

5) ด้านภาวะผู้นำครู หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน โดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ ประกอบด้วย

(5.1) วุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับความเป็นครู

(5.1.1) พิจารณาทบทวนประเมินตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกต่อผู้เรียนและผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อนตนเองและส่วนรวม

(5.1.2) เห็นคุณค่าให้ความสำคัญในความคิดเห็นหรือผลงาน และให้เกียรติแก่ผู้อื่น นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ

(5.1.3) กระตุนใจรับเปลี่ยนแปลงความคิดและการกระทำของผู้อื่นให้มีความผูกพัน และมุ่งมั่นต่อเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน

(5.2) การสนทนาอย่างสร้างสรรค์

(5.2.1) มีปฏิสัมพันธ์ในการสนทนา มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการสนทนาอย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่นโดยมุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้ของผู้เรียน และการพัฒนาวิชาชีพ

(5.2.2) มีทักษะการฟัง การพูด และการตั้งคำถาม เปิดใจกว้างยืดหยุ่น ยอมรับทัศนะที่หลากหลายของผู้อื่น เพื่อเป็นแนวทางใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน

(5.2.3) สืบเสาะข้อมูลความรู้ทางวิชาชีพใหม่ๆ ที่สร้างความท้าทายในการสนทนาอย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่น

(5.3) การเป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง

(5.3.1) ให้ความสนใจต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่เป็นปัจจุบัน โดยมีการวางแผนอย่างมีวิสัยทัศน์ ซึ่งเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจของโรงเรียนร่วมกับผู้อื่น

(5.3.2) ริเริ่มการปฏิบัติที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนานวัตกรรม

(5.3.3) กระตุ้นผู้อื่นให้มีการเรียนรู้และความร่วมมือในวงกว้าง เพื่อพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษา และวิชาชีพ

(5.3.4) ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้ระบบ/ขั้นตอนที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้

(5.4) การปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง

(5.4.1) สนับสนุนความคิดริเริ่มซึ่งเกิดจากการพิจารณาไตร่ตรองของเพื่อนร่วมงาน และมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมต่างๆ

(5.4.2) ใช้เทคนิควิธีการหลากหลายในการตรวจสอบประเมินการปฏิบัติงานของตนเอง และผลการดำเนินงานสถานศึกษา

(5.5) การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน

(5.5.1) กำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของตนเองตามสภาพจริง และปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จได้

(5.5.2) ให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นรอบด้านของผู้เรียนต่อผู้ปกครองและผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

(5.5.3) ยอมรับข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับความคาดหวังด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนจากผู้ปกครอง

(5.5.4) ปรับเปลี่ยนบทบาทและการปฏิบัติงานของตนเองให้เอื้อต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน

(5.5.5) ตรวจสอบข้อมูลการประเมินผู้เรียนอย่างรอบด้าน รวมไปถึงผลการวิจัย หรือองค์ความรู้ต่างๆ และนำไปใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

6) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การประสานความร่วมมือสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและเครือข่ายกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

(6.1) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

(6.1.1) กำหนดแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความร่วมมือกับชุมชน

(6.1.2) ประสานให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา

(6.1.3) ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน

(6.1.4) จัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อการจัดการเรียนรู้

(6.2) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการจัดการเรียนรู้ สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และคณะ (2557) กล่าวว่า หลักการจัดห้องเรียนเพื่อให้นักเรียน มีคุณลักษณะนิสัยดังประสงค์ มีดังต่อไปนี้

1) การจัดห้องเรียนควรให้ยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ห้องเรียนควรเป็นห้องใหญ่ หรือกว้างเพื่อสะดวกในการโยกย้ายโต๊ะเก้าอี้ จัดเป็นรูปแบบต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการเรียนสอนถ้าเป็นห้องเล็กๆ หลายๆ ห้องติดกันควรทำฝาเลื่อน เพื่อเหมาะแก่การทำให้ห้องกว้างขึ้น เพื่อปรับให้เหมาะสมกับกิจกรรมบางกิจกรรมที่เน้นให้เด็กได้แสดงออก หรือนำเสนอผลงานตนเองต่อเพื่อนๆ ร่วมชั้นเรียนได้

2) ควรจัดห้องเรียนเพื่อสร้างเสริมความรู้ทุกด้าน โดยจัดอุปกรณ์ในการทำกิจกรรม หรือหนังสืออ่านประกอบที่น่าสนใจไว้ตามมุมห้อง เพื่อนักเรียนจะได้ค้นคว้าทำกิจกรรม ควรติดอุปกรณ์รูปภาพและผลงานไว้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ เพราะการต่อยอดความคิดที่จะนำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์สามารถเกิดได้ทุกเวลา ดังนั้น ผู้เรียนสามารถเสริมความรู้ได้ตามที่ตนต้องการ

3) ควรจัดห้องเรียนให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ซึ่งมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่และการเรียนของนักเรียนเป็นอันมาก ครูมีส่วนช่วยเสริมสร้างสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น เช่น ให้นักเรียนจัดหรือติดอุปกรณ์ให้มีสีสันสวยงาม จัดกระถางต้นไม้ประดับชั้นเรียน จัดที่ว่างของชั้นเรียน ให้นักเรียนทำกิจกรรม คอยให้คำแนะนำในการอ่านหนังสือ ค้นคว้า แก้ปัญหา และครูควรสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนไม่ให้เครียด เป็นกันเองกับนักเรียน ให้นักเรียนรู้สึกมีความปลอดภัย สะดวกสบายเหมือนอยู่ที่บ้าน เพราะความรู้สึกที่ผ่อนคลายจะทำให้สมองของคนเราเกิดจินตนาการได้ ดังนั้น การจัดห้องเรียนที่ผู้เรียนไม่รู้สึกรัดอึดจะนำไปสู่การสร้างจินตนาการได้เป็นอย่างดี

4) ควรจัดห้องเรียนเพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัยที่ดีงาม ชั้นเรียนจะน่าอยู่ก็ตรงที่นักเรียนรู้จักรักษาความสะอาด ตั้งแต่พื้นชั้นเรียน โต๊ะ ม้านั่ง ขอบประตู หน้าต่าง ขอบกระดาน ซอหลัก แปรงลบกระดาน ฝาผนัง เพดาน ซอกมุมของห้อง ถึงขยะต้องล้างทุกวันเพื่อไม่ให้มีกลิ่นเหม็น และบริเวณที่ตั้งถังขยะจะต้องดูแลเป็นพิเศษเพราะเป็นแหล่งบ่อเกิดเชื้อโรค ประการนี้เป็นการรักษาสุขภาพ

ของผู้เรียนนับเป็นเรื่องที่สำคัญเป็นอย่างมาก เพราะหากสภาพแวดล้อมไม่ถูกสุขลักษณะก็จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพเป็นอุปสรรคต่อการเรียนและการสอนได้

5) ควรจัดห้องเรียนเพื่อสร้างความเป็นระเบียบทุกอย่าง จัดให้เป็นระเบียบทั้งอุปกรณ์ของใช้ต่างๆ เช่น การจัดโต๊ะชั้นวางของและหนังสือ แม้แต่การใช้สิ่งของก็ให้นักเรียนได้รู้จักหยิบใช้เก็บในที่เดิม จะให้นักเรียนเคยชินกับความเป็นระเบียบ เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบ (Responsibility) ให้แก่ผู้เรียนนั่นเอง

6) ควรจัดห้องเรียนให้เอื้อต่อหลักสูตร ดังนั้น จึงควรจัดสภาพห้องให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ เช่น การจัดที่นั่งในรูปแบบต่างๆ อาจเป็นรูปตัวยู ตัวที หรือครึ่งวงกลม หรือจัดเป็นแถวตอนลึกให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน และการจัดบรรยากาศทางด้านจิตวิทยาให้ผู้เรียนรู้สึกกล้าถามกล้าตอบ กล้าแสดงความคิดเห็น เกิดความใคร่รู้ใคร่เรียน ซึ่งจะเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตน พัฒนาอาชีพ พัฒนาสังคม

เลขาธิการสภาการศึกษา (2556) ได้กำหนดข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ไว้ 3 ด้าน คือ มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน สมรรถนะที่เกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติตน ดังนี้

มาตรฐานการปฏิบัติตน ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติตนตามข้อบังคับของคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ดังนี้ สาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานความรู้

1) ความเป็นครู ประกอบด้วย

(1.1) สาระความรู้

(1.1.1) สภาพงานครูลักษณะและมาตรฐานวิชาชีพครู

(1.1.2) การปลูกฝังจิตวิญญาณความเป็นครู

(1.1.3) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครูและวิชาชีพครู

(1.1.4) การจัดการความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพครู

(1.1.5) การสร้างความก้าวหน้าและพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง

(1.2) สมรรถนะ

(1.2.1) รอบรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนและกลยุทธ์การสอนเพื่อให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ได้

(1.2.2) แสวงหาและเลือกใช้ข้อมูลข่าวสารความรู้เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

(1.2.3) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนที่ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน

(1.2.4) มีจิตวิญญาณความเป็นครู

- 2) ปรัชญาการศึกษา ประกอบด้วย
- (2.1) สารความรู้
 - (2.1.1) ปรัชญาแนวคิดและทฤษฎีทางการศึกษา ศาสนา เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม
 - (2.1.2) แนวคิดและกลวิธีการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน
 - (2.2) สมรรถนะ
 - (2.2.1) ประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา
 - (2.2.2) วิเคราะห์เกี่ยวกับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 3) ภาษาและวัฒนธรรม ประกอบด้วย
- (3.1) สารความรู้
 - (3.1.1) ภาษาและวัฒนธรรมไทยเพื่อการเป็นครู
 - (3.1.2) ภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู
 - (3.2) สมรรถนะ
 - (3.2.1) สามารถใช้ทักษะการฟังการพูดการอ่านการเขียนภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ เพื่อการสื่อความหมายอย่างถูกต้อง
 - (3.2.2) ใช้ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ
- 4) จิตวิทยาสำหรับครู ประกอบด้วย
- (4.1) สารความรู้
 - (4.1.1) จิตวิทยาพื้นฐาน และจิตวิทยาพัฒนาการของมนุษย์
 - (4.1.2) จิตวิทยาการเรียนรู้ และจิตวิทยาการศึกษา
 - (4.1.3) จิตวิทยาการแนะแนว และการให้คำปรึกษา
 - (4.2) สมรรถนะ
 - (4.2.1) สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
 - (4.2.2) ใช้จิตวิทยาเพื่อความเข้าใจและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
- 5) หลักสูตร ประกอบด้วย
- (5.1) สารความรู้
 - (5.1.1) หลักการแนวคิดในการจัดทำหลักสูตร
 - (5.1.2) การนำหลักสูตรไปใช้
 - (5.1.3) การพัฒนาหลักสูตร

- (5.2) สมรรถนะ
- (5.2.1) วิเคราะห์หลักสูตรและสามารถจัดทำหลักสูตรได้
 - (5.2.2) ปฏิบัติการประเมินหลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนา
- 6) การจัดการเรียนรู้และจัดการชั้นเรียน ประกอบด้วย
- (6.1) สาระความรู้
 - (6.1.1) หลักการแนวคิดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้
 - (6.1.2) ทฤษฎีและรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และแก้ปัญหาได้
 - (6.1.3) การบูรณาการการเรียนรู้แบบเรียนร่วม
 - (6.1.4) การจัดชั้นเรียน
 - (6.1.5) การพัฒนาศูนย์การเรียนในสถานศึกษา
 - (6.2) สมรรถนะ
 - (6.2.1) สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้และนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริง
 - (6.2.2) สามารถสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
- 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ประกอบด้วย
- (7.1) สาระความรู้
 - (7.1.1) หลักการแนวคิดแนวปฏิบัติในการวิจัย
 - (7.1.2) การใช้และผลิตงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
 - (7.2) สมรรถนะ
 - (7.2.1) สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
 - (7.2.2) สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน
- 8) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ประกอบด้วย
- (8.1) สาระความรู้
 - (8.1.1) หลักการแนวคิดการออกแบบการประยุกต์ใช้ และการประเมินสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้
 - (8.1.2) เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร

เรียนรู้

(8.2) สมรรถนะ

(8.2.1) ประยุกต์ใช้และประเมินสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการ

(8.2.2) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร

9) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

(9.1) สาระความรู้

(9.1.1) หลักการแนวคิดและแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

(9.1.2) ปฏิบัติการวัดและการประเมินผล

(9.2) สมรรถนะ

(9.2.1) สามารถวัดและประเมินผลได้

(9.2.2) สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน

10) การประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย

(10.1) สาระความรู้

(10.1.1) หลักการแนวคิดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการคุณภาพการศึกษา

(10.1.2) การประกันคุณภาพการศึกษา

(10.2) สมรรถนะ

(10.2.1) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีจิตสำนึกสาธารณะและเสียสละให้

สังคม

(10.2.2) การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ

Stronge (2002, p.26) ได้กล่าวถึง การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ประสบผลสำเร็จจะประกอบด้วยกลยุทธ์ ต่อไปนี้คือ

1) การสร้างระเบียบกฎเกณฑ์ กติกา แนวปฏิบัติในชั้นเรียน (Rules)

2) การสร้างวินัยเชิงบวกในชั้นเรียน (Discipline)

3) การสนับสนุนและเสริมแรงพฤติกรรมที่เหมาะสม

4) การปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (Reacting to misbehavior)

5) การจัดการกับภาระหน้าที่ในการเรียนการสอนและงานประจำในชั้นเรียน

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข (2557) กล่าวว่า สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อสร้างบรรยากาศเชิงบวก (Classroom Management Competency : C) สมรรถนะด้านการจัดการชั้นเรียนเพื่อสร้างบรรยากาศเชิงบวก หมายถึง ลักษณะและพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความสามารถ ความชำนาญในการใช้ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่มีอยู่ในการจัดการชั้นเรียน สร้างบรรยากาศ

การเรียนรู้ทางกายภาพและทางจิตใจ หรือกล่าวว่าเป็นบรรยากาศเชิงบวก กอปรด้วยความมีคุณลักษณะ และเจตคติเชิงบวกต่อการจัดการชั้นเรียน สภาพสังคมเปลี่ยนแปลงการสื่อสารเทคโนโลยีเจริญรุดหน้า ข้อมูลข่าวสารส่งทั่วถึงทั่วทุกมุมโลกอย่างรวดเร็ว คนไทยจำเป็นต้องเรียนรู้ให้รวดเร็วขึ้นเข้าใจตนเอง รู้เท่าทันผู้อื่นและสังคม อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข วิกฤติการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจที่ผ่านมา ก่อให้เกิดปัญหาแต่ก็เป็นโอกาสให้มีการทบทวนด้านการจัดการศึกษารัฐธรรมนูญ 2540 จึงระบุให้มี กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ เพื่อเป็นแม่บทในการบริหารและจัดการศึกษาอบรม เพื่อให้ ประชาชนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นักศึกษา นักกฎหมาย และ ประชาชนจึงได้ร่วมมือกันร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว เป็นกฎหมายการศึกษาแห่งชาติที่ไม่ได้กำหนด ขนาดใหญ่ให้มีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน และหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา คือ การปฏิรูปการเรียนรู้ การเรียนรู้ตามกฎหมายการศึกษานี้ได้จัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด ตามมาตรา 22, 23, 24 ในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด คือ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ ผู้เรียนใช้ทักษะกระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง และสามารถถ่ายโอนความรู้ นำความรู้ไปใช้ได้ จัดให้ สอดคล้องกับความสนใจความถนัดและศักยภาพของผู้เรียน เน้นการผสมผสานสาระการเรียนรู้หรือเน้น บูรณาการ ค้นคว้าจากแหล่งความรู้หลากหลาย ทั้งแหล่งความรู้ที่มีชีวิตและแหล่งความรู้ที่ไม่มีชีวิต สามารถพัฒนาปัญญาหลากหลายด้าน ตลอดจนมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ทักษะ กระบวนการ ที่ผู้เรียนใช้เพื่อการสร้างรู้นั้น คือ 1) กระบวนการทางปัญญา คือ การคิดและกระบวนการคิด 2) กระบวนการทางสังคม คือ กระบวนการทำงานเป็นกลุ่มทำงานเป็นทีม มีปฏิสัมพันธ์กัน มีการเคลื่อนไหว ทางกายในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนควรต้องมีการส่งเสริมจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นไปตามมาตรา 24 ข้อ 5 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สามารถอยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นักศึกษา นักกฎหมาย และประชาชนจึงได้ร่วมมือกันร่างพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ และได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่ง ชาติดังกล่าว เป็นกฎหมายการศึกษาแห่งชาติที่ไม่ได้กำหนดขนาดใหญ่ให้มีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน และหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา คือ การปฏิรูปการเรียนรู้ การเรียนรู้ตามกฎหมายการศึกษานี้ ได้จัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด ตามมาตรา 22, 23, 24 ในหมวด 4 แนวการจัดการ ศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด คือ การจัดการ เรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนใช้ทักษะกระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง

การจัดสภาพแวดล้อมในที่นี้จะเน้นเรื่องการสร้างบรรยากาศการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อประสิทธิภาพการสอนนั้น จะมีวิธีการสร้างอย่างไรสร้างยากหรือง่ายเพียงไร ผู้ใดเป็นผู้สร้างควรสร้างเมื่อใดสิ่งเหล่านี้ นักการศึกษาทั้งไทยและต่างประเทศได้ศึกษา และผู้สอนได้ใช้เป็นหลักในการจัดการสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนบรรยากาศที่ดี หรือหรือบรรยากาศเชิงบวกจะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพจิตดี มีความตั้งใจ ใช้เวลาในการเรียนเต็มที่ ในทางกลับกันบรรยากาศที่ไม่เหมาะสมจะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนไม่สนใจ ไม่ตั้งใจเรียนและอาจมีคติไม่ดีต่อผู้สอนอคติต่อสถาบันได้ บรรยากาศการเรียนการสอนโดยเน้นการจัดการชั้นเรียนเป็นตัวแปรสำคัญที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้การเรียนมีประสิทธิภาพ บรรยากาศการเรียนการสอนแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

- 1) บรรยากาศทางกายภาพ
 - (1.1) ห้องเรียนมีสีสันทันตู่เหมาะสมสบายตาอากาศถ่ายเทได้ดีและสร้างพอเหมาะปราศจากเสียงรบกวน และมีขนาดกว้างขวางเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน
 - (1.2) ห้องเรียนควรมีบรรยากาศความเป็นอิสระของการเรียน การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตลอดจนการเคลื่อนไหวในกิจกรรมการเรียนการสอนทุกประเภท
 - (1.3) ห้องเรียนต้องสะอาดถูกสุขลักษณะน่าอยู่ ตลอดจนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย
 - (1.4) สิ่งที่อยู่ภายในห้องเรียน เช่น โต๊ะเก้าอี้ สื่อการสอนประเภทต่างๆ เช่น กระดาน จอรับภาพ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ สามารถเคลื่อนที่ได้และสามารถดัดแปลงให้เอื้ออำนวยต่อการสอน และการจัดกิจกรรมประเภทต่างๆ
 - (1.5) ควรจัดเตรียมห้องเรียนให้พร้อมต่อการสอนในแต่ละครั้ง เช่น ให้มีความเหมาะสมต่อการสอนวิธีต่างๆ ตัวอย่างเช่น เหมาะต่อวิธีการสอนโดยกระบวนการกลุ่ม วิธีบรรยาย วิธีการแสดงละคร เป็นต้น

- 2) บรรยากาศทางจิต
 - (2.1) บรรยากาศความคุ้นเคยหรือความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนบรรยากาศดังกล่าวนี้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนเป็นผู้ร่วมกันสร้าง ซึ่งสรุปได้ดังนี้
 - (2.1.1) บุคลิกภาพของผู้สอน ได้แก่ การยิ้มแย้มแจ่มใส การแต่งกายสุภาพและสะอาด มีอารมณ์ขันท่าทางเหมาะสม การใช้คำพูดเหมาะสมและมีน้ำเสียงน่าฟัง สิ่งเหล่านี้เป็นการเร้าใจ ดึงดูดความสนใจผู้เรียน
 - (2.1.2) พฤติกรรมการสอนของผู้สอนเป็นพฤติกรรมที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำกิจกรรมด้วยตนเอง ค้นคว้าด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้ซักถามโต้แย้งและถามคำถาม หรือการสอน

ที่ผู้สอนมีความเป็นประชาธิปไตย ซึ่งจะทำให้ห้องเรียนดำเนินการเรียนการสอนด้วยความสนุก และมีชีวิตชีวา

(2.1.3) พฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมสร้างบรรยากาศอย่างมาก คือ การเข้าร่วมกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดหรือแนะนำอย่างเต็มที่ โดยปราศจากการวิพากษ์วิจารณ์ ผู้เรียนกับผู้เรียนรู้จักกัน คำนึงกัน และมีความไว้วางใจกันและกัน มีการตอบคำถามผู้สอนและผู้เรียนด้วยกัน มีการถามคำถามตลอดจนโต้แย้งกับผู้สอนและผู้เรียนอย่างมีเหตุผลและถูกต้องตามกาลเทศะ บรรยากาศความคุ้นเคยจะเกิดขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของผู้สอน และพฤติกรรมการสอนของผู้สอน เช่น การสอนที่เน้นให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน ค้นคว้าร่วมกัน และใช้กระบวนการหาความรู้ด้วยตนเองหรือการใช้ทักษะกระบวนการหาความรู้

(2.2) บรรยากาศที่เป็นอิสระ เป็นบรรยากาศที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง โดยใช้กระบวนการค้นหาความรู้และเน้นการทำงานเป็นทีมหรือเป็นกลุ่มให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน เป็นบรรยากาศที่จะช่วยทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีชีวิตชีวาและสนุกสนาน จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาหรือเรื่องที่เรียน อีกทั้งเป็นการพัฒนาความเป็นผู้มีคุณลักษณะของนักคิด คือ ลักษณะใจกว้างมีเหตุผลยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น ไม่เป็นผู้ยึดมั่นในความคิดของตนเป็นหลักอย่างเดียว ใฝ่รู้ไม่ด่วนตัดสินใจเรื่องใดง่ายโดยปราศจากการคิดไตร่ตรอง

(2.3) บรรยากาศที่ท้าทาย เป็นบรรยากาศที่ผู้สอนสร้างให้ผู้เรียนกระตือรือร้นสนใจติดตาม ค้นคว้า เช่น การถามคำถามที่ต้องใช้ความคิดการค้นคว้าการถามเรื่องราวที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ของประเทศและของโลก การให้ทำงานที่ยากและซับซ้อนหรือที่ต้องอาศัยความพยายามในการค้นหา และทำให้สำเร็จ ตลอดจนการสร้างบรรยากาศแข่งขันกันระหว่างบุคคลหรือระหว่างกลุ่ม เป็นต้น

(2.4) บรรยากาศของการยอมรับนับถือ เป็นบรรยากาศที่ผู้เรียนยอมรับนับถือผู้สอนในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้และมีความสามารถทั้งด้านเนื้อหาและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ที่สามารถทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ คือ มีความรู้และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทั้งในการทำงานและในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้ยังเป็นบรรยากาศที่ผู้สอนจะต้องยอมรับผู้เรียนในฐานะปัจเจกบุคคลที่มีความสามารถ สติปัญญา ความถนัด ทักษะแตกต่างกัน โดยยอมรับในคุณค่าของผู้เรียนแต่ละคนและนำคุณค่าหรือความสามารถของแต่ละคนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ หรือนำความสามารถที่แตกต่างกันมาประสานสัมพันธ์ให้เกิดประโยชน์ ไม่มีใครโง่จนเรียนไม่ได้ และไม่มีผู้ใดฉลาดแบบเลิศจนไม่ต้องเรียน ถ้าผู้สอนสามารถสร้างบรรยากาศดังกล่าวได้จะทำให้ผู้เรียนพบเห็นคุณค่าของตัวเองอันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง

(2.5) บรรยากาศของการควบคุม เป็นบรรยากาศที่ทำให้ผู้เรียนในห้องเรียนมีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตามเกณฑ์ระเบียบวินัยของห้องเรียน และความรู้ที่ผู้สอนเป็นผู้กำหนด โดยผู้เรียนมี

หน้าที่รับผิดชอบงานของตนเอง มีความตรงต่อเวลาในการเข้าเรียนและออกจากห้องเรียน ตลอดจนการแต่งกาย ภาษา ท่าทาง วาจาที่ใช้มีความสุภาพ และเป็นผู้มีสัมมาคารวะให้ตระหนักเสมอว่าการที่ผู้สอนมีความคุ้นเคยเป็นกันเองกับผู้เรียนนั้นเป็นสิ่งดี แต่ต้องสร้างให้ผู้เรียนมีความเกรงใจและประพฤติในทางเหมาะสมทั้งกายวาจาและใจด้วย

(2.6) บรรยากาศของการกระตุ้นความสนใจ คือ ผู้สอนทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจเพื่อไปสู่เป้าหมายที่กำหนด และผู้สอนรู้จักการให้การเสริมแรงเพื่อให้ผู้เรียนเพิ่มความถี่ของการมีพฤติกรรมในทางพึงประสงค์

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะครูด้านการจัดการชั้นเรียน และ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยพิจารณาจากการบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียนหรือประจำวิชา ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบกรอบสมรรถนะครูด้านการจัดการชั้นเรียน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุข และความปลอดภัยของผู้เรียน
- 2) การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน
- 3) การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา
- 4) การกำกับดูแลชั้นเรียน

จากการสังเคราะห์แนวคิดเบื้องต้น องค์ประกอบสมรรถนะครูด้านการจัดการชั้นเรียน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ จากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาสังเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะครูด้านการจัดการชั้นเรียนในแต่ละด้าน จากเอกสาร แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

1) การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน ประกอบด้วย จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน และผู้เรียนกับผู้เรียน ตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้และปลอดภัยอยู่เสมอ

พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข (2557) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน หมายถึง ลักษณะและพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความสามารถ ความชำนาญในการใช้ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่มีอยู่ในการจัดการชั้นเรียน สร้าง

บรรยากาศการเรียนรู้ทางกายภาพและทางจิตใจ หรือกล่าวว่าเป็นบรรยากาศเชิงบวก ก่อปรด้วยความมีคุณลักษณะและเจตคติเชิงบวกต่อการจัดการชั้นเรียน

การจัดสภาพแวดล้อมในที่นี้จะเน้นเรื่อง การสร้างบรรยากาศการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อประสิทธิภาพการสอนนั้นจะมีวิธีการสร้างอย่างไรสร้างยากหรือง่ายเพียงไร ผู้ใดเป็นผู้สร้างควรสร้างเมื่อใดสิ่งเหล่านี้นักการศึกษาทั้งไทยและต่างประเทศได้ศึกษา และผู้สอนได้ใช้เป็นหลักในการจัดการสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน บรรยากาศที่ดีหรือหรือบรรยากาศเชิงบวกจะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุขทางจิตดี มีความตั้งใจ ใช้เวลาในการเรียนเต็มที่ ในทางกลับกันบรรยากาศที่ไม่เหมาะสมจะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนไม่สนใจ ไม่ตั้งใจเรียนและอาจมีคติไม่ดีต่อผู้สอน อดคิดต่อสถาบันได้ บรรยากาศการเรียนการสอนโดยเน้นการจัดการชั้นเรียนเป็นตัวแปรสำคัญที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้การเรียนมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ บรรยากาศการเรียนการสอนแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ 1) บรรยากาศทางกายภาพ และ 2) บรรยากาศทางจิต

ภควรรณ โทมา (2555) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน เพื่อช่วยส่งเสริมให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยสร้างความสนใจ ใฝ่รู้ ใฝ่ศึกษา ตลอดจนช่วยสร้างเสริมความมีระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียน

นิภาภรณ์ ชัยโพธิ์กลาง (2561) การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน หมายถึง การจัดการสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน บรรยากาศที่ดีหรือหรือบรรยากาศเชิงบวกจะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุขทางจิตดี เพื่อช่วยส่งเสริมให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยสร้างความสนใจ ใฝ่รู้ ใฝ่ศึกษา ตลอดจนช่วยสร้างเสริมความมีระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียน

สุปราณี อรรถประจง (2562) กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุข และความปลอดภัยของผู้เรียน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) มีการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3) ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียน 4) ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน 5) มีการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้และปลอดภัยอยู่เสมอ

สรุปได้ว่า การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน หมายถึง จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้เรียน มีการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้และปลอดภัยอยู่เสมอ

2) ส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน

ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ ดังนี้

Burden (2003) การบริหารจัดการการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียนในชั้นเรียน ที่มีประสิทธิภาพจะประกอบด้วย การดำเนินการ 4 ประการ ต่อไปนี้คือ

1) การสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ (Create a learning environment) เป็นการกระทำของครูที่แสดงออกทางกายภาพของการสอน รวมทั้งกระบวนการและวิธีดำเนินการที่หลากหลายในการแสดงออกแบบการจัดชั้นเรียน การวางแผนและเตรียมบทเรียนและการจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล

2) ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเชิงบวก (Positive social interaction) ความสามารถของครูที่สำคัญในการควบคุมชั้นเรียน ในขณะที่มีการจัดการเรียนการสอนโดยครูจะต้องกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ และวิธีการดำเนินการให้ชัดเจนและยั่งยืนตลอดไป

3) การเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้นของนักเรียน (Students' active engagement in learning) โดยครูจะต้องเป็นผู้ช่วยทำให้การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลดำเนินการไปได้พร้อมๆ กัน นักเรียนที่มีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนก็สามารถเข้าใจบทเรียนได้เป็นอย่างดี และทำให้มีความรู้เพิ่มมากขึ้น

4) การสร้างแรงจูงใจภายในตนเอง (Promotion of intrinsic motivation) ซึ่งเป็นความสามารถของครูที่ต้องใช้เวลาและความพยายามกับนักเรียนแต่ละคนที่มีความแตกต่างกัน

คมสันท์ ขจรปัญญาไพศาล (2555) กล่าวว่าไว้ว่า การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียนในการจัดการห้องเรียน เพื่อป้องกันพฤติกรรมที่เป็นปัญหาจะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบและวิธีการต่างๆ ดังต่อไปนี้

1) สภาพแวดล้อมในห้องเรียน ได้แก่ จัดพื้นที่ที่จะสอนเด็กในห้องเรียน ควรจะมีพื้นที่ให้เด็กสามารถจะเรียนได้ ทั้งห้องที่สำหรับเรียนเป็นกลุ่ม และที่สำหรับเด็กบางคนที่จะทำงานคนเดียว ควรจะมีพื้นที่สำหรับเด็กที่จะทำกิจกรรมอย่างอิสระ พื้นที่ให้ครูจะเดินและสำหรับวางเครื่องมือในการทำกิจกรรม เป็นต้น

2) เนื้อหาหลักสูตรที่ใช้สอนเป็นสิ่งสำคัญในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในห้องเรียน เนื้อหาจะต้องเป็นลำดับขั้นตอนที่เด็กทำได้ทีละขั้นโดยมีข้อผิดพลาดน้อยที่สุด และถ้าเป็นไปได้ควรให้เด็กผ่านตามระดับความสามารถของเขา

3) กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ครูจะต้องเตรียมเพื่อให้เด็กสนใจและใช้เวลาเรียนรู้เต็มที่ โดยเน้นให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ใส่ใจติดตามการทำงานของเด็ก เพื่อให้คำแนะนำหรือชมเชยเด็กที่ทำได้

4) กฎกติกาของห้องจะเป็นแนวทางให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่ควรทำ หรือพฤติกรรมที่เด็กจะต้องปฏิบัติ เด็กควรได้รู้ตั้งแต่เริ่มเรียนในแต่ละวัน กฎของห้องจะมีไม่มากประมาณ 3 - 4 ข้อ ต้องเขียนได้ในระดับที่เด็กทุกคนเข้าใจทำได้ ระบุให้ชัดเจนเขียนในเชิงบวก เช่น “สุภาพ ช่วยเหลือคนอื่น ยกมือก่อนพูด ไม่ละลาบละลั้งผู้อื่น” กฎของห้องจะต้องอธิบายยกตัวอย่างให้เด็กเข้าใจชัดเจนและบอกเงื่อนไขในการปฏิบัติว่า การทำตามกฎจะได้รับผลอย่างไร การไม่ทำตามกฎจะได้รับผลอย่างไร โดยที่ครูต้องร่วมกับผู้เรียน เพื่อสร้างระเบียบและขั้นตอนปฏิบัติในห้องเรียนร่วมกัน ได้แก่ การพูดคุย การเป็นเจ้าของ การเดินไปเดินมาในห้องเรียน เป็นต้น

ภควรรณ โทมา (2555) ได้กล่าวว่า โดยทั่วไปการเรียนการสอนมีองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องกัน 3 ประการ คือ ครูผู้สอน ผู้เรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน ครูผู้สอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการจัดการเรียนการสอน เพราะจะเป็นผู้กำหนดบรรยากาศเกี่ยวกับการเรียนการสอนแต่ละครั้งให้เป็นไปในลักษณะอย่างไร ผู้เรียนมีส่วนต่อบรรยากาศในชั้นเรียนด้วยเช่นกัน พฤติกรรมของผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นความสนใจ ท่าทีของการแสดงพฤติกรรม แรงจูงใจ ความร่วมมือ การมีวินัย ความเชื่อมั่น การเห็นคุณค่าของตนเอง ตลอดจนการเคารพให้เกียรติผู้อื่นโดยเฉพาะกับครู เป็นผลมาจากการที่เด็กได้รับและเห็นตัวอย่างจากบุคคลแวดล้อม และที่สำคัญคือ จากพฤติกรรมของครูที่มีต่อตัวเขาในขณะที่อยู่ในชั้นเรียน หรือเป็นผลมาจากบรรยากาศในชั้นเรียนนั่นเอง ซึ่งทั้งครูและผู้เรียนมีส่วนสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน ตามที่กล่าวแล้ว ถ้าครูมีความสามารถในการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน มีทักษะในการแสดงออกทางพฤติกรรมและการสื่อสารที่เหมาะสม มีคุณภาพ เสมอต้นเสมอปลาย ย่อมส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อครู การเรียนรู้เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนจะนำมาซึ่งความร่วมมือ ความเข้าใจ และยอมรับซึ่งกันและกัน อันจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก บรรยากาศในชั้นเรียนย่อมราบรื่น

คมสันท์ ขจรปัญญาไพศาล (2555) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก ระหว่างครูกับนักเรียนในการจัดการห้องเรียนเพื่อป้องกันพฤติกรรมที่เป็นปัญหาจะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบและวิธีการต่างๆ ดังต่อไปนี้

1) สภาพแวดล้อมในห้องเรียน ได้แก่ จัดพื้นที่ที่จะสอนเด็กในห้องเรียน ควรจะมีพื้นที่ให้เด็กสามารถจะเรียนได้ ทั้งห้องที่สำหรับเรียนเป็นกลุ่มและที่สำหรับเด็กบางคนที่จะทำงานคนเดียว ควรจะมีพื้นที่สำหรับเด็กที่จะทำกิจกรรมอย่างอิสระ พื้นที่ให้ครูจะเดินและสำหรับวางเครื่องมือในการทำกิจกรรม เป็นต้น

2) เนื้อหาหลักสูตรที่ใช้สอนเป็นสิ่งสำคัญในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในห้องเรียน เนื้อหาจะต้องเป็นลำดับขั้นตอนที่เด็กทำได้ทีละขั้นโดยมีข้อผิดพลาดน้อยที่สุด และถ้าเป็นไปได้ควรให้เด็กผ่านตามระดับความสามารถของเขา

3) กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ครูจะต้องเตรียมเพื่อให้เด็กสนใจและใช้เวลาเรียนรู้เต็มที่ โดยเน้นให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ใส่ใจติดตามการทำงานของ เด็กเพื่อให้คำแนะนำหรือชมเชยเด็กที่ทำได้

4) กฎกติกาของห้องจะเป็นแนวทางให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่ควรทำ หรือพฤติกรรมที่เด็กจะต้องปฏิบัติ เด็กควรได้รู้ตั้งแต่เริ่มเรียนในแต่ละวัน กฎของห้องจะมีไม่มากประมาณ 3 - 4 ข้อ ต้องเขียนได้ในระดับที่เด็กทุกคนเข้าใจทำได้ ระบุให้ชัดเจนเขียนในเชิงบวก เช่น “สุภาพ ช่วยเหลือคนอื่น ยกมือก่อนพูด ไม่ละลาบละลั้งผู้อื่น” กฎของห้องจะต้องอธิบายยกตัวอย่างให้เด็กเข้าใจชัดเจนและบอกเงื่อนไขในการปฏิบัติว่า การทำตามกฎจะได้รับผลอย่างไร การไม่ทำตามกฎจะได้รับผลอย่างไร โดยที่ครูต้องร่วมกับผู้เรียน เพื่อสร้างระเบียบและขั้นตอนปฏิบัติในห้องเรียนร่วมกัน ได้แก่ การพูดคุย การเป็นเจ้าของ การเดินไปเดินมาในห้องเรียน เป็นต้น

ยูภาพร เทพสุรียานนท์ (2558) กล่าวว่า ครูถือว่าเป็นบุคคลที่สำคัญสำหรับนักเรียนนอกเหนือจากผู้ปกครอง ทุกศาสนาและทุกวัฒนธรรมสอนให้นักเรียนควรที่จะเคารพครูและพยายามที่จะเรียนรู้จากครู ไม่เพียงแค่ว่าด้านวิชาการเท่านั้นแต่รวมไปถึงคุณค่าของชีวิตด้วย ครูมีบทบาทที่สำคัญในการสร้างบุคลิกภาพ สร้างความสัมพันธ์ให้กับนักเรียน และพัฒนานักเรียนด้านวิชาการควบคู่ไปกับการเจริญเติบโตในทางบวก ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน ครูควรให้กำลังใจและส่งเสริมนักเรียนในการเรียนรู้ รู้สึกอิสระในการที่จะถามเมื่อเกิดความไม่เข้าใจ นักเรียนต้องการที่จะได้คำตอบหรือวิธีการที่สามารถเข้าใจได้ง่าย ดังนั้น คำตอบที่นักเรียนพูดออกมาจะไม่มีคำตอบที่ผิดเพราะจะทำให้สกัดความคิด การสื่อสารของความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน สิ่งจำเป็น 2 ประเด็นหลักที่จะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนเป็นไปในทางบวก ประเด็นที่หนึ่ง ระดับของนักเรียนในชั้นเรียนเป็นอุปสรรคที่สำคัญ นักเรียนบางคนตั้งใจเรียนและมีสมาธิในการเรียน แต่มีครูบางคนที่ยังกังวลเป็นห่วง ซึ่งเป็นธรรมชาติของนักเรียน และเป็นการยากที่เราจะหาวิธีการให้นักเรียนและดึงสมาธินักเรียนให้อยู่ในชั้นเรียน เพื่อที่จะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน เป็นสิ่งที่จำเป็นที่ครูต้องมองข้ามอุปสรรคเหล่านี้ไปได้และดูแลนักเรียนเป็นพิเศษ และครูควรจะต้องมีความเมตตา ความเข้มงวดในการดูแลนักเรียน นี่คือ 2 สาเหตุที่จะก่อให้เกิดความวุ่นวาย นี่คือ ความรับผิดชอบของครูที่จะสังเกตนักเรียนเป็นรายบุคคลในชั้นเรียน เพื่อที่จะดูความก้าวหน้าและตรวจสอบติดตามนักเรียน ใส่ใจนักเรียนตามระดับของนักเรียนในชั้นเรียน อีกประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับเวลา ขณะที่นักเรียนอยู่ระดับประถมศึกษาครูจะดูแลและแสดงออกกับนักเรียนเหมือนเป็นแม่ของนักเรียนชี้แนะทุกสิ่งทุกอย่างให้กับนักเรียน และในช่วงมัธยมศึกษาครูจะต้องมีความเชี่ยวชาญเป็นอย่างมากในการที่จะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน สำเร็จบรรลุในการที่จะสอนให้นักเรียนให้รู้จักคุณค่าที่แท้จริงของชีวิต และนี่คือสิ่งที่ครูต้องประสบในการสอน ในระดับนี้ครูจะเปลี่ยนแปลงจากครูที่เป็น

ผู้สอนที่รับผิดชอบสอนนักเรียนเพียงอย่างเดียว สอนนักเรียนมากกว่าสอนเนื้อหาในตำรา สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนที่เข้มแข็ง มีความจำเป็นอย่างมากที่ครูต้องเข้าใจนักเรียน เข้าใจศึกษาถึงพื้นฐานและวัฒนธรรมที่แตกต่างของนักเรียนในชั้นเรียนสิ่งจำเป็นที่เพิ่มขึ้นของครูควรแก้ไขและส่งเสริมนักเรียน ครูควรพัฒนาระดับความเข้าใจ ได้รับความรู้สึกของนักเรียน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญให้นักเรียนตระหนักและเคารพตนเอง นี่เป็นผลสะท้อนที่ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ โดยภาพรวมขนาดของชั้นเรียนก็เป็นส่วนหนึ่ง ถ้าชั้นเรียนมีขนาดใหญ่ก็เป็นการยากที่จะศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล ดังนั้น ผู้บริหารควรจัดชั้นเรียนให้มีขนาดเล็ก เพื่อความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนที่เด่นชัด การแข่งขันที่มีมากขึ้นในสังคมก็เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการปรับปรุงความสัมพันธ์ของแต่ละคน ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นสูงสุดที่เหมาะสมในการพัฒนาเยาวชนให้เจริญเติบโตและมีการศึกษา มีความรับผิดชอบ และเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม

สรุปได้ว่า ส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน ครูผู้สอนโดยครูใส่ใจติดตามการทำงานของเด็กเพื่อให้คำแนะนำหรือชมเชยเด็กที่ทำเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน การเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ครูจะต้องเตรียมเพื่อให้เด็กสนใจและใช้เวลาเรียนรู้เต็มที่ โดยเน้นให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ใส่ใจติดตามการทำงานของเด็กเพื่อให้คำแนะนำหรือชมเชยเด็กที่ทำกระบวนการและวิธีดำเนินการที่หลากหลายในการแสดงออก และการจัดชั้นเรียน การวางแผนและเตรียมบทเรียนและการจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล 5) ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน

3) จัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน

ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ ดังนี้

ฉันท ธาตุทอง (2552) ได้กล่าวถึงการจัดทำข้อมูลสารสนเทศในชั้นเรียน ว่าเป็นงานธุรการของห้องเรียนที่ครูต้องให้ความสำคัญ ซึ่งงานธุรการนี้ไม่ได้หมายถึง งานการเงิน บัญชี พัสดุ ครุภัณฑ์ แต่หมายถึง การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการห้องเรียน และการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา ซึ่งระบบสารสนเทศ (Information System) หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลการประมวลผลข้อมูลให้อยู่ในรูปสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สูงสุด และการจัดเก็บรักษาอย่างมีระบบเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ สารสนเทศที่ถูกจัดเก็บอย่างเป็นระบบจะสามารถนำไปใช้สนับสนุนการบริหารและการตัดสินใจทั้งในระดับปฏิบัติ ระดับหมวด/งานสายชั้น หรือระดับบริหาร โดยในการจัดระบบสารสนเทศโดยทั่วไปมีขั้นตอนการดำเนินงานสำคัญ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบข้อมูล ขั้นตอนที่ 3 การประมวลผลข้อมูล ขั้นตอนที่ 4 การนำเสนอข้อมูล และสารสนเทศ และ ขั้นตอนที่ 5 การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ

กาญจนา วิเศษรินทอง (2555) ได้สรุปคุณลักษณะของชั้นเรียนที่มีคุณภาพด้านการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ และสิ่งอำนวยความสะดวกในชั้นเรียน ดังนี้

1) มีข้อมูลสารสนเทศนักเรียนประจำชั้นเรียน/ประจำวิชาที่เป็นปัจจุบัน เช่น การบันทึกเวลาเรียน การลา การส่งการบ้าน

2) มีการจัดทำแฟ้มประวัตินักเรียนรายบุคคล

3) มีการจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษา เช่น แบบ ป.พ. ต่างๆ

4) มีกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลข้อมูลให้อยู่ในรูปสารสนเทศ และการจัดเก็บรักษาอย่างมีระบบ สะดวกต่อการนำไปใช้ การจัดเอกสารและสารสนเทศที่ใช้ในชั้นเรียน เพื่อสะดวกในการใช้งานควรมีการจัดเก็บ รักษาอย่างเป็นระบบและถือเป็นงานธุรการที่ครูต้องดำเนินการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) กล่าวว่า การบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง ความสามารถในการกำกับดูแลชั้นเรียน สร้างบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ จัดทำข้อมูลสารสนเทศประจำชั้นและประจำวิชา ซึ่งจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา ประกอบด้วย

1) จัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคล และเอกสารประจำชั้นเรียน อย่างถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบัน

2) นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ

สุปราณี อรรถประจง (2562) กล่าวว่า องค์ประกอบการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ และเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา พบว่ามี 4 องค์ประกอบ คือ 1) มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเอกสารประจำชั้นเรียนอย่างถูกต้องและครบถ้วน 3) มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเอกสารประจำชั้นเรียนอย่างเป็นปัจจุบัน 4) มีการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนานักเรียนได้เต็มตามศักยภาพ

สรุปได้ว่า จัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน คือ กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลข้อมูลให้อยู่ในรูปสารสนเทศจัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคล มีข้อมูลสารสนเทศนักเรียนประจำชั้นเรียน/ประจำวิชาที่เป็นปัจจุบัน มีการจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษา เช่น แบบ ป.พ. ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์สูงสุด และการจัดเก็บรักษาอย่างมีระบบเป็นปัจจุบันเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้สนับสนุนการบริหาร การตัดสินใจ ทั้งในระดับปฏิบัติและพัฒนานักเรียนได้เต็มตามศักยภาพ

4) การกำกับดูแลชั้นเรียน

ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ ดังนี้

กาญจนา วิเศษรินทอง (2555) สรุปได้ว่า เทคนิคหรือวิธีการที่ครูใช้ในการควบคุมชั้นเรียนมีส่วนส่งเสริมในการสร้างบรรยากาศทางจิตวิทยา กล่าวคือ ถ้าครูและนักเรียนร่วมกันใช้ระเบียบกฎเกณฑ์ที่ทุกคนยอมรับ ยินดีปฏิบัติ นักเรียนก็จะอยู่ในห้องเรียนอย่างมีความสุข เกิดความรู้สึกอบอุ่นพอใจและสบายใจ ดังนั้น ในการวางแผนการจัดการชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ ครูควรคำนึงถึงความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชั้นเรียน ในการจัดการเรียนการสอนต้องมีการรบกวนน้อยที่สุด โดยการสร้างกฎระเบียบในชั้นเรียน เพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้ประพฤติปฏิบัติร่วมกันได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยได้สรุปเป็นคุณลักษณะของชั้นเรียนที่มีคุณภาพ ด้านการสร้างกฎเกณฑ์ ระเบียบ กติกา ข้อตกลงของชั้นเรียน ดังต่อไปนี้

- 1) มีการกำหนดความคาดหวังที่มีต่อพฤติกรรมของผู้เรียนในชั้นเรียน
- 2) ครูและนักเรียนร่วมกันสร้างข้อตกลง กฎระเบียบในการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน/ประจำวิชา อย่างน้อย 3 - 4 ข้อ
- 3) มีการแจ้งและทำความเข้าใจกฎระเบียบ กติกา ข้อตกลงในชั้นเรียนให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง รับทราบร่วมกัน
- 4) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพิจารณาทบทวนปรับปรุงกฎระเบียบ กติกา ข้อตกลงของชั้นเรียนอยู่เสมอ
- 5) ผู้เรียนมีการยอมรับกฎระเบียบ กติกา และข้อตกลงของชั้นเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) กำหนดไว้ว่า การบริหารจัดการชั้นเรียน กำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชา ประกอบด้วย 1) ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎกติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน 2) แก้ปัญหาและพัฒนาให้นักเรียนด้านระเบียบวินัยโดยการสร้างวินัยเชิงบวกในชั้นเรียน 3) ประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา

Rush, G. M., and Moore (1991) ได้กล่าวไว้ว่า การกำกับดูแลชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการของการจัดระบบ ระเบียบ และนำกิจการของห้องเรียนให้เกิดการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียนมักจะถูกรับรู้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยและควบคุมชั้น อย่างไรก็ตามการเข้าใจเช่นนี้เป็นเรื่องง่ายเกินไป ทั้งนี้เพราะการบริหารจัดการชั้นเรียนมีหลายสิ่งที่มากไปกว่านี้ นั่นคือ การสร้างและดูแลเอาใจใส่บรรยากาศแวดล้อมของห้องเรียนเพื่อให้การจัดการเรียนรู้บรรลุตามเป้าหมายทางการศึกษา

สุปราณี อรรถประจง (2562) กล่าวไว้ว่า การกำกับดูแลชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการของการจัดระบบระเบียบ และนำกิจการของห้องเรียนให้เกิดการเรียนรู้ การสร้างกฎระเบียบและการดำเนินการที่ทำให้บทเรียนมีความน่าสนใจอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการในชั้นเรียน และการสร้างและการรักษาสิ่งแวดล้อมของห้องเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

สรุปได้ว่า การกำกับดูแลชั้นเรียน หมายถึง เทคนิคหรือกระบวนการของการจัดระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ทุกคนยอมรับ ยินดีปฏิบัติที่ครูใช้ในการควบคุมชั้นเรียน การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎกติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน นำกิจการของห้องเรียนให้เกิดการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียนมักจะถูกรับรู้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยและควบคุมชั้น ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎกติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน โดยแก้ปัญหาและพัฒนานักเรียนด้านระเบียบวินัยโดยการสร้างวินัยเชิงบวกในชั้นเรียน การกำหนดกิจกรรมให้พอดีกับความสนใจของผู้เรียน และการประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนและนำผลการประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา

2.3 โปรแกรมและการพัฒนาโปรแกรม

2.3.1 ความหมายของโปรแกรม

มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของโปรแกรมไว้ ดังนี้

Barr and Keating (1990) กล่าวว่า โปรแกรมมีความหมายได้หลายอย่างขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล โดยทั่วไปคำว่าโปรแกรมใช้ใน 3 ความหมาย คือ

- 1) โปรแกรม หมายถึง หน่วย (Units) ที่จัดขึ้นเพื่อทำกิจกรรมพิเศษหรือให้บริการตามความต้องการของสถาบัน หรือบุคคล
- 2) โปรแกรม หมายถึง ลำดับการปฏิบัติตามที่วางแผนไว้ (Series of Planned Intervention) เพื่อวัตถุประสงค์โดยเฉพาะสำหรับกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะ
- 3) โปรแกรม หมายถึง กิจกรรมที่วางแผนไว้ (Planned Activity) เพื่อเป้าหมายโดยเฉพาะ

สร้อยพร ถนัดครอบ (2564) โปรแกรม คือ แผนหรือกิจกรรมที่มีการวางแผนไว้อย่างเป็นระบบ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดกิจกรรม กำหนดรายละเอียดในการจัดกิจกรรม และมีการประเมินผลอย่างมีระบบ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้ได้ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย เพื่อเปลี่ยนแปลงการพัฒนาครูให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

จุฑารัตน์ ศชรรัตน์; มนต์ทิศา ไชยแก้ว และ นางนุรชิตา เพอแผละ (2561) โปรแกรม หมายถึง ขั้นตอนของงานที่จะต้องทำตามลำดับ และมีระบบ ตั้งแต่การวิเคราะห์ความต้องการ การวางแผน การจัดกิจกรรม การสอน การประเมินผลและการรายงานผล

นิภาภรณ์ ซ้ายโพธิ์กลาง (2561) โปรแกรม คือ แผนหรือกิจกรรมที่มีการวางแผนไว้อย่างเป็นระบบ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดกิจกรรม กำหนดรายละเอียดในการจัดกิจกรรม และมีการประเมินผลอย่างมีระบบ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้ได้ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย เพื่อเปลี่ยนแปลงการพัฒนาครูให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

มนตรี รัตนศรี (2561) โปรแกรม คือ แผนหรือกิจกรรมที่มีการวางแผนไว้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนในการพัฒนาที่ออกแบบมาจากการนำเอาองค์ประกอบที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับหลักการแนวคิดทฤษฎีที่เป็นพื้นฐาน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้ได้ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายภายใต้บริบทของการพัฒนาในแต่ละองค์กร

สรุปได้ว่า โปรแกรม คือ ขั้นตอนของงานที่จะต้องทำตามลำดับ มีแบบแผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบ มีการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดกิจกรรม กำหนดรายละเอียดของโปรแกรม มีการประเมินผลอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้ได้ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายเพื่อเปลี่ยนแปลงให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2.3.2 องค์ประกอบของโปรแกรม

มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายขององค์ประกอบของโปรแกรมไว้ ดังนี้

Boone (1992) ได้กำหนดการพัฒนาโปรแกรม ประกอบด้วย องค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วน คือ 1) การจัดทำแผน (Planning) 2) การออกแบบและดำเนินการ (Design and Implementation) 3) การตรวจสอบและประเมินผล (Evaluation and Accountability) โดยในแต่ละองค์ประกอบจะมีข้อกำหนดต่างๆ ดังนี้

- 1) การกำหนดแผนมีข้อกำหนด 4 ข้อ คือ
 - (1.1) การจัดทำแผนนั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงให้เข้าถึงแผนปฏิบัติการขององค์กร
 - (1.2) การจัดทำแผนต้องมีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างกันโดยการมีส่วนร่วม
 - (1.3) การดำเนินงานในการจัดทำแผนต้องมีความเป็นประชาธิปไตย
 - (1.4) ต้องมีการสื่อสารที่เป็นกระบวนการเพื่ออธิบายความเข้าใจระหว่างผู้ที่
- 2) การออกแบบและการดำเนินการมีข้อกำหนด 8 ข้อ คือ
 - (2.1) การดำเนินการตามแผนจะต้องตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
 - (2.2) แผนจะเป็นพิมพ์เขียวในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพื่อประโยชน์ขององค์กร
 - (2.3) แผนเป็นตัวกำหนดการจัดสรร การจัดรูปแบบ และการใช้ทรัพยากร
 - (2.4) แผนเป็นตัวชี้แนะและกำหนดทิศทางในการตัดสินใจ
 - (2.5) แผนเป็นการจัดเตรียมการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างเหมาะสม
 - (2.6) การออกแบบการปฏิบัติเป็นการพัฒนาอย่างเป็นระบบ
 - (2.7) แผนปฏิบัติต้องมีจุดมุ่งหมายสาธารณะ
 - (2.8) แผนและแผนปฏิบัตินั้นเป็นการจัดเตรียมเพื่อกำหนดการพัฒนาบุคคลให้มี

ในระยะยาว

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติ

3) การตรวจสอบและประเมินผล โดยให้ความสำคัญในการติดตามและสนับสนุนกิจกรรมของผู้เรียนและผู้สอน เพื่อให้เกิดการยอมรับในกิจกรรม โดยระบบการติดตามจะมีลักษณะเหมือนการสื่อสารสองทางที่เชื่อมระหว่างนักศึกษากับกลุ่มการตรวจสอบ และประเมินผล เป็นการสร้างความรับผิดชอบในการปฏิบัติอย่างแท้จริง การตรวจสอบประเมินผลดำเนินการ เพื่อให้ได้ข้อมูลข่าวสารจากการสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอนที่นำมาพิจารณาเพื่อปรับการตัดสินใจให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการวางโครงสร้างทรัพยากรบุคคล และอื่นๆ

นิภาภรณ์ ซ้ายโพธิ์กลาง (2561) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของโปรแกรม ประกอบด้วย 1) ที่มาและความสำคัญ 2) วัตถุประสงค์ 3) เป้าหมาย 4) รูปแบบและวิธีการพัฒนา 5) โครงสร้าง 6) เนื้อหา 7) แนวการจัดกิจกรรม 8) เทคนิคและเครื่องมือ 9) การประเมินผล

สุมิตรา พงศธร (2550) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของโปรแกรม ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย (Aims) เป้าหมาย (Goals) วัตถุประสงค์ (Objectives) เนื้อหาวิชา (Content) และกิจกรรมการเรียนการสอน (Learning Activities) หัวใจของหลักสูตรอยู่ที่กิจกรรมการเรียนการสอนเพราะเป็นเรื่องของการหล่อหลอม กำหนดประสบการณ์เรียนรู้และการศึกษาของผู้เรียน

Kanaya และ McMillan (Kanaya, 2005 อ้างถึงใน ปริญญา มีสุข, 2552) ได้ศึกษาองค์ประกอบของโปรแกรมการพัฒนาทางวิชาชีพครู พบว่า ประกอบด้วยองค์ประกอบของโปรแกรม และองค์ประกอบของบุคคล องค์ประกอบของโปรแกรมประกอบด้วย 1) รูปแบบ 2) ระยะเวลา 3) การเป็นกลุ่มผู้เข้าอบรมที่อยู่ในบริบทเดียวกัน 4) การเรียนรู้เชิงรุก 5) การเน้นที่เนื้อหาความรู้ 6) มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงองค์ประกอบของบุคคล ประกอบด้วย (1) การได้รับการยอมรับ (2) การมีแรงจูงใจ 7) การพิจารณารูปแบบ ตารางเวลา และความต้องการของเจ้าหน้าที่ (Determining Formats, Schedules and Staff Needs)

2.3.3 การพัฒนาโปรแกรม

มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของการพัฒนาโปรแกรมไว้ ดังนี้

มนตรี รัตนศรี (2561) กล่าวว่า iva การพัฒนาโปรแกรม เป็นการดำเนินการตามลำดับขั้นตอน เริ่มจาก 1) ชั้นศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ เป็นชั้นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของผู้เข้าร่วมโปรแกรม 2) ชั้นการออกแบบโปรแกรม เป็นขั้นตอนการออกแบบโปรแกรมให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมโดยใช้องค์ประกอบของโปรแกรมเป็นหลักในการออกแบบ ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีดำเนินการ และการประเมินผลโปรแกรม 3) ชั้นการประเมินผลโปรแกรม เป็นขั้นตอนการประเมินผลที่ได้จากการใช้โปรแกรม

Houle (1996) ได้นำเสนอการวางโปรแกรมการพัฒนาบุคลากรไว้ในหนังสือการออกแบบการศึกษา (The Design of Education) ซึ่งประกอบด้วย 7 ขั้นตอน มีรายละเอียดต่อไปนี้คือ

ขั้นที่ 1 การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมและระบบกิจกรรมที่เป็นไปได้

ขั้นที่ 2 การตัดสินใจทางด้านกระบวนการที่จะนำไปใช้

ขั้นที่ 3 การระบุวัตถุประสงค์ ภาระงานและการปรับให้เหมาะสม

ขั้นที่ 4 การออกแบบรูปแบบที่เหมาะสมทางด้านทรัพยากร ผู้นำวิธีการ ตาราง กำหนดการลำดับเรื่อง การเสริมแรงทางสังคม การทำให้อยู่ในรูปปัจเจกบุคคลบทบาทและความสัมพันธ์ เกณฑ์ทางด้านประเมินผลและความชัดเจนของการออกแบบ

ขั้นที่ 5 รูปแบบที่ใช้มีความเหมาะสมกับแบบแผนของชีวิตที่ใหญ่กว้าง ทั้งด้านการ แนะนำผู้เรียน รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้เรียน งบประมาณการเงินที่สนับสนุน และการตีความหมาย

ขั้นที่ 6 นำแผนไปสู่ผลการกระทบเชิงบวกที่จะเกิดขึ้นในองค์การทั้งในระดับบุคคล ระดับกลุ่มบุคคล ระดับองค์การ

ขั้นที่ 7 การวัดผลลัพธ์และการประเมินประสิทธิผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาตาม

Boone (1992) ได้นำเสนอโปรแกรมการพัฒนาศึกษานอกระบบโรงเรียนไว้ใน หนังสือ Development Program in Adult Education ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก และขั้นตอนย่อย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้คือ

1) การวางแผน

(1.1) องค์การและกระบวนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงประกอบด้วย

(1.1.1) การทำความเข้าใจและการยอมรับกับหน้าที่ขององค์การคือ พันธกิจ

(1.1.2) การทำความเข้าใจและการยอมรับกับโครงสร้างขององค์การ

(1.1.3) การจัดการความรู้และทักษะเกี่ยวกับกระบวนการขององค์การ ทางด้านอำนาจการพัฒนาคูคลากร และการประเมินผลและการตรวจสอบได้

(1.1.4) การทำความเข้าใจและการยอมรับกับการทดสอบกรอบแนวคิด สำหรับการวางโปรแกรม

(1.1.5) การทำความเข้าใจและการยอมรับกับความต่อเนื่องของการปรับปรุง องค์การต่อไป

(1.2) การเชื่อมต่อองค์การกับสาธารณะ

(1.2.1) การระบุกลุ่มเป้าหมายขององค์การ

(1.2.2) การระบุและการพบปะผู้นำของกลุ่มเป้าหมายกลุ่มเป้าหมาย

(1.2.3) การร่วมกันระบุประเมินและวิเคราะห์ความต้องการ

2) การออกแบบและการนำไปใช้ ประกอบด้วย

(2.1) การออกแบบโปรแกรม

(2.1.1) การแปลงความต้องการอย่างเร่งด่วนให้เป็นความต้องการระดับ

มหภาค

(2.1.2) การแปลงความต้องการระดับมหภาคให้เป็นวัตถุประสงค์มหภาค

(2.1.3) การชี้กลยุทธ์ทางการศึกษาทั่วไปและกิจกรรมการเรียนรู้

(2.1.4) การชี้เฉพาะผลที่ตามมาในระดับมหภาคของโปรแกรม

(2.2) การนำโปรแกรมที่วางไว้แล้วไปปฏิบัติ

(2.2.1) การพัฒนาแผนการปฏิบัติโดยการเปลี่ยนความต้องการไปเป็นวัตถุประสงค์ของการสอนการระบุประสบการณ์ในการเรียนรู้สำหรับวัตถุประสงค์ของการสอนแต่ละข้อ การพัฒนาแผนสำหรับการประเมินผลที่จะตามมาของผู้เรียน และการประเมินผลประสบการณ์ในการเรียนรู้

(2.2.2) การพัฒนาและการนำกลยุทธ์และเทคนิคสำหรับการตลาดของแผนปฏิบัติการไปใช้

(2.2.3) การพัฒนาและการติดตามแผนสำหรับการสรรหาและการฝึกอบรมทรัพยากรผู้เรียนรู้

(2.2.4) การติดตามผลและการเสริมแรงระหว่างครูและผู้เรียน

3) การประเมินผลและการตรวจสอบ

(3.1) การกำหนดและการวัดผลลัพธ์ของโปรแกรม

(3.2) การประเมินผลลัพธ์ของโปรแกรม

(3.3) การใช้ข้อค้นพบจากการประเมินสำหรับการปรับปรุงโปรแกรมการเปลี่ยนแปลงองค์การ และสำหรับการตรวจสอบได้จากสาธารณะองค์การที่เหนือขึ้นไป ผู้ให้เงินทุนองค์การวิชาชีพ และรัฐบาล

Barr & Keating (1990) กล่าวถึงรูปแบบการพัฒนาโปรแกรม (Program Development Model) โดยเสนอรูปแบบ 5 ขั้น เพื่อการพัฒนาโปรแกรม (Five-step Model for Program Development) คือ

ขั้นที่ 1 การประเมิน (Assessment)

1.1 ประเมินความต้องการของนิสิตนักศึกษา

1.2 ประเมินสิ่งแวดล้อมสถาบัน

1.3 ประเมินทรัพยากร ได้แก่ ทรัพยากรบุคคลา ทรัพยากรทางการเงิน

ขั้นที่ 2 การวางแผน (Planning)

2.1 การพัฒนาที่มวางแผน

2.2 กำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์และการประเมินผลกายภาพ

2.3 เลือกวิธีปฏิบัติ

2.4 ฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

2.5 กำหนดงบประมาณที่ต้องใช้

2.6 กำหนดเวลาที่ใช้จนสิ้นสุดโปรแกรม

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติ (Implementation)

3.1 กำหนดความรับผิดชอบ เช่น ทักษะ ความสามารถ และงานที่ต้องทำ

3.2 ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

3.3 ประเมินผลกระบวนการ (Process) และประเมินผลผลิต (Product)

ขั้นที่ 4 ประเมินหลังใช้โปรแกรม (Post-assessment) ใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินกระบวนการและผลผลิตเพื่อการตัดสินใจอนาคตของโปรแกรม

ขั้นที่ 5 การตัดสินใจเชิงบริหาร (Administrative Decision) การตัดสินใจว่าจะดำเนินโปรแกรมต่อไปหรือยุติโปรแกรมหรือดัดแปลงปรับปรุง

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

กนกอร กวานสุพรรณ (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาและการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาและการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 2) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้โปรแกรมที่มีต่อความรู้ความเข้าใจ ทักษะการเรียนรู้และความพึงพอใจของนิสิต กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 57 คน ได้มาจากวิธีเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจ แบบประเมินทักษะการเรียนรู้ และแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ยร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีชนิด Dependent Samples ผลการวิจัยพบว่า 1) โปรแกรมเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ มีองค์ประกอบที่สำคัญ 6 ประการ คือ (1) แนวคิดพื้นฐาน (2) หลักการ (3) วัตถุประสงค์ (4) เนื้อหา (5) กระบวนการ และ (6) การวัดและประเมินผล กระบวนการของโปรแกรมแบ่งออกเป็น 6 ระยะ ระยะที่ 1

สร้างความรู้ความเข้าใจให้เห็นคุณค่า ระยะที่ 2 นำมาฝึกปฏิบัติให้เห็นผล ระยะที่ 3 พัฒนาการเองให้บรรลุสู่เป้าหมาย ระยะที่ 4 ขยายการเรียนรู้ไปสู่ผลงานที่สร้างสรรค์ ระยะที่ 5 แบ่งปันและเรียนรู้กับผู้อื่น และ ระยะที่ 6 หักดยีน มุ่งมั่น สู่ฝืนที่เป็นจริง 2) ผลการทดลองใช้โปรแกรม พบว่า (1) ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับทักษะการเรียนของนิสิตหลังเข้าร่วมการพัฒนาสูงกว่าก่อนเข้าร่วมการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนหลังการพัฒนาเท่ากับ 85.85 เมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินจัดอยู่ในระดับดีที่สุด (2) ทักษะการเรียนของนิสิตหลังเข้าร่วมการพัฒนาสูงกว่าก่อนเข้าร่วมการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนหลังการพัฒนาเท่ากับ 84.85 เมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินจัดอยู่ในระดับมากที่สุด (3) ความพึงพอใจต่อโปรแกรมของนิสิตที่เข้าร่วมพัฒนามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 เมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินจัดอยู่ในระดับมาก

คมกริช ภูคกงิ่ง (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($X=2.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบโดยเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($X=2.37$) การออกแบบการเรียนรู้ ($X=2.44$) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($X=2.45$) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ($X=2.63$) และการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ($X=2.65$) 2) สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($X=4.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบโดยเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($X=4.53$) การออกแบบการเรียนรู้ ($X=4.52$) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($X=4.49$) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ($X=4.46$) และการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ($X=4.44$) 3) วิธีเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและจัดเรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ การประชุมปฏิบัติการ (Workshop) การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Learning) การสอนงาน (Coaching) การนิเทศ (Supervising) และกระบวนการพี่เลี้ยง (Mentoring) 4) องค์ประกอบของการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์ (3) รูปแบบและวิธีการพัฒนามี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 เตรียมการ ขั้นที่ 2 พัฒนา ขั้นที่ 3 บูรณาการระหว่างปฏิบัติงาน ขั้นที่ 4 ประเมินผลหลังการพัฒนา และ 4) เนื้อหาและสาระสำคัญเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ประกอบด้วย 3 หน่วยการเรียนรู้ คือ (1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ (2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญ และ (3) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รูปแบบและวิธีการใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนามาสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งวิธีการพัฒนาสมรรถนะที่นำมาใช้ในการดำเนินการพัฒนาโปรแกรม ได้แก่ การประชุมปฏิบัติการ (Workshop) การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Learning) การสอนงาน (Coaching) การนิเทศ (Supervising) และกระบวนการพี่เลี้ยง (Mentoring) และ 5) การวัดและประเมินผลโปรแกรม

วัลลภ ปุยสุวรรณ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 มุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ในการเสริมสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 3) ออกแบบ โปรแกรมเสริมสร้างเสริมสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัด ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้าน บริหารการศึกษา จำนวน 5 คน ระยะที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารฝ่าย วิชาการ และครู จำนวน 129 คน โดยการสุ่มอย่างแบบแบ่งชั้น ระยะที่ 3 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิในการ ประเมินโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และรองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบ ประเมินความเหมาะสม แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.33–0.73 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.82 แบบ สัมภาษณ์และแบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา มีองค์ประกอบ จำนวน 3 ด้าน และ 11 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) ด้านการกำหนดพันธกิจ จำนวน 3 ตัวชี้วัด (2) ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน จำนวน 4 ตัวชี้วัด และ (3) การส่งเสริม บรยากาศ การเรียนการสอน จำนวน 4 ตัวชี้วัด ผลการประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหาร พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของภาวะ ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และสภาพที่ พึงประสงค์ของของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก 3) โปรแกรมการเสริมสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีองค์ประกอบ ดังนี้คือ หลักการ วัตถุประสงค์เนื้อหา วิธีการพัฒนา และการประเมินผล เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำ ทางวิชาการ จึงออกแบบเนื้อหาของโปรแกรมโดยเน้นเนื้อหาตามค่าดัชนีความต้องการจำเป็นที่มีความ ต้องการเป็นอันดับแรก คือ ด้านการกำหนดพันธกิจ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ ด้านการ

บริหารหลักสูตรและการสอน วิธีการพัฒนาคือ การประชุมเชิงปฏิบัติการและการฝึกอบรม ผลการประเมินโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ทักษิณ เกษตัน (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ สมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 และ 3) เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยใช้หลักการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหาร และครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำนวน 134 คน โดยเลือกจากผู้บริหาร จำนวน 84 คน และครู จำนวน 50 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำนวน 63 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ของครู 2) แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ สมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 3) แบบสัมภาษณ์ และ 4) แบบประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ของครู สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ซึ่งผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ของครู มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การสร้างหลักสูตร จำนวน 10 ตัวชี้วัด (2) ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ จำนวน 14 ตัวชี้วัด (3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 10 ตัวชี้วัด (4) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรม จำนวน 12 ตัวชี้วัด และ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จำนวน 13 ตัวชี้วัด 2) สภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยรวมทั้ง 5 องค์ประกอบ อยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ สมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยรวมทั้ง 5 องค์ประกอบ อยู่ในระดับมากที่สุด 3) โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ของครู ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรม มีองค์ประกอบของโปรแกรม 5 องค์ประกอบ คือ (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์ (3) เนื้อหา ซึ่งมี 5 ชุดความรู้ ได้แก่ 1) รู้เรื่องเบื้องต้น ครูคนสร้างนวัตกรรม 2) ครูสังคมศึกษากับนวัตกรรม

ที่หลากหลาย 3) สื่อและแหล่งเรียนรู้ ช่วยครูพัฒนานวัตกรรมการ 4) โครงการงาน นวัตกรรมครูสู่ศตวรรษที่ 21 และ 5) ครูนักวิจัย เพื่อพัฒนานวัตกรรมการ 4) กระบวนการ และ 5) การประเมินผล มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

ประมอทย์ นันนิล (2561) ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ซึ่งความมุ่งหมายของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 และ 3) เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนา โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบ และตัวชี้วัดของสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัด ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ปีการศึกษา 2559 ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวน 356 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา และระยะที่ 3 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 กลุ่ม โดยแบ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 7 คน และผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินโปรแกรม จำนวน 7 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์เชิงลึกและ 2) แบบประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็น PNI modified และ PNI โดยผลการวิจัยปรากฏดังนี้ องค์ประกอบ และตัวชี้วัดสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา พบว่า องค์ประกอบของสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 25 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและเนื้อหา มี 4 ตัวชี้วัด 2) ด้านการเข้าใจผู้เรียน มี 5 ตัวชี้วัด 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ มี 7 ตัวชี้วัด 4) ด้านการวัดและ

ประเมินผล มี 5 ตัวชี้วัด และ 5) ด้านการพัฒนาตนเองมี 4 ตัวชี้วัด สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า สภาพปัจจุบันด้านความรู้หลักสูตรและเนื้อหา ด้านการเข้าใจผู้เรียน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและเนื้อหา ด้านการเข้าใจผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก การศึกษาความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นที่สุด ได้แก่ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและเนื้อหา ด้านการเข้าใจผู้เรียน ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการวัดและประเมินผล ตามลำดับ การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา แบ่งการพัฒนาเป็น 3 โมดูล ได้แก่ โมดูลที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โมดูลที่ 2 การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ และ โมดูลที่ 3 การติดตามและรายงานผล ซึ่งผลการประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Ozcelik และ Ferman (2006) ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะที่เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ผลลัพธ์และความสำคัญในการทำงานในประเทศตุรกี บทความนี้เป็น การตรวจสอบจุดหมายของสมรรถนะที่มีส่วนในการจัดการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในองค์กร รวมถึงการ ทบทวนเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องตามมุมมองต่างๆ ในเรื่องของสมรรถนะ จากการสร้างทฤษฎี และหลักฐานบางอย่างที่สังเกตได้ กรอบของสมรรถนะใหม่ได้มีการพัฒนาให้ดีขึ้น จุดมุ่งหมายที่สำคัญ ของการวิจัยเน้นการยืนยันการนำสมรรถนะได้ใช้ในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ทักษะ และอุปนิสัยใน องค์กรต่างๆ สิ่งที่ค้นพบในการศึกษาครั้งนี้คือ มีสิ่งที่ท้าทายเป้าหมายการพัฒนา สมรรถนะที่แตกต่าง ของบุคคล และความแตกต่างทางวัฒนธรรมของการทำงานในแต่ละท้องถิ่น และประเทศ อย่างไรก็ตาม หากมีการจัดการที่เหมาะสมสมรรถนะก็สามารถสร้างเสริมงานและมีการพัฒนาจนสามารถบรรลุได้ ทั้งความต้องการขององค์กรและบุคคล

Hendry (2010) ได้ศึกษาวิธีการสร้างสรรค์การเทียบเคียงสมรรถนะสำหรับการ ปฏิบัติงานที่มีคุณภาพของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีโคเปนเฮเกน ประเทศสวีเดน งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์

เพื่อให้วิธีการบูรณาการอย่างสร้างสรรค์ของผลการปฏิบัติงานของกลุ่ม การเปลี่ยนแปลงความต้องการของลูกค้ำ พร้อมทั้งการปฏิสัมพันธ์ของลูกค้ำเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ การปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ (FD) การออกแบบวิจัยใช้วิธีการสังเคราะห์ วิธีการสร้างสรรค์ของการเทียบเคียงสมรรถนะที่มีในกลุ่มตัวอย่างพบว่า กระบวนการวิเคราะห์แต่ละระดับอาจจะเป็นสิ่งที่ดี ความสำคัญไม่เพียงแต่วิธีการที่นำข้อมูลจากการใช้การประเมินการตัดสินใจของลูกค้ำในช่วงระยะเวลาใน QDF เท่านั้น แต่ยังอยู่ในส่วนการแข่งขันการเทียบเคียงสมรรถนะถือว่าเป็นรูปแบบเชิงปริมาณที่เป็นไปได้ที่จะใช้เวลามากในการเปลี่ยนลำดับความสำคัญของ AHP และควรรวมไว้ในกระบวนการทำการตัดสินใจในขั้นตอนของ QDF ข้อจำกัดของงานวิจัยนี้อาจต้องใช้เวลาและความพยายามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งจะช่วยให้ข้อมูลของ QDF มีความถูกต้องแม่นยำมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้สิ่งสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ การเจาะจงลูกค้ำ ความหมายในทางปฏิบัติการดำเนินการ QDF อาจพบว่าเป็นวิธีการที่เป็นระบบมากขึ้นอย่างต่อเนื่องการประเมินประสิทธิภาพในปัจจุบันมีการระบุงการปรับปรุงและการตั้งเป้าหมายสูงสุดสำหรับอนาคต ความคิดริเริ่มหรือคุณค่าของงานวิจัยนี้มีสองประเด็นคือ ประเด็นแรกคือ การอธิบายเทคนิคการพยากรณ์ที่ราบเรียบตามรูปแบบแนวโน้มของ AHP-based การประเมินค่าความสำคัญและข้อมูลเปรียบเทียบที่มีการแข่งขัน ประการที่สองคือ จุดแข็งจุดอ่อนของโอกาส และภัยคุกคามตามรูปแบบวงน้ำหนักในการแข่งขันซึ่งทำหน้าที่เป็นระบบมากขึ้น

Al-Shehri; AL-Zoubi และ Abdel Rahman (2011) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลของโปรแกรมการฝึกอบรม การปรับปรุงสมรรถนะการเรียนการสอนของครูการศึกษาพิเศษในประเทศจอร์แดน วัตถุประสงค์เพื่อสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมขึ้นอยู่กับความสามารถการเรียนการสอนและวัดผลกระทบของโปรแกรมในการปรับปรุงความสามารถของทรัพยากรทางการศึกษาพิเศษ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ครูผู้สอน 50 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 25 คน กลุ่มควบคุม 25 คน กลุ่มทดลองได้สัมผัสกับโมดูลโปรแกรมการฝึกอบรม และกลุ่มควบคุมได้สัมผัสโปรแกรมการฝึกอบรมทั่วไป เครื่องมือประกอบด้วย การสังเกตให้คะแนน การทดสอบผลสัมฤทธิ์ และการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลองการใช้โปรแกรมการฝึกอบรมมีการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น ในการปรับปรุง ความสามารถทักษะมนุษยสัมพันธ์ ส่วนบุคคลและสมรรถนะความเป็นมืออาชีพเป็นที่ปรึกษาของนักเรียน การให้บริการสนองความต้องการของผู้เรียน มีความแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Shahosseini (2011) ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะที่เลือกใช้และการกำหนดทรัพยากรมนุษย์ให้กับโรงงานก่อสร้าง พบว่า การกำหนดสมรรถนะเป็นอีกทางเลือกที่สะดวกในการเลือกบุคคลที่แตกต่างกัน เช่น ผู้จัดการโครงการ วิศวกร ช่างเทคนิค หรือพนักงาน โดยการวิเคราะห์จากข้อมูลที่มีอยู่เป็นที่น่าสนใจ เนื่องจากวิธีการที่กำหนดมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถคัดเลือกพนักงานโดยอยู่บนพื้นฐานของสมรรถนะ

Fong et al. (2013) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะพื้นฐานทางไอซีทีด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) งานวิจัยนี้อธิบายการใช้เทคนิคเดลฟาย ในการพัฒนาทักษะสมรรถนะพื้นฐาน (ICT Competency Standard) ทางไอซีทีของครู ซึ่งในงานวิจัยส่วนใหญ่มักจะเน้นด้านการพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูป (In-Service) พร้อมใช้เพื่อการฝึกทักษะสำหรับครู แต่การเรียนการสอนกลับไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร และมากไปกว่านี้ครูส่วนใหญ่คิดว่าโปรแกรมต่างๆ ยังไม่ตอบสนองความต้องการสำหรับการเรียนรู้และฝึกทักษะของครูได้ ดังนั้น จึงต้องมีการพัฒนามาตรฐานทักษะความสามารถทางไอซีที เพื่อนำไปใช้ในการสร้างออกแบบโปรแกรมฝึกฝนทักษะดังกล่าว เทคนิคเดลฟายคือ การใช้ชุดแบบสอบถามที่ออกแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาชนิดของทักษะ ความสำคัญสำหรับมาตรฐานสมรรถนะไอซีที จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูสายวิทย์-คณิต ระดับมัธยมศึกษาในประเทศมาเลเซีย การออกแบบการวิจัยมี 3 ระยะ คือ 1) การออกแบบเครื่องมือ 2) การทำเครื่องมือให้มีความตรง 3) พัฒนาสมรรถนะมาตรฐานไอซีที ผลการวิจัยได้รับ สมรรถนะ มาตรฐานไอซีทีของมาเลเซียสำหรับครูวิทย์-คณิต ประเมินบรรทัดฐานของครูสายวิทย์-คณิต ที่มีต่อสมรรถนะมาตรฐานไอซีที สร้างและพัฒนาหลักสูตรตามโมดูลของการฝึกอบรมไอซีที (ICT Training) และระบบการวัดและประเมินพื้นฐานสมรรถนะ (Competency-Based)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโดยใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 และนำไปใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มีขั้นตอนดำเนินการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4) การวิเคราะห์ข้อมูล
- 5) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 145 โรงเรียน จำนวน 1,822 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 145 โรงเรียน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 320 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie & Morgan (1970) และการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling)

ขั้นที่ 1 การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างโดยแบ่งประชากรตามอำเภอ ได้แก่ อำเภอคลองหาด อำเภอวังสมบูรณ์ อำเภอวังน้ำเย็น อำเภอเขาฉกรรจ์ อำเภอเมืองสระแก้ว

ขั้นที่ 2 การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งตามขนาดสถานศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษา ขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดเล็ก

ขั้นที่ 3 สุ่มอย่างง่ายให้ครบตามจำนวน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น เพื่อศึกษา สภาพการดำเนินงานการบริหารวิชาการโดยใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการ ชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ซึ่งผู้ตอบ แบบสอบถามได้แก่ ครูผู้สอน โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็น แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์ ในการทำงาน

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารวิชาการโดยใช้โปรแกรม เสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ (พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, 2561, น.61-65) ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	สภาพการดำเนินงานปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ “มากที่สุด”
ระดับ 4	หมายถึง	สภาพการดำเนินงานปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ “มาก”
ระดับ 3	หมายถึง	สภาพการดำเนินงานปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ “ปานกลาง”
ระดับ 2	หมายถึง	สภาพการดำเนินงานปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ “น้อย”
ระดับ 1	หมายถึง	สภาพการดำเนินงานปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ “น้อยที่สุด”

3) การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารวิชาการโดยใช้ โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

(3.1) ศึกษาทฤษฎี หลักการ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการโดยใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

(3.2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประมวล กำหนดขอบเขตของเนื้อหาเพื่อดำเนินการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหา และกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย

(3.3) วิเคราะห์ข้อคำถาม เพื่อสร้างแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

(3.4) เสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมด้านเนื้อหาที่ต้องการวัด

(3.5) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว จึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมในประเด็นของความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้ตรวจสอบคุณภาพในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหาด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : index of item-objective congruence) และได้กำหนดเกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อ ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าในคำถามนั้นมีความตรงตามเนื้อหา

ให้คะแนน 0 เมื่อ ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าในคำถามนั้นมีความตรงตามเนื้อหา

ให้คะแนน -1 เมื่อ ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าในคำถามนั้นไม่มีความตรงตามเนื้อหา

โดยใช้สูตร ค่า IOC ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม

R แทน คะแนนของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

(3.6) ปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60-1.00 แล้วจึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของคำถาม และหลังจากนั้นนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ Cronbach โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ยรวม 0.92

(3.7) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วมาจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

(4.1) ติดต่อประสานงานกับงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ขอจัดทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

(4.2) นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 320 ฉบับ พร้อมทั้งกำหนดวันและเวลาที่จะส่งแบบสอบถามกลับคืน และหากพบว่าสถานศึกษาใดยังไม่ส่งแบบสอบถามคืนตามกำหนด ผู้วิจัยจะส่งหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอีกครั้งจนได้รับแบบสอบถาม จำนวน 320 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

(4.3) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้คืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่มีความถูกต้องครบถ้วนมาจัดเรียงข้อมูล แยกข้อมูล และตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

5) การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การบริหารวิชาการโดยใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ดังนี้

(5.1) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

(5.2) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโดยใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยให้ความหมายของค่าเฉลี่ยตามแบบวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) (พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, 2561) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	สภาพการดำเนินงานปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ “มากที่สุด”
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	สภาพการดำเนินงานปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ “มาก”
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	สภาพการดำเนินงานปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ “ปานกลาง”
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	สภาพการดำเนินงานปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ “น้อย”
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	สภาพการดำเนินงานปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ “น้อยที่สุด”

(5.3) วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น โดยนำผลการประเมินสภาพที่เป็นอยู่จริงและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโดยใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น หรือ Modified Priority Need Index : PNI_{Modified} ใช้สูตรของ สุวิมล ว่องวานิช (2562, น.277) ดังนี้

$$PNI_{Modified} = (I-D)/D$$

- เมื่อ PNI หมายถึง ดัชนีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
- I หมายถึง ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของสภาพที่พึงประสงค์
- D หมายถึง ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของสภาพที่เป็นอยู่จริง

นำค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNI_{Modified} (I-D)/D มาวิเคราะห์ สรุปจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นตามลำดับมากไปหาน้อย โดยเลือกข้อที่มีค่า PNI_{Modified} สูงที่สุดในแต่ละประเด็นมาสร้างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

1) นำผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 จัดทำโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา และจัดทำคู่มือการดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

2) การประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

3) จัดพิมพ์โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา และจัดทำคู่มือการดำเนินการตามแนวทางฉบับทดลอง

4) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มาตรวจสอบความถูกต้องความสมบูรณ์ในการตอบแบบประเมิน จากนั้นนำข้อมูลมาประมวลผลทางสถิติ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นที่มีต่อโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, 2561, น.61-65) ดังนี้

กำหนดเกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของโปรแกรม

5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

กำหนดเกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ยความเป็นไปได้ของโปรแกรม

5 หมายถึง มีความเป็นไปได้มากที่สุด

4 หมายถึง มีความเป็นไปได้มาก

3 หมายถึง มีความเป็นไปได้ปานกลาง

2 หมายถึง มีความเป็นไปได้น้อย

1 หมายถึง มีความเป็นไปได้น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเป็นไปได้มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้น้อยที่สุด

5) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในชั้นตอนนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณ โดยใช้สถิติดังนี้

(5.1) ค่าเฉลี่ย (Mean)สถิติพื้นฐาน

(5.2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการ

ชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

1) นำโปรแกรมไปทดลองกับครูผู้สอน จำนวน 30 คน ที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6 ตำบลชะมะกรูด อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขสื่อการเรียนการสอน จากข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในขั้นทดลองกลุ่ม ผู้จัดทำได้ทำการปรับปรุงแก้ไขและนำไปทดลองหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดลอง

2) เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่

(2.1) แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อน-หลัง การใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา

(2.2) แบบสอบถามเพื่อประเมินระดับพฤติกรรมตามสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

(2.3) แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการนำแบบทดสอบ แบบสอบถามที่ได้คืนมาจากการเก็บข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่มีความถูกต้องครบถ้วนมาจัดเรียงข้อมูล แยกข้อมูล และตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มาตรวจสอบความถูกต้องความสมบูรณ์ในการตอบแบบประเมิน จากนั้นนำข้อมูลมาประมวลผลทางสถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นที่มีต่อโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี ระดับความคิดเห็น 5 ระดับ กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, 2561, น.61-65) ดังนี้

กำหนดเกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

5) สถิติที่ใช้

การวิจัยในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณ โดยใช้สถิติดังนี้

(5.1) ค่าเฉลี่ย (Mean) สถิติพื้นฐาน

(5.2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ขั้นตอนที่ 4 จัดทำคู่มือการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

จัดพิมพ์โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา และจัดทำคู่มือการดำเนินการตามแนวทางฉบับจริง เพื่อเผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 2) เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 3) เพื่อทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 และ 4) เพื่อจัดทำคู่มือการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เข้าใจผลการวิเคราะห์ข้อมูลและตัวแปรต่างๆ ค่าสถิติ ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้แทนตัวแปรดังกล่าวในการนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
I	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์
D	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน
$PNI_{Modified}$	แทน	ดัชนีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	159	49.70
	หญิง	161	50.30
2. ระดับการศึกษาสูงสุด	ปริญญาตรี	238	74.40
	ปริญญาโท	82	25.60
3. ประสบการณ์ในการทำงาน	ต่ำกว่า 5 ปี	17	5.30
	5 - 10 ปี	222	69.40
	11 ปี ขึ้นไป	81	25.30
	รวม	320	100.00

จากตารางที่ 4.1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 50.30 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 74.40 ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 69.40 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการชั้นเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 เพื่อการพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการชั้นเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยจำแนกเป็นรายด้าน รวม 4 ด้าน ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งเสนอผลการวิเคราะห์ปรากฏ รายละเอียด ดังตารางที่ 4.2 – 4.6

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการ ชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

การบริหารจัดการ ชั้นเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{Modified}	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. ด้านการจัดบรรยากาศ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุขและความ ปลอดภัยของผู้เรียน	3.86	0.18	มาก	4.90	0.82	มากที่สุด	0.14	4
2. ด้านการกำกับดูแล ชั้นเรียน	4.10	0.11	มาก	4.44	0.17	มาก	0.16	3
3. จัดทำข้อมูลสารสนเทศ และเอกสารประจำ ชั้นเรียน	4.08	0.21	มาก	4.60	0.08	มากที่สุด	0.20	2
4. ด้านการส่งเสริม พฤติกรรมเชิงบวก ระหว่างครูกับนักเรียน	4.00	1.52	มาก	4.64	0.07	มากที่สุด	0.25	1
ค่าเฉลี่ยรวม	4.01	0.93	มาก	4.65	0.28	มากที่สุด		

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สภาพปัจจุบันในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.00, S.D.=0.41) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (\bar{X} =4.10, S.D.=0.11) รองลงมา คือ ด้านการจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน (\bar{X} =4.08, S.D.=0.21) และต่ำที่สุดคือ ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน (\bar{X} =3.86, S.D.=0.18)

เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.28) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.82) รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.07) และต่ำที่สุดคือ ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.17)

เมื่อพิจารณาการจัดเรียงลำดับความสำคัญจำเป็นในการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า มากที่สุดคือ 1) ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน (0.25) 2) จัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน (0.20) 3) ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน (0.216)

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการ

ชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน

การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ฯ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{Modified}	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.06	0.94	มาก	4.63	0.56	มากที่สุด	0.14	4
2. มีการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3.65	0.87	มาก	4.33	0.47	มาก	0.19	2
3. ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียน	3.90	0.96	มาก	3.93	0.54	มาก	0.01	5
4. ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน	3.96	1.04	มาก	4.69	0.46	มากที่สุด	0.18	3

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการ
 ชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
 ด้านการการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน (ต่อ)

การจัดบรรยากาศที่ ส่งเสริมการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{Modified}	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
5. มีการตรวจสอบสิ่ง อำนวยความสะดวกใน ห้องเรียนให้พร้อมใช้ และปลอดภัยอยู่เสมอ	3.69	1.00	มาก	4.42	0.54	มาก	0.20	1
ค่าเฉลี่ยรวม	3.85	0.07	มาก	4.40	0.33	มาก		

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.85$, S.D.=0.07) เมื่อพิจารณารายชื่อโดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.06$, S.D.=0.94) รองลงมา ได้แก่ ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียน ($\bar{X}=3.96$, S.D.=1.04 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้และปลอดภัยอยู่เสมอ ($\bar{X}=3.69$, S.D.=1.00)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.33) เมื่อพิจารณารายชื่อโดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ($\bar{X}=4.69$, S.D.=0.46) รองลงมา ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.52) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียน ($\bar{X}=3.69$, S.D.=0.54)

เมื่อพิจารณาการจัดเรียงลำดับความสำคัญจำเป็นในการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน มีความต้องการจำเป็นทุกข้อ โดยมีค่า PNI Modified อยู่ระหว่าง 0.01 - 0.20 ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ มีการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้และปลอดภัยอยู่เสมอ (0.20) รองลงมาคือ มีการจัดสภาพแวดล้อมภายนอก

ห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (0.186) ลำดับที่ 3 คือ ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ีระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน (0.18) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการ
ชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน

การกำกับดูแลชั้นเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{Modified}	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. มีการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎกติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน	3.80	0.80	มาก	4.16	0.59	มาก	0.10	5
2. การดำเนินกิจกรรมที่น่าสนใจในชั้นเรียน	3.71	0.93	มาก	4.48	0.59	มาก	0.21	2
3. การดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนในระหว่างทำกิจกรรม	3.66	0.91	มาก	4.58	0.52	มากที่สุด	0.26	1
4. การกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนเป็นระยะๆ	3.94	0.82	มาก	4.28	0.53	มาก	0.09	7
5. การพยายามให้นักเรียนมีส่วนร่วมให้มากที่สุด	3.83	0.88	มาก	4.17	0.63	มาก	0.09	6
6. การกำหนดกิจกรรมให้พอดีกับความสนใจของผู้เรียน	3.93	0.93	มาก	4.59	0.53	มากที่สุด	0.17	3
7. มีการประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนและนำผลการประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา	3.85	0.89	มาก	4.48	0.56	มาก	0.16	4
ค่าเฉลี่ยรวม	3.82	0.05	มาก	4.39	0.04	มาก		

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.82$, S.D.=0.05) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนเป็นระยะๆ ($\bar{X}=3.94$, S.D.=0.82) รองลงมาคือ การกำหนดกิจกรรมให้พอดีกับความสนใจของผู้เรียน ($\bar{X}=3.93$, S.D.=0.93) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนในระหว่างทำกิจกรรม ($\bar{X}=3.66$, S.D.=0.91)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.04) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การกำหนดกิจกรรมให้พอดีกับความสนใจของผู้เรียน ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.53) รองลงมาคือ การดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนในระหว่างทำกิจกรรม ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.52) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ กติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน ($\bar{X}=4.16$, S.D.=0.60)

เมื่อพิจารณาการจัดเรียงลำดับความสำคัญจำเป็นในการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน มีความต้องการจำเป็นทุกข้อ โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ อยู่ระหว่าง 0.089 – 0.25 ข้อที่มีความสำคัญจำเป็นสูงสุดลำดับที่ 1 คือ มีการดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนในระหว่างทำกิจกรรม (0.25) รองลงมาคือ การดำเนินกิจกรรมที่น่าสนใจในชั้นเรียน (0.21) ลำดับที่ 3 คือ การกำหนดกิจกรรมให้พอดีกับความสนใจของผู้เรียน (0.17) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการ
 ชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
 ด้านจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา

จัดทำข้อมูลสารสนเทศ และเอกสารประจำ ชั้นเรียน/ประจำวิชา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{Modified}	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. มีการจัดทำข้อมูล สารสนเทศของ นักเรียนเป็นรายบุคคล	3.59	0.86	มาก	4.61	0.53	มากที่สุด	0.28	1
2. มีการจัดทำข้อมูล สารสนเทศเอกสาร ประจำชั้นเรียนอย่าง ถูกต้องและครบถ้วน	3.78	0.86	มาก	4.58	0.51	มากที่สุด	0.21	3
3. มีการจัดทำข้อมูล สารสนเทศเอกสาร ประจำชั้นเรียนอย่าง เป็นปัจจุบัน	3.72	0.92	มาก	4.55	0.55	มากที่สุด	0.22	2
4. มีการนำข้อมูล สารสนเทศไปใช้ในการ พัฒนาผู้เรียนได้ เต็มตามศักยภาพ	3.75	0.87	มาก	4.49	0.59	มาก	0.20	4
5. มีการจัดเก็บข้อมูล สารสนเทศอย่างเป็น ระบบ	4.12	0.92	มาก	4.22	0.66	มาก	0.02	6
6. มีการจัดทำหลักฐาน ทางการศึกษา เช่น แบบ ป.พ. ต่างๆ	4.08	0.99	มาก	4.63	0.51	มากที่สุด	0.13	5
ค่าเฉลี่ยรวม	3.84	0.05	มาก	4.51	0.06	มากที่สุด		

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.84$, S.D.=0.05) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=4.12$, S.D.=0.92) รองลงมาคือ มีการจัดทำหลักฐานทางการศึกษา เช่น แบบ ป.พ. ต่างๆ ($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.51) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}=3.59$, S.D.=0.86)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.06) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดทำหลักฐานทางการศึกษา เช่น แบบ ป.พ. ต่างๆ ($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.53) รองลงมาคือ มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.54) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.66)

เมื่อพิจารณาการจัดเรียงลำดับความสำคัญจำเป็นในการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา มีความต้องการจำเป็นทุกข้อ โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ อยู่ระหว่าง 0.02 – 0.29 ข้อที่มีความสำคัญจำเป็นสูงสุดคือ มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคล (0.284) รองลงมาคือ มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเอกสารประจำชั้นเรียนอย่างเป็นปัจจุบัน (0.223) ลำดับที่ 3 คือ มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเอกสารประจำชั้นเรียนอย่างถูกต้องและครบถ้วน (0.21) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการ
 ชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
 ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน

การส่งเสริมพฤติกรรม เชิงบวกระหว่างครูกับ นักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{Modified}	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. ใส่ใจติดตามการทำงาน ของเด็กเพื่อให้คำแนะนำ หรือชมเชยเด็กที่ทำ	3.75	0.92	มาก	4.54	0.55	มากที่สุด	0.32	1
2. ครูเตรียมกิจกรรมการ เรียนการสอนที่เน้น ให้เด็กมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียน การสอน	3.65	0.89	มาก	4.61	0.55	มากที่สุด	0.26	2
3. มีกระบวนการและวิธี ดำเนินการที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นให้เด็ก แสดงออก	3.57	0.94	มาก	4.71	0.45	มากที่สุด	0.26	2
4. ส่งเสริมการเรียนรู้ของ นักเรียนและกระตุ้น ให้นักเรียนเกิดความ กระตือรือร้นในการเข้า ร่วมกิจกรรมการเรียน การสอน	3.73	0.85	มาก	4.71	0.46	มากที่สุด	0.21	3
5. การวางแผนและเตรียม บทเรียนและการจัด การเรียนการสอน	3.88	0.72	มาก	4.62	0.49	มากที่สุด	0.20	4
ค่าเฉลี่ยรวม	3.72	0.09	มาก	4.64	0.05	มากที่สุด		

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.72$, $S.D.=0.09$) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ การวางแผนและเตรียมบทเรียน และการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.88$, $S.D.=0.72$) รองลงมาคือ ใส่ใจติดตามการทำงานของเด็เพื่อให้คำแนะนำหรือชมเชยเด็กที่ทำ ($\bar{X}=3.75$, $S.D.=0.92$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีกระบวนการและวิธีดำเนินการที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นให้เด็กแสดงออก ($\bar{X}=3.57$, $S.D.=0.94$)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.64$, $S.D.=0.05$) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ มีกระบวนการและวิธีดำเนินการที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นให้เด็กแสดงออก ($\bar{X}=4.71$, $S.D.=0.45$) รองลงมาคือ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.71$, $S.D.=0.45$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ใส่ใจติดตามการทำงานของเด็เพื่อให้คำแนะนำหรือชมเชยเด็กที่ทำ ($\bar{X}=4.54$, $S.D.=0.55$)

เมื่อพิจารณาการจัดเรียงลำดับความสำคัญจำเป็นในการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน มีความต้องการจำเป็นทุกข้อ โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ อยู่ระหว่าง 0.19 – 0.34 ข้อที่มีความสำคัญจำเป็นสูงสุดคือ ใส่ใจติดตามการทำงานของเด็เพื่อให้คำแนะนำหรือชมเชยเด็กที่ทำ (0.319) รองลงมาคือ ครูเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน (0.263) ลำดับที่ 3 ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน (0.21) ตามลำดับ

ขั้นตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1

ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโปรแกรม

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์	4.64	0.51	มากที่สุด	4.54	0.55	มากที่สุด
ส่วนที่ 2 องค์ประกอบสมรรถนะครู						
ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน	4.55	0.01	มากที่สุด	4.54	0.01	มากที่สุด
ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา						
โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครู						
ด้านการบริการจัดการชั้นเรียน	4.66	0.02	มากที่สุด	4.53	0.06	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.62	0.02	มากที่สุด	4.54	0.30	มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.02) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริการจัดการชั้นเรียน รองลงมาคือ ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.51) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ส่วนที่ 2 องค์ประกอบสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.01) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.30) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.55) ส่วนที่ 2 องค์ประกอบสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.01) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริการจัดการชั้นเรียน ($\bar{X}=4.53$, S.D.=0.06) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโปรแกรม ส่วนที่ 1 หลักการและ
วัตถุประสงค์

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์						
1.1 หลักการ	4.64	0.51	มากที่สุด	4.54	0.55	มากที่สุด
1.2 วัตถุประสงค์	4.50	0.53	มากที่สุด	4.61	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.57	0.02	มากที่สุด	4.58	0.01	มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของหลักการและวัตถุประสงค์ โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะ
ครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว
เขต 1 โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.02) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียง
ค่าเฉลี่ยสูงสุดไปค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ หลักการ ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.51) และข้อ
ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ วัตถุประสงค์ ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.53) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของหลักการและวัตถุประสงค์ โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะ
ครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว
เขต 1 โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.01) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียง
ค่าเฉลี่ยสูงสุดไปค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ วัตถุประสงค์ ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.55) และ
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ หลักการ ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.55) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโปรแกรม ส่วนที่ 2 องค์ประกอบ
สมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้
ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน						
1. การจัดสภาพแวดล้อมภายใน ห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.70	0.48	มากที่สุด	4.71	0.45	มากที่สุด
2. มีการจัดสภาพแวดล้อม ภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อ การเรียนรู้	4.20	0.42	มาก	4.71	0.46	มากที่สุด
3. ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างครูกับผู้เรียน	4.70	0.48	มากที่สุด	4.40	0.57	มาก
4. ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน	4.50	0.53	มากที่สุด	4.30	0.48	มาก
5. มีการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวก ในในห้องเรียนให้พร้อมใช้ และปลอดภัยอยู่เสมอ	4.70	0.48	มากที่สุด	4.64	0.51	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.56	0.04	มากที่สุด	4.55	0.03	มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมขององค์ประกอบสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียนของโปรแกรม เสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.04) เมื่อ พิจารณารายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดสภาพแวดล้อม ภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.70$, S.D.=0.48) ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับ ผู้เรียน ($\bar{X}=4.70$, S.D.=0.48) มีการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้และ ปลอดภัยอยู่เสมอ ($\bar{X}=4.70$, S.D.=0.48)

ผลการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ขององค์ประกอบสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียนของโปรแกรม

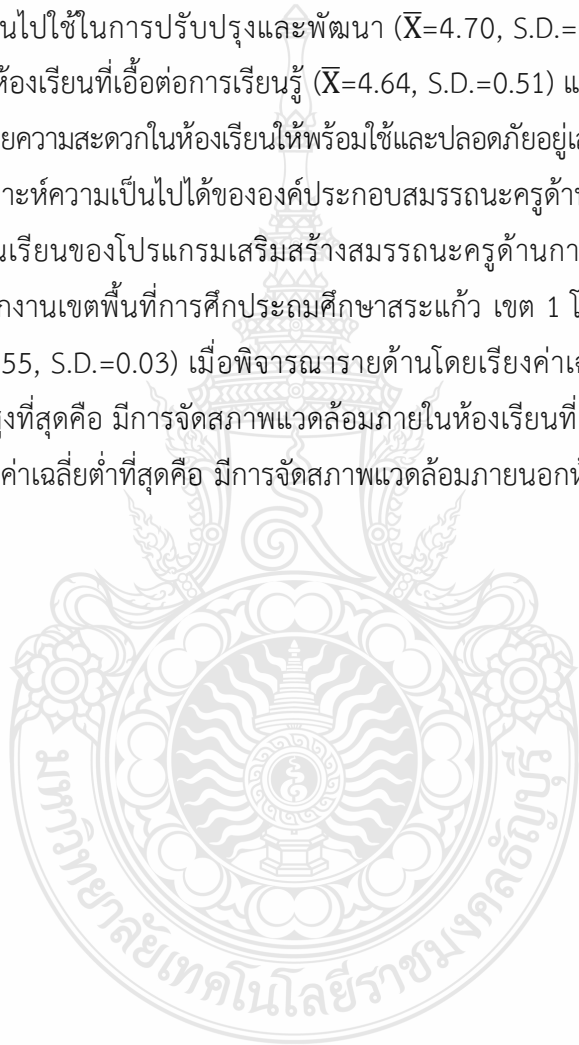
เสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.03) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.71$, S.D.=0.45) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.48)

ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโปรแกรม ส่วนที่ 2 องค์กรประกอบ
สมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน						
1. การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.64	0.51	มากที่สุด	4.71	0.45	มากที่สุด
2. มีการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.27	0.47	มากที่สุด	4.71	0.46	มากที่สุด
3. ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียน	4.40	0.52	มาก	4.64	0.51	มากที่สุด
4. ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน	4.50	0.53	มากที่สุด	4.70	0.48	มากที่สุด
5. มีการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้และปลอดภัยอยู่เสมอ	4.70	0.48	มากที่สุด	4.50	0.53	มากที่สุด
6. การกำหนดกิจกรรมให้พอดีกับความสนใจของผู้เรียน	4.50	0.53	มากที่สุด	4.09	0.54	มาก
7. มีการประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนและนำผลการประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา	4.70	0.48	มากที่สุด	4.50	0.53	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.53	0.03	มากที่สุด	4.52	0.03	มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมขององค์ประกอบสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$, S.D.=0.03) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ มีการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้และ ปลอดภัยอยู่เสมอ ($\bar{X}=4.70$, S.D.=0.48) มีการประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนและนำผลการประเมิน การกำกับดูแลชั้นเรียนไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา ($\bar{X}=4.70$, S.D.=0.48) รองลงมาคือ การจัด สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.51) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้และปลอดภัยอยู่เสมอ ($\bar{X}=4.70$, S.D.=0.48)

ผลการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ขององค์ประกอบสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียนของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.03) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.71$, S.D.=0.45) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.47)

ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโปรแกรม ส่วนที่ 2 องค์ประกอบ
สมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสาร
ประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา						
1. มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ของนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.70	0.48	มากที่สุด	4.71	0.45	มากที่สุด
2. มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ เอกสารประจำชั้นเรียนอย่าง ถูกต้องและครบถ้วน	4.27	0.47	มาก	4.64	0.51	มากที่สุด
3. มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ เอกสารประจำชั้นเรียนอย่าง เป็นปัจจุบัน	4.71	0.45	มากที่สุด	4.18	0.41	มาก
4. มีการนำข้อมูลสารสนเทศไป ใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้เต็ม ตามศักยภาพ	4.27	0.47	มาก	4.30	0.48	มาก
5. มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ อย่างเป็นระบบ	4.64	0.51	มากที่สุด	4.70	0.48	มากที่สุด
6. มีการจัดทำหลักฐานทางการ ศึกษา เช่น แบบ ป.พ. ต่างๆ	4.64	0.51	มากที่สุด	4.50	0.53	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.54	0.02	มากที่สุด	4.51	0.04	มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมขององค์ประกอบสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน
ด้านจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชาของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะ
ครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สระแก้ว เขต 1 โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.02) เมื่อพิจารณารายด้าน
โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ
เอกสารประจำชั้นเรียนอย่างเป็นปัจจุบัน ($\bar{X}=4.71$, S.D.=0.45) รองลงมาคือ มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ

ของนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}=4.70$, S.D.=0.48) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเอกสารประจำชั้นเรียนอย่างถูกต้องและครบถ้วน ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.47)

ผลการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ขององค์ประกอบสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนเรียน ด้านจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชาของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษา เขต 1 โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.04) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.71$, S.D.=0.45) รองลงมาคือ มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=4.70$, S.D.=0.48) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเอกสารประจำชั้นเรียนอย่างเป็นปัจจุบัน ($\bar{X}=4.18$, S.D.=0.41)

ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโปรแกรม ส่วนที่ 2 องค์ประกอบ
สมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก
ระหว่างครูกับนักเรียน

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน						
1. ใส่ใจติดตามการทำงานของ เด็กเพื่อให้คำแนะนำหรือ ชมเชยเด็กที่ทำ	4.71	0.45	มากที่สุด	4.71	0.45	มากที่สุด
2. ครูเตรียมกิจกรรมการเรียน การสอนที่เน้นให้เด็กมีส่วน ร่วมในกิจกรรมการเรียน การสอน	4.64	0.51	มากที่สุด	4.70	0.48	มากที่สุด
3. มีกระบวนการและวิธีดำเนิน การที่หลากหลายเพื่อกระตุ้น ให้เด็กแสดงออก	4.70	0.48	มากที่สุด	4.64	0.51	มากที่สุด
4. ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน และกระตุ้นให้นักเรียนเกิด ความกระตือรือร้นในการเข้า ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน	4.27	0.47	มาก	4.30	0.48	มาก
5. การวางแผนและเตรียมบทเรียน และการจัดการเรียนการสอน	4.64	0.51	มากที่สุด	4.64	0.51	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.59	0.02	มากที่สุด	4.60	0.02	มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมขององค์ประกอบสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน
ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียนของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการ
บริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยมี
ค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.02) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ย
สูงสุดไปค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ใส่ใจติดตามการทำงานของเด็กเพื่อให้คำแนะนำ
หรือชมเชยเด็กที่ทำ ($\bar{X}=4.71$, S.D.=0.45) รองลงมาคือ มีกระบวนการและวิธีดำเนินการที่หลากหลาย

เพื่อกระตุ้นให้เด็กแสดงออก ($\bar{X}=4.70$, S.D.=0.48) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.47)

ผลการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ขององค์ประกอบสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน เรียน ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียนของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.02) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ใส่ใจติดตามการทำงานของเด็กเพื่อให้คำแนะนำหรือชมเชยเด็กที่ทำ ($\bar{X}=4.71$, S.D.=0.45) รองลงมาคือ ครูเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.70$, S.D.=0.48) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.48)

ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโปรแกรม ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครู ด้านการบริการจัดการชั้นเรียน

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริการจัดการชั้นเรียน						
1. จัดพิมพ์โปรแกรมและทำคู่มือเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน	4.64	0.51	มากที่สุด	4.64	0.51	มากที่สุด
2. นำไปทดลองใช้	4.70	0.48	มากที่สุด	4.30	0.48	มากที่สุด
3. เผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป	4.64	0.51	มากที่สุด	4.64	0.51	มาก
เฉลี่ยรวม	4.59	0.02	มากที่สุด	4.55	0.03	มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของกระบวนการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริการจัดการชั้นเรียนของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริการจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.02) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปค่าเฉลี่ยต่ำสุดพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ จัดพิมพ์โปรแกรมและทำคู่มือเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริการจัดการชั้นเรียน ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.51) เผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.51) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ นำไปทดลองใช้ ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.47)

ผลการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของกระบวนการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริการจัดการชั้นเรียนของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริการจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.03) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปค่าเฉลี่ยต่ำสุดพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ จัดพิมพ์โปรแกรมและทำคู่มือเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริการจัดการชั้นเรียน ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.51) เผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.51) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ นำไปทดลองใช้ ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.48)

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลการนำโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริการจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ไปทดลองใช้

ตารางที่ 4.14 ผลการทดสอบความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน ก่อนและหลัง
การพัฒนา

คนที่	คะแนนทดสอบ ก่อนการพัฒนา	คะแนนทดสอบ หลังการพัฒนา
1	11	19
2	10	17
3	9	18
4	11	19
5	12	18
6	13	17
7	10	18
8	12	17
9	13	17
10	9	16
11	13	17
12	11	18
13	12	17
14	13	15
15	12	15
16	9	17
17	10	18
18	10	18
19	11	18
20	12	17
21	11	18
22	10	17
23	15	17
24	10	16
25	11	16

ตารางที่ 4.14 ผลการทดสอบความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน ก่อนและหลัง
การพัฒนา (ต่อ)

คนที่	คะแนนทดสอบ ก่อนการพัฒนา	คะแนนทดสอบ หลังการพัฒนา
26	12	18
27	14	17
28	15	17
29	14	16
30	15	15
\bar{X}	11.66	17.10
S.D.	1.79	1.06

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ผลการทดสอบความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน ก่อนการพัฒนา มีค่าเฉลี่ย 11.66 คิดเป็นร้อยละ 58.3 และมีคะแนนหลังการพัฒนาสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ย 17.10 คิดเป็นร้อยละ 85.5 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เข้ารับการพัฒนามีความรู้ในสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 สูงขึ้น และผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบก่อนการอบรม และหลังการอบรม ปรากฏดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบก่อนการอบรมพัฒนาและ
คะแนนการทดสอบหลังการอบรมพัฒนา

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	(\bar{X})	S.D.	t	p-value
ก่อนการ อบรมพัฒนา	30	20	11.66	1.79		
หลังการ อบรมพัฒนา	30	20	17.10	1.06	157.21	.000**

**p<.01

จากตารางที่ 4.15 พบว่า คะแนนการทดสอบหลังการอบรมพัฒนา (\bar{X} =17.10, S.D.=1.06) สูงกว่าคะแนนการทดสอบก่อนการอบรมพัฒนา (\bar{X} =11.66, S.D.=1.79) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.16 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

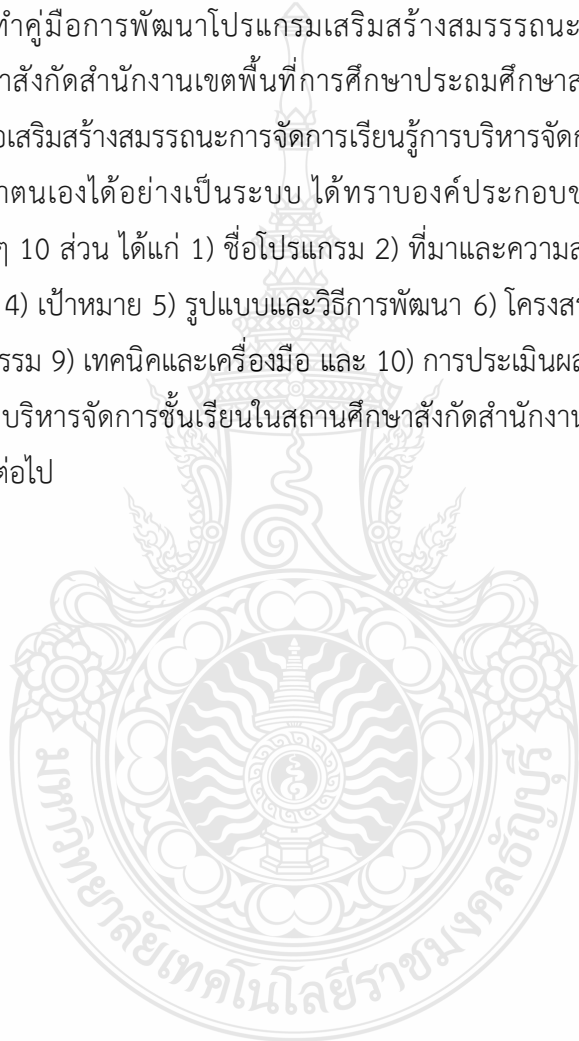
รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. เนื้อหาและเอกสารที่ใช้ในการพัฒนา			
1.1 เนื้อหาสอดคล้องกับความต้องการพัฒนา	4.70	0.47	มากที่สุด
1.2 เอกสารประกอบการพัฒนา ครบถ้วนตาม เนื้อหาและน่าสนใจ	4.63	0.49	มากที่สุด
1.3 ความเหมาะสมของระยะเวลาประชุมเชิง ปฏิบัติการ	4.30	0.47	มาก
1.4 ความเหมาะสมของระยะเวลาการพัฒนา	4.67	0.48	มากที่สุด
1.5 การจัดลำดับขั้นตอนการพัฒนา	4.73	0.45	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.61	0.02	มากที่สุด
2. วิทยากร			
2.1 ความรอบรู้ในเนื้อหาของวิทยากร	4.63	0.49	มากที่สุด
2.2 ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.47	0.51	มาก
2.3 การตอบคำถาม	4.67	0.48	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.59	0.01	มากที่สุด

ตารางที่ 4.16 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน (ต่อ)

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3. การเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน			
3.1 ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้			
ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน	4.53	0.51	มากที่สุด
3.2 ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน	4.33	0.66	มาก
3.3 ด้านจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา	4.40	0.68	มาก
3.4 ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน	4.73	0.45	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.50	0.11	มากที่สุด
4. คุณภาพการพัฒนา			
4.1 ท่านได้รับความรู้ แนวคิด ทักษะและประสบการณ์ใหม่ๆ จากการพัฒนา	4.47	0.51	มากที่สุด
4.2 ท่านสามารถนำสิ่งที่ได้รับจากการพัฒนาตามรูปแบบไปใช้ในการปฏิบัติงาน	4.80	0.41	มากที่สุด
4.3 สิ่งที่ท่านได้รับจากการพัฒนาครั้งนี้ตรงตามความคาดหวังของท่านหรือไม่	4.77	0.43	มาก
4.4 สัดส่วนระหว่างการฝึกอบรมภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม	4.67	0.48	มากที่สุด
4.5 หลักสูตรการพัฒนาเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถของท่าน	4.40	0.68	มากที่สุด
4.6 ประโยชน์ที่ท่านได้รับจากการพัฒนา	4.80	0.41	
เฉลี่ยรวม	4.47	0.51	มากที่สุด
5. ความพึงพอใจของท่านต่อภาพรวมการพัฒนา	4.73	0.45	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.58	0.24	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.24) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ความพึงพอใจของท่านต่อภาพรวมการพัฒนา ($\bar{X}=4.73$, S.D.=0.45) รองลงมาคือ ด้านเนื้อหาและเอกสารที่ใช้ในการพัฒนา ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.02) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านคุณภาพการพัฒนา ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.51)

ผลการจัดทำคู่มือการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ให้ทราบถึงกระบวนการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้การบริหารจัดการชั้นเรียนของครูผู้เข้าร่วมโปรแกรมมีการพัฒนาตนเองได้อย่างเป็นระบบ ได้ทราบองค์ประกอบของการพัฒนาโปรแกรมว่าประกอบด้วยส่วนต่างๆ 10 ส่วน ได้แก่ 1) ชื่อโปรแกรม 2) ที่มาและความสำคัญของโปรแกรม 3) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม 4) เป้าหมาย 5) รูปแบบและวิธีการพัฒนา 6) โครงสร้างของโปรแกรม 7) เนื้อหา 8) แนวทางการจัดกิจกรรม 9) เทคนิคและเครื่องมือ และ 10) การประเมินผล ดังเล่มโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ต่อไป

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 2) เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 3) เพื่อทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 และ 4) เพื่อจัดทำคู่มือการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (research and development)

5.1 สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยคือ 4.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยคือ 4.65 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน ด้านการจัดทำข้อมูลสารสนเทศประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน และอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน

5.1.2 การสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ และ 23 ตัวชี้วัด คือ 1) ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน มี 5 ตัวชี้วัด

2) ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน มี 7 ตัวชี้วัด 3) ด้านการจัดทำข้อมูลสารสนเทศประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา มี 6 ตัวชี้วัด 4) ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน มี 5 ตัวชี้วัด ซึ่งทุกองค์ประกอบและตัวชี้วัดมีความเหมาะสมในระดับมาก ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ที่ได้พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยส่วนต่างๆ 10 ส่วน ได้แก่ 1) ชื่อโปรแกรม 2) ที่มาและความสำคัญของโปรแกรม 3) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม 4) เป้าหมาย 5) รูปแบบและวิธีการพัฒนา 6) โครงสร้างของโปรแกรม 7) เนื้อหา 8) แนวทางการจัดกิจกรรม 9) เทคนิคและเครื่องมือ และ 10) การประเมินผล และขอขายเนื้อหาแบ่งออก 4 Module ได้แก่ 1) การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน 2) ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน 3) ด้านการจัดทำข้อมูลสารสนเทศประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา 4) การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโปรแกรม พบว่า มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด มีความเป็นไปได้ ระดับมากที่สุด

5.1.3 ผลการนำโปรแกรมไปใช้ พบว่า 1) ผลการทดสอบความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียนก่อนการพัฒนา มีค่าเฉลี่ย 11.66 คิดเป็นร้อยละ 58.3 และมีคะแนนหลังการพัฒนาสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ย 17.1 คิดเป็นร้อยละ 85.5 ครูมีความสามารถในการบริหารจัดการชั้นเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรมโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

5.2 การอภิปรายผล

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 มีประเด็นสำคัญสามารถนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

5.2.1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า

สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อเรียงลำดับจากมากไปน้อยจะได้ดังนี้ 1) ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน 2) ด้านการจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน 3) ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน และ 4) ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน

สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อเรียงลำดับจากมากไปน้อยจะได้ดังนี้ 1) ด้านการจัดบรรยากาศที่

ส่งเสริมการเรียนรู้ สุขและความปลอดภัยของผู้เรียน 2) ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก ระหว่างครูกับนักเรียน 3) ด้านจัดทำข้อมูลสารสนเทศ และ 4) ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า สภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์ทุกด้าน แสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ทุกด้านเป็นความต้องการจำเป็นทุกข้อ ตามลำดับความสำคัญจำเป็นในการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่าด้านที่มีความต้องการจำเป็น Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) มากที่สุด คือ 1) ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการบริหารจัดการชั้นเรียนนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ครูจะต้องจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียน มีการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้และปลอดภัยอยู่เสมอ เตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กสนใจและใช้เวลาเรียนรู้เต็มที่ โดยเน้นให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ใส่ใจติดตามการทำงานของเด็กเพื่อให้คำแนะนำหรือชมเชยเด็กที่ทำ เพื่อให้เด็กกล้าแสดงออก ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องมีการจัดทำแฟ้มประวัตินักเรียนรายบุคคล มีการจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษา เช่น แบบ ป.พ. ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์สูงสุด และการจัดเก็บรักษาอย่างมีระบบเป็นปัจจุบันเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้สนับสนุนการบริหารการตัดสินใจทั้งในระดับปฏิบัติ พัฒนานักเรียนได้เต็มตามศักยภาพ อีกทั้งการบริหารจัดการชั้นเรียนเกี่ยวข้องกับการรักษาระเบียบวินัยและควบคุมชั้นเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎกติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน โดยแก้ปัญหาและพัฒนานักเรียนด้านระเบียบวินัยโดยการสร้างวินัยเชิงบวกในชั้นเรียนให้กับนักเรียน การบริหารชั้นเรียนจึงเป็นสมรรถนะที่มีความสำคัญที่ผลเป็นเช่นนี้ เพราะว่าการพัฒนาครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ที่ผ่านมา แสดงให้เห็นความสำคัญ สอดคล้องกับแนวคิดของ นิภาภรณ์ ชัยโพธิ์กลาง ซึ่งได้กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาด้านการพัฒนาบุคคล ถือได้ว่าเป็นหัวใจหลักที่มีความจำเป็น การศึกษามีความสำคัญในการพัฒนาคน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งหวังจะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่ง “ครู” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 สรุปได้ว่า ครู ควรจะมี

สมรรถนะทางการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน มีทักษะการบริหารจัดการชั้นเรียน ได้แก่ ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับผลการวิจัยของนิภากรณ์ ชัยโพธิ์กลาง (2561) ซึ่งได้วิจัยการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า 1) การสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ และ 27 ตัวชี้วัด คือ (1) การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน มี 5 ตัวชี้วัด (2) ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน มี 7 ตัวชี้วัด (3) ด้านการจัดทำข้อมูลสารสนเทศประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา มี 4 ตัวชี้วัด (4) การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน มี 6 ตัวชี้วัด (5) ความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มี 5 ตัวชี้วัด ซึ่งทุกองค์ประกอบและตัวชี้วัดมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด 2) ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน 3) ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยส่วนต่างๆ 9 ส่วน ได้แก่ (1) ที่มาและความสำคัญของโปรแกรม (2) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม (3) เป้าหมาย (4) รูปแบบและวิธีการพัฒนา (5) โครงสร้างของโปรแกรม (6) เนื้อหา (7) แนวการจัดกิจกรรม (8) เทคนิคและเครื่องมือ และ (9) การประเมินผล และขอขยายเนื้อหาแบ่งออก 5 Module ได้แก่ 1) การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน 2) ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน 3) ด้านการจัดทำข้อมูลสารสนเทศประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา 4) การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน และ 5) ความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโปรแกรม พบว่า มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด มีความเป็นไปได้ ระดับมากที่สุด

5.2.2 ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ประกอบด้วยส่วนต่างๆ 10 ส่วน ได้แก่ 1) ชื่อโปรแกรม 2) ที่มาและความสำคัญของโปรแกรม 3) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม

4) เป้าหมาย 5) รูปแบบและวิธีการพัฒนา 6) โครงสร้างของโปรแกรม 7) เนื้อหา 8) แนวทางการจัดกิจกรรม 9) เทคนิคและเครื่องมือ และ 10) การประเมินผล และขอบข่ายเนื้อหาแบ่งออก 4 Module ได้แก่ 1) การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน 2) ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน 3) ด้านการจัดทำข้อมูลสารสนเทศประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา 4) การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน โดยมีแนวทางการจัดกิจกรรมคือ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต การเรียนรู้เป็นกลุ่ม การระดมสมอง จัดอบรม และเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงสำหรับเทคนิคและเครื่องมือ ได้แก่ เอกสารประกอบโปรแกรม กิจกรรมทดสอบความเข้าใจ และแบบประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการใช้รูปแบบและวิธีการที่หลากหลายเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และทักษะการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งจะทำให้ผู้เข้ารับการพัฒนาศาสนาสามารถนำไปพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

5.2.3 การประเมินผลโปรแกรมโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโปรแกรม พบว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโปรแกรมอยู่ในระดับระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา ซึ่งมีความใกล้เคียงกับงานวิจัยของ สรัลพร ถนัดครอบครัว (2564) โปรแกรม คือ แผนหรือกิจกรรมที่มีการวางแผนไว้อย่างเป็นระบบ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดกิจกรรม กำหนดรายละเอียดในการจัดกิจกรรม และมีการประเมินผลอย่างมีระบบ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้ได้ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย เพื่อเปลี่ยนแปลงการพัฒนาครูให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งการพัฒนาโปรแกรมในครั้งนี้เพื่อเพิ่มเติมความรู้ ทักษะ ในการบริหารจัดการชั้นเรียน และผู้วิจัยยังได้ศึกษาองค์ประกอบของโปรแกรมและขอบข่ายเนื้อหาของโปรแกรม ตามแนวคิดของนักการศึกษาและนักวิชาการหลายๆ ท่าน สรุปได้ องค์ประกอบโปรแกรมทั้งหมด 10 ส่วน จึงได้ดำเนินการสร้างโปรแกรมที่ประกอบไปด้วย ชื่อโปรแกรม ที่มาและความสำคัญของโปรแกรม วัตถุประสงค์ของโปรแกรม เป้าหมาย รูปแบบและวิธีการพัฒนา โครงสร้างของโปรแกรม เนื้อหา แนวทางการจัดกิจกรรม เทคนิคและเครื่องมือ และการประเมินผล นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับ กนกอร กวานสุพรรณ (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาและการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า 1) โปรแกรมเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ มีองค์ประกอบที่สำคัญ 6 ประการ คือ (1) แนวคิดพื้นฐาน (2) หลักการ (3) วัตถุประสงค์ (4) เนื้อหา (5) กระบวนการ และ (6) การวัดและประเมินผล กระบวนการของโปรแกรมแบ่งออกเป็น 6 ระยะ ระยะที่ 1 สร้างความรู้ความเข้าใจให้เห็นคุณค่า ระยะที่ 2 นำมาฝึกปฏิบัติให้เห็นผล ระยะที่ 3 พัฒนาตนเองให้บรรลุสู่เป้าหมาย ระยะที่ 4 ขยายการเรียนรู้ไปสู่ผลงานที่สร้างสรรค์ ระยะที่ 5 แบ่งปันและเรียนรู้กับผู้อื่น และระยะที่ 6 หybrid มุ่งมั่นสู่ฝันที่เป็นจริง 2) ผลการทดลองใช้โปรแกรม พบว่า 1) ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ของ

นิสิตหลังเข้าร่วมการพัฒนาสูงกว่าก่อนเข้าร่วมการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนหลังการพัฒนา เท่ากับ 85.85 เมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินจัดอยู่ในระดับ ดีที่สุด 2) ทักษะการเรียนรู้ของนิสิตหลังเข้าร่วมการพัฒนาสูงกว่าก่อนเข้าร่วมการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนหลังการพัฒนา เท่ากับ 84.85 เมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินจัดอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ความพึงพอใจต่อโปรแกรมของนิสิตที่เข้าร่วมพัฒนามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 เมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินจัดอยู่ในระดับมาก

5.2.4 ผลการนำโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ไปใช้ พบว่า 1) ผลการทดสอบความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียนก่อนการพัฒนา มีค่าเฉลี่ย 11.66 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 58.3 และมีคะแนนหลังการพัฒนาสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ย 17.1 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.5 แสดงว่าครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มีคะแนนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาและผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 มีความสามารถในการบริหารจัดการชั้นเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรมโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนำโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ไปใช้ ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะการเรียนรู้ สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียนทำให้ผู้เข้ารับการพัฒนาสามารถนำโปรแกรมไปใช้ในการพัฒนาดตนเองได้

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

5.3.1.1 ผลจากการศึกษาสภาพความต้องการจำเป็นสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมและรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นคือ ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรให้การสนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษาตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน และในด้านอื่นๆ ก็มีความสำคัญ ต้นสังกัดควรให้การสนับสนุนทั้งด้านส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน ด้านข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน และด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน

5.3.1.2 หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดการฝึกอบรมและการเข้าร่วมสัมมนา จัดประชุม เพื่อให้ครูผู้สอนมีคุณภาพตามสมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนที่สูงขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

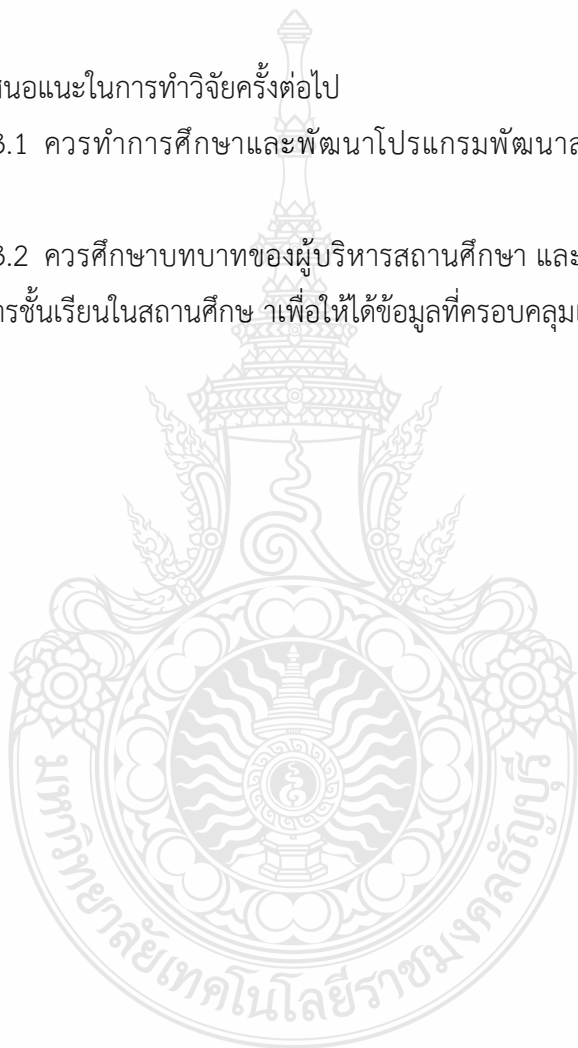
5.3.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถนำแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนทั้ง 4 ด้าน ไปใช้ในการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาผลสัมฤทธิ์หลังจากการนำโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

5.3.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.3.1 ควรทำการศึกษาและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะบุคลากรทางการศึกษาในด้านอื่นๆ

5.3.3.2 ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและชัดเจนยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กนกอร กวานสุพรรณ. (2560). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาและการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสำหรับบัณฑิตระดับปริญญาตรี **ชั้นปีที่ 1**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณศึกษิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- กรกต ขาวสะอาด. (2559). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน **วิชาชีพครู** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม **(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ: คุรุสภา ลาดพร้าว.
- กาญจนา วิเศษรินทอง. (2555). การพัฒนาระบบการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนขยาย **โอกาสทางการศึกษา**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณศึกษิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- กิตคุณ ตั้งคำ. (2556). สมรรถนะของข้าราชการสายการทูต : ศึกษากรณีกรมอาเซียน. กรุงเทพฯ: **จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**.
- แก้วตา ผู้พัฒนาพงศ์ และ นิคม เจียรจินดา. (2561). สมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานกับคุณภาพการให้บริการ **ขององค์การ**. วารสารเกษมบัณฑิต (ฉบับพิเศษ).
- คมสันท์ ขจรปัญญาไพศาล. (2555). การพัฒนาวีลยทัศน์ครุมืออาชีพ. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย **ราชภัฏมหาสารคาม**.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (2557). เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา. สืบค้นจาก http://www.drkanchit.com/General_articles/articles/general_24.html.
- ชัยเสกฐ์ พรหมศรี. (2557). ภาวะผู้นำร่วมสมัย = Contemporary leadership. กรุงเทพฯ: **ปัญญาชน**.
- ชาญชัย อาจิมสมาจาร. (2550). การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ชูชัย สมितिไกร. (2552). การสรรหาคัดเลือกและการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร. กรุงเทพฯ: **วีพริ้นท์ (1991)**.
- ธีระ รุณเจริญ. (2553). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: ธบาเพลส.
- นิภาภรณ์ ชัยโพธิ์กลาง. (2561). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการ **ชั้นเรียน**ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา **เขต 7**. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2558). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. นนทบุรี: ติรณสาร.
- ผ่องพรรณ พลราช. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี).
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข. (2557). การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2557). โรงเรียนผลิตภาพ : สัตตทัศน์เพื่อการจัดการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พรรณ เพชรสมบัติ. (2561). การวิจัยทางการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ลเอ็ดดูเคชั่น.
- ภิกษาพัชญ์ โทนา. (2561). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์).
- ภิญโญ สาร. (2558). หลักการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- มูนา จารง. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา).
- วรศรา บุญธรรม. (2560). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- ศศิธร ชันติธรากร. (มกราคม – เมษายน 2551). การจัดการชั้นเรียนของครูมืออาชีพ. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 1(2), 1-28.
- สมบุญ วรรณภาพ. (2558). หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- สร้อยพร ถนัดครอบครัว. (2564). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- สันติ บุญภิรมย์. (2557). การบริหารจัดการในห้องเรียน. กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล เอ็ด ดูเคชั่น.

บรรณานุกรม (ต่อ)

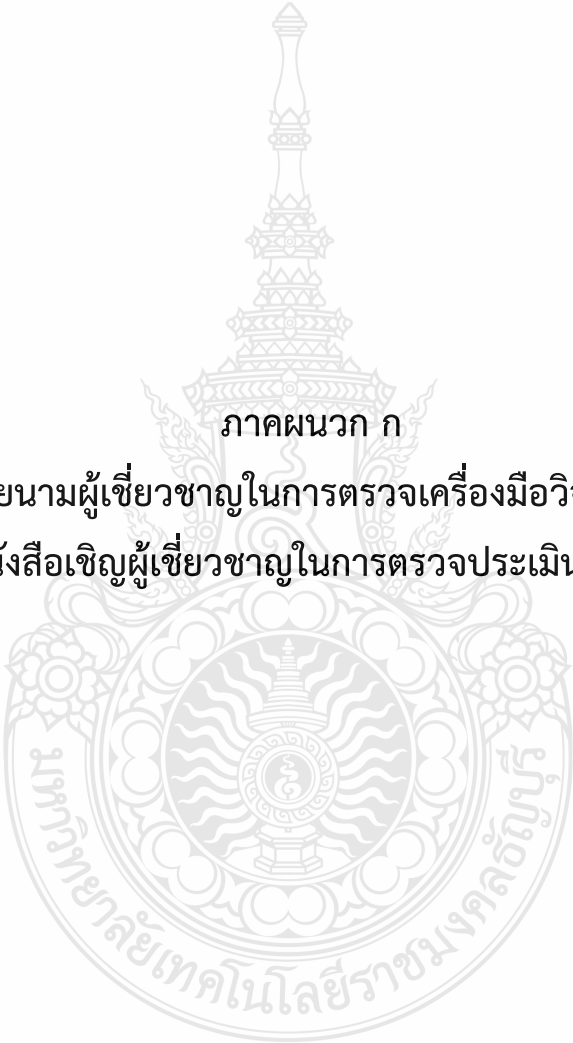
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **คู่มือการประเมินสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2549). **รวมกฎหมายกฎระเบียบการบริหารงานบุคคลตามกฎหมายของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2553). **คู่มือการกำหนดสมรรถนะในราชการพลเรือน : คู่มือสมรรถนะหลัก**. นนทบุรี: ประชุมช่าง.
- สิทธิพงษ์ นกแอนหมาน. (2559). **สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาวิทยาลัยการอาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**. (วิทยานิพนธ์ดุสิต, มหาวิทยาลัยมหิดล).
- สุจินตนา ตรงประสิทธิ์. (2559). **การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดปัตตานี**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา).
- สุปราณี อรรถประจง. (2562). **โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- สุภัค ยมพุก และ วิโรจน์ เจริญลักษณ์. (2558). **การบริหารสถานศึกษาและการรับรู้การสนับสนุนการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่มที่ 4**. วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 8(2), 78.
- สุมิตรา พงศธร. (2550). **สรุปเรื่องหลักสูตร. สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย**, 2(79), 15-23.
- อรุณ ทองนพคุณ. (2558). **การศึกษาด้านการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองจังหวัดระยอง**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- Boone, E. 1. (1992). **Developing Programmer in Adult Education**. New Jersey: Practice Hall.
- Caffarella, R. (2002). **Planning Program for Adult Learner: a Practice Guide for Educators, Trainer and Staff Developer**. San Francisco: Jossey-Bass.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Cole, P. G., and L. K. S. Chan. (1994). **Teaching Principles and Practice**. Sydney: Prentice Hall of Australia.
- Evertson, C. M., and C. S. (2006). **Weinstein. Handbook of Classroom Management Research, Practice and Contemporary Issues**. New Jersey: Lawrence.
- Gilpatrick Robin Sue Holzworth. (2010). **Classroom Management Strategies and Behavioral Interventions to Support Academic Achievement**. Minnesota: Walden University.
- Grnesh Shermom. (2005). **Competency Based HRM. A Strategic Resource for Competency Mapping Assessment Centres**. (New York: Tata McGraw-Hill.
- Hoy, W. K., and Miskel, C. G. (2001). **Education and Administration Theory, Research, And Practice** (6th ed.). New York: McGraw Hill.
- Johnson, D., and others. (2005). For the uninitiated: How to succeed in classroom Management. **Kappa Delta Pi Record**, 42(1): 93-96.
- Peterson, Elmore and E. Grosvenor Plowman. (1962). **Business Organization and Management**. Homewood, Ill.: Richard D. Irwin.
- Rush, G. M., and Moore, D. M. (1991). **Effects of Restrictive Training and Cognitive Style**. Educational Psychology.
- Stronge, J. H. (2002). **Qualities of Effective Teachers**. Alexandria VA: Association for Supervision and Curriculum Development.

ภาคผนวก ก

ภาคผนวก ก

- รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย
- หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญในการตรวจประเมินเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจประเมินเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรา เดชโฮม อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. ดร.วิษณุ เปี้ยวนิม ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดประยูรธรรมาราม
3. ดร.อธิคุณ สิ้นธนาปัญญา ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบางเขน (ไว้สาลีอนุสรณ์)
4. ดร.อนุสรณ์ นามประดิษฐ์ อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ
5. นายราชัน เทวัน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังยาง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๑๑๘๖.๑

คณะกรรมการอำนวยการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอร้องเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาโท
เรียน ดร.วิษณุ เปี่ยมรัมย์

เนื่องด้วย นางสาวกัญญารัตน์ แหยมแก้ว นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต ๑ โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอร้องเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวกัญญารัตน์ แหยมแก้ว เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร ๐๒ ๕๔๙๓๒๐๕

โทรสาร ๐๒ ๕๗๗๕๐๔๙

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๑๑๘๖.๒

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอร้องเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาโท
เรียน ดร.อธิคุณ สินธนาปัญญา

เนื่องด้วย นางสาวกัญญารัตน์ แหยมแก้ว นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต ๑ โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอร้องเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวกัญญารัตน์ แหยมแก้ว เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร ๐๒ ๕๔๙๓๒๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๗๗๕๐๔๙

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๑๑๘๖.๓

คณะกรรมการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอร้องเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาโท

เรียน ดร.อนุสรณ์ นามประดิษฐ์

เนื่องด้วย นางสาวกัญญารัตน์ แหยมแก้ว นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต ๑ โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอร้องเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวกัญญารัตน์ แหยมแก้ว เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร ๐๒ ๕๔๙๓๒๐๕

โทรสาร ๐๒ ๕๗๗๕๐๔๙

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๑๑๘๖.๔

คณะกรรมการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาโท

เรียน นายราชัน เทวัน

เนื่องด้วย นางสาวกัญญารัตน์ แหยมแก้ว นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะแก้ว เขต ๑ โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวกัญญารัตน์ แหยมแก้ว เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นียมพล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร ๐๒ ๕๔๙๓๒๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๗๗๕๐๔๙

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
สำหรับการวิจัย เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อประเมินนี้ใช้สำหรับประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมขององค์ประกอบสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

2. โปรดพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมายของการวิจัยว่ามีความสอดคล้องกันอย่างไร โดยพิจารณาจาก

- +1 หมายถึง แนใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมาย
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมาย
- 1 หมายถึง แนใจว่าไม่มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมาย

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

กัญญารัตน์ แหยมแก้ว

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

องค์ประกอบสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน		ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
1. ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุข และความปลอดภัยของผู้เรียน					
1.1	การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้				
1.2	มีการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้				
1.3	ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียน				
1.4	ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน				
1.5	มีการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้และปลอดภัยอยู่เสมอ				
2. ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน					
2.1	มีการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ กติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน				
2.2	การดำเนินกิจกรรมที่น่าสนใจในชั้นเรียน				
2.3	การดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนในระหว่างทำกิจกรรม				
2.4	การกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนเป็นระยะๆ				
2.5	การพยายามให้นักเรียนมีส่วนร่วมให้มากที่สุด				
2.6	การกำหนดกิจกรรมให้พอดีกับความสนใจของผู้เรียน				
2.7	มีการประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนและนำผลการประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา				
3. ด้านจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา					
3.1	มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคล				
3.2	มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเอกสารประจำชั้นเรียนอย่างถูกต้องและครบถ้วน				
3.3	มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเอกสารประจำชั้นเรียนอย่างเป็นปัจจุบัน				

องค์ประกอบสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน		ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
3.4	มีการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้ เต็มตามศักยภาพ				
3.5	มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ				
3.6	มีการจัดทำหลักฐานทางการศึกษา เช่น แบบ ป.พ. ต่าง ๆ				
4. ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับ นักเรียน					
4.1	ใส่ใจติดตามการทำงานของเด็กเพื่อให้คำแนะนำหรือ ชมเชยเด็กที่ทำ				
4.2	ครูเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้เด็กมี ส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน				
4.3	มีกระบวนการและวิธีดำเนินการที่หลากหลายเพื่อ กระตุ้นให้เด็กแสดงออก				
4.4	ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและกระตุ้นให้นักเรียน เกิดความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียน การสอน				
4.5	การวางแผนและเตรียมบทเรียนและการจัดการเรียน การสอน				

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์
สำหรับการวิจัย เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

คำชี้แจง

1. การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายของการวิจัย (1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 (2) เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 (3) เพื่อทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 และ (4) เพื่อจัดทำคู่มือการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารวิชาการโดยใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

3. กรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อ เพราะคำตอบของท่านเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว การตอบคำถามของท่านถือเป็นความลับซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อท่านและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

กัญญารัตน์ แหมยมแก้ว

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ
 - () ชาย
 - () หญิง
2. สถานภาพ
 - () ผู้บริหารโรงเรียน
 - () ครู
3. วุฒิการศึกษา
 - () ปริญญาตรี
 - () ปริญญาโท
 - () ปริญญาเอก
4. ประสบการณ์ในการสอน
 - () ต่ำกว่า 5 ปี
 - () 5 – 10 ปี
 - () 11 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อคำถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นที่ตรงกับความเป็นจริงตามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ตามระดับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนด

- 5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

องค์ประกอบสมรรถนะครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน		สภาพปัจจุบัน					สภาพที่ พึงประสงค์					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1. ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุข และความปลอดภัยของผู้เรียน												
1.1	การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อ การเรียนรู้											
1.2	มีการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อ การเรียนรู้											
1.3	ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียน											
1.4	ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับ ผู้เรียน											
1.5	มีการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน ให้พร้อมใช้และปลอดภัยอยู่เสมอ											
2. ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน												
2.1	มีการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ กติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน											
2.2	การดำเนินกิจกรรมที่น่าสนใจในชั้นเรียน											
2.3	การดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนในระหว่างทำกิจกรรม											
2.4	การกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนเป็นระยะๆ											
2.5	การพยายามให้นักเรียนมีส่วนร่วมให้มากที่สุด											
2.6	การกำหนดกิจกรรมให้พอดีกับความสนใจของ ผู้เรียน											
2.7	มีการประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนและนำผลการ ประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนไปใช้ในการ ปรับปรุงและพัฒนา											
3. ด้านจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำ ชั้นเรียน/ประจำวิชา												
3.1	มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็น รายบุคคล											

องค์ประกอบสมรรถนะครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน		สภาพปัจจุบัน					สภาพที่ พึงประสงค์					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3.2	มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเอกสารประจำ ชั้นเรียนอย่างถูกต้องและครบถ้วน											
3.3	มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเอกสารประจำ ชั้นเรียนอย่างเป็นปัจจุบัน											
3.4	มีการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ได้เต็มตามศักยภาพ											
3.5	มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ											
3.6	มีการจัดทำหลักฐานทางการศึกษา เช่น แบบ ป.พ. ต่างๆ											
4. ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับ นักเรียน												
4.1	ใส่ใจติดตามการทำงานของเด็กรเพื่อให้คำแนะนำ หรือชมเชยเด็กที่ทำ											
4.2	ครูเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้เด็ก มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน											
4.3	มีกระบวนการและวิธีดำเนินการที่หลากหลายเพื่อ กระตุ้นให้เด็กแสดงออก											
4.4	ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและกระตุ้นให้ นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเข้าร่วม กิจกรรมการเรียนการสอน											
4.5	การวางแผนและเตรียมบทเรียนและการจัดการเรียน การสอน											

**แบบสอบถามเพื่อประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครู
ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1**

คำชี้แจง

1. เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ในประเด็นความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หลังจากที่ท่านได้ศึกษาหัวข้อรูปแบบโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยแนบมาพร้อมนี้

2. โปรดพิจารณาแบบสอบถามเพื่อประเมินรูปแบบโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ให้ครบทุกด้าน

3. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นแต่ละช่อง โดยกำหนดคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

กัญญารัตน์ แหยมแก้ว

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

รูปแบบโปรแกรมเสริมสร้างแบบสมรรถนะครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์											
1.1	หลักการ										
1.2	วัตถุประสงค์										
ส่วนที่ 2 องค์ประกอบสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน											
1. ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน											
1.1	การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้										
1.2	มีการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้										
1.3	ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียน										
1.4	ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน										
1.5	มีการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้และปลอดภัยอยู่เสมอ										
2. ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน											
2.1	มีการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ กติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน										
2.2	การดำเนินกิจกรรมที่น่าสนใจในชั้นเรียน										
2.3	การดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนในระหว่างทำกิจกรรม										
2.4	การกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนเป็นระยะๆ										
2.5	การพยายามให้นักเรียนมีส่วนร่วมให้มากที่สุด										
2.6	การกำหนดกิจกรรมให้พอดีกับความสนใจของผู้เรียน										
2.7	มีการประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนและนำผลการประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา										

รูปแบบโปรแกรมเสริมสร้างแบบสมรรถนะครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3. ด้านจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา											
3.1	มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคล										
3.2	มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเอกสารประจำชั้นเรียน อย่างถูกต้องและครบถ้วน										
3.3	มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเอกสารประจำชั้นเรียน อย่างเป็นปัจจุบัน										
3.4	มีการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้ เต็มตามศักยภาพ										
3.5	มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ										
3.6	มีการจัดทำหลักฐานทางการศึกษา เช่น แบบ บ.พ.ต่างๆ										
4. ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน											
4.1	ใส่ใจติดตามการทำงานของเด็กเพื่อให้คำแนะนำหรือ ชมเชยเด็กที่ทำ										
4.2	ครูเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้เด็ก มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน										
4.3	มีกระบวนการและวิธีดำเนินการที่หลากหลายเพื่อ กระตุ้นให้เด็กแสดงออก										
4.4	ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและกระตุ้นให้นักเรียน เกิดความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียน การสอน										
4.5	การวางแผนและเตรียมบทเรียนและการจัดการเรียน การสอน										
ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริการจัดการชั้นเรียน											
1	จัดพิมพ์โปรแกรมและทำคู่มือเสริมสร้างสมรรถนะครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน										
2	นำไปทดลองใช้										
3	เผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป										

แบบสอบถามเพื่อประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
สำหรับการวิจัย เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อประเมินนี้ใช้สำหรับประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของแบบสอบถามเพื่อประเมินคู่มือการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

2. โปรดพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมายของการวิจัย ว่ามีความสอดคล้องกันอย่างไร โดยพิจารณาจาก

+1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมาย

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมาย

-1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมาย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

กัญญารัตน์ แหยมแก้ว

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

รายการประเมิน	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
	+1	0	-1	
1.หลักการ				
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา				
1.2 ความจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน				
2.วัตถุประสงค์				
2.1 มีความชัดเจน				
2.2 ครอบคลุมทุกเนื้อหา				
2.3 สามารถบรรลุผลได้				
3. องค์ประกอบสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน				
3.1 ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน				
3.2 ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน				
3.3 ด้านจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา				
3.4 ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน				
4. กระบวนการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริการจัดการชั้นเรียน				
4.1 จัดพิมพ์โปรแกรมและทำคู่มือเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน				
4.2 นำไปทดลองใช้				
4.3 เผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป				

แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อน – หลัง การใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครู
ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา

- คำชี้แจง 1. แบบทดสอบมีทั้งหมด 20 ข้อ 20 คะแนน กำหนดเวลา 30 นาที
2. โปรดทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับตัวเลือกที่ท่านเห็นว่าถูกต้องเพียงข้อเดียว
-

1. ข้อใด คือความหมายของการจัดการในชั้นเรียน ที่ถูกต้องที่สุด
 - ก. การจัดภูมิทัศน์ที่สวยงามให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน
 - ข. การจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน
 - ค. การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ
 - ง. การจัดบรรยากาศภายในชั้นเรียนสะดวกต่อการจัดการเรียนรู้
2. ข้อใดมิใช่คำตอบเกี่ยวกับการจัดการในชั้นเรียน
 - ก. การมอบหมายงานให้ผู้เรียนค้นคว้าในห้องสมุด
 - ข. การสร้างวินัยภายในและภายนอกชั้นเรียน
 - ค. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในห้องเรียน
 - ง. การจัดการกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในห้องเรียน
3. การจัดสภาพแวดล้อมต้องคำนึงถึงเรื่องใดมากที่สุด
 - ก. กำหนดขอบเขตการเล่นของผู้เรียน
 - ข. พื้นที่โล่งๆ ปราศจากสิ่งของ
 - ค. คำนึงถึงความสะดวกในการสอนของครู
 - ง. ความสะดวกในการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน
4. เหตุผลสำคัญมากที่สุดในการจัดการชั้นเรียนตรงกับข้อใด
 - ก. จัดโต๊ะให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยโดยยึดโต๊ะให้มั่นคงเคลื่อนย้ายไม่ได้
 - ข. วางกฎระเบียบในชั้นเรียนจะช่วยให้ผู้เรียนมีวินัยและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
 - ค. กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ไว้ล่วงหน้าจะทำให้ห้องเรียนไม่วุ่นวาย
 - ง. จัดห้องเรียนให้สวยงาม สะอาด สะอาด ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน

5. ลักษณะการจัดชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด ตรงกับข้อใด
- ก. จัดมุมต่างๆ ในชั้นเรียนให้มีความสะดวกเคลื่อนไหวได้สะดวกและรวดเร็ว
 - ข. ตกแต่งให้ห้องเรียนสวยงาม มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย
 - ค. ควบคุมแสงสว่างในห้องเรียนเพื่อช่วยให้มีการถนอมสายตาผู้เรียน
 - ง. จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการในห้องเรียน
6. การบริหารจัดการในชั้นเรียนตรงกับข้อใดมากที่สุด
- ก. การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน
 - ข. การจัดทำแผนการเรียนรู้
 - ค. การจัดครูเข้าสอน
 - ง. การจัดกลุ่มเรียน การจัดชั้นเรียน
7. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ดี ย่อมเกิดผลต่อพฤติกรรมของใครมากที่สุด
- ก. ครู
 - ข. นักเรียน
 - ค. ผู้บริหาร
 - ง. ครูและนักเรียน
8. การดูแลและควบคุมชั้นเรียน หมายถึงข้อใด
- ก. ครูสามารถควบคุมสถานการณ์ในชั้นเรียนโดยการใช้อำนาจในการปกครอง
 - ข. ครูสามารถควบคุมสถานการณ์ในชั้นเรียนจากการเล่นของผู้เรียน
 - ค. ครูสามารถควบคุมสถานการณ์ในชั้นเรียนโดยการลงโทษผู้เรียน
 - ง. ครูสามารถควบคุมสถานการณ์ในชั้นเรียนด้วยความเรียบร้อยในทุกสถานการณ์
9. เมื่อผู้เรียนแสดงพฤติกรรมในการเรียกร้องความสนใจ ครูควรใช้วิธีปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างไร
- ก. ใช้วิธีส่งเสียงแสดงการเกรี้ยวกราด
 - ข. ใช้วิธีแสดงการวางเฉยโดยไม่สนใจ
 - ค. ใช้วิธีการดูโดยทางสายตา
 - ง. ใช้วิธีแสดงความสนใจเพื่อเสริมแรง

10. ข้อใดมิใช่การบริหารจัดการชั้นเรียน
- ก. การจัดสภาพแวดล้อมภายในชั้นเรียนทางกายภาพ
 - ข. การสร้างวินัยในชั้นเรียน
 - ค. การนิเทศในห้องเรียนของผู้บริหาร
 - ง. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูโดยคำนึงถึงความสะดวก
11. ข้อใดมิใช่ความหมายการจัดบรรยากาศทางกายภาพ
- ก. การจัดป้ายนิเทศ
 - ข. การจัดโต๊ะเก้าอี้ให้นักเรียน
 - ค. พฤติกรรมการสอนของครู
 - ง. การจัดโต๊ะครู
12. ข้อใดมิใช่การปฏิสัมพันธ์ทางวาจาที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนในชั้นเรียน
- ก. ครูบรรยาย อภิปรายในชั้นเรียน
 - ข. ครูยอมรับในความรู้สึกของนักเรียน
 - ค. ครูกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น
 - ง. ครูสนับสนุนให้กำลังใจนักเรียน
13. ข้อใดคือ พฤติกรรมของเด็กที่ก่อวุ่นชั้นเรียน รบกวนและสร้างความรำคาญแก่เพื่อน
- ก. ตะโกนเสียงดัง
 - ข. ขโมยของเพื่อนไปซ่อน
 - ค. ไม่ช่วยเพื่อนทำงาน
 - ง. เดินเข้าเดินออกภายในห้อง
14. เด็กเจ้าอารมณ์ ครูควรจะแก้ไขพฤติกรรมอย่างไร
- ก. แสดงอาการเกรี้ยวกราดแสดงให้เด็กเห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี
 - ข. ให้แรงเสริมทางลบตลอดเวลาเพื่อป้องกันอารมณ์ร้าย
 - ค. สุขุมเยือกเย็น พูดโดยใช้เหตุผลแสดงการอธิบายให้เห็นว่า สิ่งใดดีหรือไม่ดี
 - ง. ลงโทษเพื่อควบคุมพฤติกรรมเจ้าอารมณ์

15. การเสริมแรงทางสังคม คือข้อใด
- ก. ครูนำคะแนนทดสอบแจ้งให้นักเรียนทราบ
 - ข. ครูเข้าใจและยอมรับพฤติกรรมของนักเรียน
 - ค. ครูกล่าวชมเชยนักเรียนด้วยความเป็นกัลยามิตร
 - ง. ครูมอบเกียรติบัตรให้นักเรียนที่เรียนดี
16. ข้อใดมิใช่หลักการเสริมแรงทางบวกที่ถูกต้อง
- ก. เมื่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์เกิดต้องให้การเสริมแรงทันที
 - ข. การเสริมแรงทางสังคมต้องระมัดระวัง ในกรณีที่เป็นการให้อาหารหรือสิ่งของ
 - ค. ตัวเสริมแรงต้องที่ขนาดและปริมาณที่มากพอสมควร
 - ง. ถ้าเป็นการเสริมแรงทางสังคมผู้ให้ต้องแสดงออกอย่างจริงจัง
17. ลักษณะของชั้นเรียนแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลางสอดคล้องกับข้อใด
- ก. ครูสาธิตกิจกรรมให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม
 - ข. โต้ะนักเรียนจัดเรียงเป็นแถว เพื่อให้เห็นกระดานดำทุกคน
 - ค. โต้ะครูจำเป็นต้องอยู่แถวหน้า เพื่อมิให้เคลื่อนย้ายโดยไม่จำเป็น
 - ง. ครูจัดศูนย์การเรียนรู้ที่มีสื่อการสอนในรูปชุดการสอน
18. ข้อใดคือการบริหารจัดการชั้นเรียน
- ก. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในห้องเรียน
 - ข. การจัดการกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน
 - ค. การสร้างวินัยในห้องเรียน
 - ง. ถูกทุกข้อ
19. ข้อใดมิใช่การปฏิสัมพันธ์ทางวาจา
- ก. การบรรยาย
 - ข. การมอบหมายงานด้วยวาจา
 - ค. การอภิปรายซักถาม
 - ง. การควบคุมนักเรียนให้อยู่ระเบียบวินัย

20. เพราะเหตุใดครูจึงต้องจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้มีความอบอุ่นและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

- ก. ช่วยให้เด็กมีจิตใจสงบและทำกิจกรรมแบบมีความสุข
- ข. ช่วยให้เด็กเรียนรู้ด้วยตัวเอง
- ค. ช่วยให้เด็กเรียนรู้ด้วยตัวเอง
- ง. ช่วยให้เด็กคิดสร้างสรรค์และมีอิสระปราศจากการควบคุม

- 1. ข
- 2. ก
- 3. ง
- 4. ข
- 5. ข
- 6. ง
- 7. ง
- 8. ง
- 9. ง
- 10. ค

เฉลย

- 11. ค
- 12. ก
- 13. ก
- 14. ค
- 15. ค
- 16. ข
- 17. ง
- 18. ง
- 19. ง
- 20. ค

**แบบสอบถามเพื่อประเมินระดับพฤติกรรมตามสมรรถนะครูด้านการบริหาร
จัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อประเมินระดับพฤติกรรมตามสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

2. แบบสอบถามเพื่อประเมินนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเพื่อประเมินระดับพฤติกรรมตามรูปแบบการพัฒนาตามสมรรถนะครู
ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว
เขต 1

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาประเด็นตามรูปแบบการพัฒนาตามสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เพื่อประเมินระดับสภาพ
ปัจจุบัน/การปฏิบัติหรือระดับพฤติกรรมของผู้รับการนิเทศแล้วทำเครื่องหมาย ลงในช่องระดับความ
เหมาะสมของแต่ละข้อ โดยกำหนดระดับเกณฑ์

- 5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/การปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/การปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/การปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/การปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/การปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

กัญญารัตน์ แหยมแก้ว

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ชื่อผู้รับการประเมิน.....

การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน		ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
1. ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน						
1.1	การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้					
1.2	มีการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้					
1.3	ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียน					
1.4	ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน					
1.5	มีการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้และปลอดภัยอยู่เสมอ					
2. ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน						
2.1	มีการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ กติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน					
2.2	การดำเนินกิจกรรมที่น่าสนใจในชั้นเรียน					
2.3	การดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนในระหว่างทำกิจกรรม					
2.4	การกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนเป็นระยะๆ					
2.5	การพยายามให้นักเรียนมีส่วนร่วมให้มากที่สุด					
2.6	การกำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน					
2.7	มีการประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนและนำผลการประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา					
3. ด้านจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา						
3.1	มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคล					
3.2	มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเอกสารประจำชั้นเรียนอย่างถูกต้องและครบถ้วน					
3.3	มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเอกสารประจำชั้นเรียนอย่างเป็นปัจจุบัน					

การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน		ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
3.4	มีการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ					
3.5	มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ					
3.6	มีการจัดทำหลักฐานทางการศึกษา เช่น แบบ ป.พ. ต่างๆ					
4. ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน						
4.1	ใส่ใจติดตามการทำงานของเด็เพื่อให้คำแนะนำหรือชมเชยเด็กที่ทำ					
4.2	ครูเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน					
4.3	มีกระบวนการและวิธีดำเนินการที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นให้เด็กแสดงออก					
4.4	ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน					
4.5	การวางแผนและเตรียมบทเรียนและการจัดการเรียนการสอน					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

**แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจ
ต่อการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน
2. แบบสอบถามเพื่อประเมินนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ความพึงพอใจต่อการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน
ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ความพึงพอใจต่อการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

คำชี้แจง โปรดพิจารณาประเด็นตามโปรแกรมเสริมสร้างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อประเมินความพึงพอใจของท่านแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสมของแต่ละข้อ โดยกำหนดระดับเกณฑ์คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

กัญญารัตน์ แหยมแก้ว

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. เนื้อหาและเอกสารที่ใช้ในการพัฒนา					
1.1 เนื้อหาสอดคล้องกับความต้องการพัฒนา					
1.2 เอกสารประกอบการพัฒนา ครบถ้วนตามเนื้อหาและน่าสนใจ					
1.3 ความเหมาะสมของระยะเวลาประชุมเชิงปฏิบัติการ					
1.4 ความเหมาะสมของระยะเวลาการพัฒนา					
1.5 การจัดลำดับขั้นตอนการพัฒนา					
2. วิทยากร					
2.1 ความรอบรู้ในเนื้อหาของวิทยากร					
2.2 ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้					
2.3 การตอบคำถาม					
3. การเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน					
3.1 ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน					
3.2 ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน					
3.3 ด้านจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา					
3.4 ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน					
4. คุณภาพการพัฒนา					
4.1 ท่านได้รับความรู้ แนวคิด ทักษะและประสบการณ์ใหม่ๆ จากการพัฒนา					
4.2 ท่านสามารถนำสิ่งที่ได้รับจากการพัฒนาตามรูปแบบไปใช้ในการปฏิบัติงาน					
4.3 สิ่งที่ท่านได้รับจากการพัฒนาครั้งนี้ตรงตามความคาดหวังของท่านหรือไม่					
4.4 สัดส่วนระหว่างการฝึกอบรมภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม					
4.5 หลักสูตรการพัฒนาเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถของท่าน					

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
4.6 ประโยชน์ที่ท่านได้รับจากการพัฒนา					
5. ความพึงพอใจของท่านต่อภาพรวมการพัฒนา					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

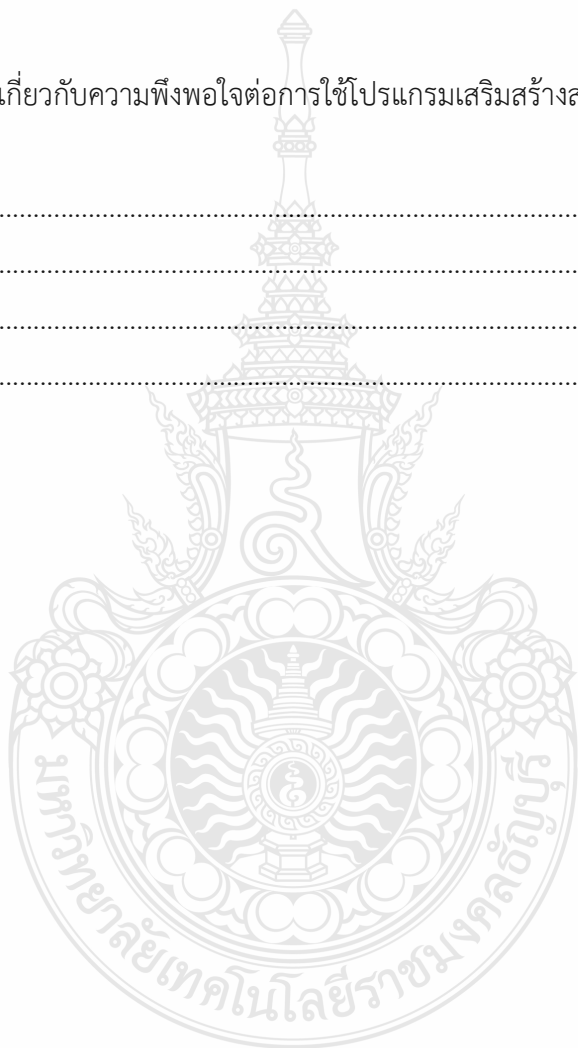
คำชี้แจง ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

การประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

การหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1

ข้อ	องค์ประกอบสมรรถนะครูด้านการ บริหารจัดการชั้นเรียน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน								
1	การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	0	+1	0	0.60	ใช้ได้
2	มีการจัดสภาพแวดล้อมภายนอก ห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างครู กับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่าง ผู้เรียนกับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
5	มีการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวก ในห้องเรียนให้พร้อมใช้และปลอดภัย อยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน								
1	มีการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนด กฎ กติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
2	การดำเนินกิจกรรมที่น่าสนใจในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	การดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนในระหว่างทำ กิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	การกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนเป็น ระยะๆ	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
5	การพยายามให้นักเรียนมีส่วนร่วมให้ มากที่สุด	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้

ข้อ	องค์ประกอบสมรรถนะครูด้านการ บริหารจัดการชั้นเรียน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
6	การกำหนดกิจกรรมให้พอดีกับความ สนใจของผู้เรียน	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
7	มีการประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียน และนำผลการประเมินการกำกับดูแลชั้น เรียนไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา								
1	มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของ นักเรียนเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเอกสาร ประจำชั้นเรียนอย่างถูกต้องและครบถ้วน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเอกสาร ประจำชั้นเรียนอย่างเป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	มีการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการ พัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็น ระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	มีการจัดทำหลักฐานทางการศึกษา เช่น แบบ ป.พ. ต่างๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน								
1	ใส่ใจติดตามการทำงานของเด็กเพื่อให้ คำแนะนำหรือชมเชยเด็กที่ทำ	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
2	ครูเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนที่ เน้นให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	มีกระบวนการและวิธีดำเนินการที่ หลากหลายเพื่อกระตุ้นให้เด็กแสดงออก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	องค์ประกอบสมรรถนะครูด้านการ บริหารจัดการชั้นเรียน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
4	ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและ กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น ในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	การวางแผนและเตรียมบทเรียนและ การจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวกัญญารัตน์ แหยมแก้ว
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 15 มกราคม 2539
ที่อยู่	81 หมู่ที่ 13 ตำบลคลองหาด อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว
การศึกษา	ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต สาขาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประสบการณ์ทำงาน	
พ.ศ. 2552 - 2564	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านวังยาง อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
พ.ศ. 2562 - ปัจจุบัน	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านวังยาง อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
โทรศัพท์	092-258-7977
อีเมล	Kanyarat_y@mail.rmutt.ac.th

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นงานวิจัยที่เกิดจากการค้นคว้าและวิจัย ขณะที่ข้าพเจ้าศึกษาอยู่ใน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ดังนั้น งานวิจัยในวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ถือเป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และข้อความต่าง ๆ ในวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอรับรองว่าไม่มีการคัดลอกหรือนำงานวิจัยของผู้อื่นมานำเสนอในชื่อของข้าพเจ้า

This thesis consists of research materials conducted at Faculty of Technical Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi and hence the copyright owner. I hereby certify that the thesis does not contain any forms of plagiarism.

.....
(..นางสาวกัญญารัตน์ แหยมแก้ว..)

COPYRIGHT © 2022
FACULTY OF TECHNICAL EDUCATIONAL
RAJAMANGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY THANYABURI

ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2565
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

